

pl. IX.

o. 1.

11th July, 1960

(Monday)

20th Ashadha, 1882 S. E.

ANDHRA PRADESH LEGISLATIVE ASSEMBLY DEBATES

Official Report

PART II - Proceedings other than Questions and Answers.

C O N T E N T S

PAGES

Business of the House :	...	..	...	...	[1-]
Points of information re:					
Handing over Araniyar Project to Andhra Pradesh	...				[1- 2]
Medical facilities in M.L.As' Hostels	...		...		[2- 6]
Announcement:					
re: Nomination for election to the Committee on Subordi- nate Legislation	...	...	...	...	[6-]
Business of the House:	...	...	...	...	[6- 7]
Paper laid on the Table of the House:					
The Hyderabad District Municipalities (Election) Rules, 1959 and Rules for the election of the President and Vice-President.	...	...	...	...	[7-]
Supplementary Estimates of Expenditure for 1960-61.					
				--Passed.	[7-105]

Note:—*at the commencement of the speech denotes confirmation not received
in time from the Member.

**THE
ANDHRA PRADESH LEGISLATIVE ASSEMBLY DEBATES**

[Part II - Proceedings other than Questions and Answers]

OFFICIAL REPORT

*Fifteenth day of the Tenth Session of the
Andhra Pradesh Legislative Assembly*

ANDHRA PRADESH LEGISLATIVE ASSEMBLY

Monday, the 11th July, 1960.

The House met at Half Past Eight of the Clock.

(Mr. Speaker in the Chair).

[Questions and Answers.]

(See Part I.)

BUSINESS OF THE HOUSE

శ్రీ జి. నాగేశ్వరరావు (రాజోల్) : వ్యవసాయ శాఖామంత్రిగారు జిల్లా ప్లాన్ డింగ్ కమిటీలకు జీ. వోలను పంపామని అన్నారు. సభ్యుల ఉపయోగానికి దాని కాపీ ఒక దానిని టేబిల్ పై పెడతారా?

మిస్టర్ స్పీకర్ : సభ వాయిదా వేసి అందరమూ వెళ్లిపోయే లోపున మంత్రిగారు ఒక కాపీని టేబిలు మీద పెట్టించండి.

The Minister for Agriculture : (Sri N. Ramachandra Reddy):-

Yes, Sir

POINTS OF INFORMATION

*re: Handing Over Araniyar Project to
Andhra Pradesh*

2 11th July, 1960

Points of Information
re: Medical Facilities in
M.L.As' Hostels

అప్పగింత జరిగే విషయంలో చెప్పవలసిందిగా తమరు అజ్ఞాపించు రు గౌరవసభ్యులు చాలా మంది ఆ కోరికను తెలియజేశారు. గౌరవప్రదంగా జరిగిన సంఘావళి ఫలితంగా ఉత్తర ప్రత్యుత్తరములు ఫలితంగా ఆ ప్రాజెక్టును మనకు అప్పగించాలని వారు నిర్ణయం చేయడం, అనిర్ణయ ప్రకారం వారు సి. ఇ. కి ప్రాయశః, మన అధికారి వెళ్లడం జరిగింది 30 6-60 వ తేదిన దానిని hand over చేయడం కూడా జరిగింది. మన అధికారి ఆ ప్రాజెక్టును వశపరచుకున్నారని చెప్పడం నావిధిగావంచి తమద్వారా సభవారికి తెలియజేస్తున్నాను.

మిస్టర్ స్పీకర్ : కంగ్రాచ్యులేషన్లు.

re: Medical Facilities In M.L As' Hostels

శ్రీ వి. విశ్వేశ్వరరావు (మైలవరం): మేము ఉంటున్న హాల్లలో డాక్టరు సౌకర్యంపమిలేదు. కనీసం టీంచర్. అయిడెన్ కావాలన్నా ఎక్కడికో వెళ్లవలసి ఉంటోంది.

మిస్టర్ స్పీకర్ : రేపు కనుబొందాము.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య (సత్తెనపల్లి): ఈ విషయంలో House Committee సమావేశమైనది. సెక్రెటరీయట్ లో first-aid centre ఒకటి పెడతారట. అక్కడ ఒక డాక్టరును వేస్తారట, వారిని క్రొత్త హాస్టలును కూడా చూడమని చెబితే సరిపోతుంది. దానిని తమరు press చేస్తే సరిపోతుంది.

శ్రీమతి సి.అమ్మన్నరాజు (అత్తిలి): హిమాయత్ నగర్ లో ఒక డాక్టరు ఉన్నారు. వారిని అక్కడ Residential Medical officer చేస్తే బాగుంటుంది. అర్థరాత్రివేళ పరివసరం వచ్చినా ఉపయోగిస్తారు.

మిస్టర్ స్పీకర్ : తమరు నోట్ పంపించండి, చూద్దాము.

శ్రీ జి. లచ్చన్న (సోంపేట): డాక్టరుగారు రూమ్ను విజిట్ చేస్తే బిల్లు పంపిస్తున్నారు. గవర్నమెంటు ఆర్డరు పోకారం కానన సభ్యులకు free medical treatment ఉందని అన్నారు. ఆ విధంగా బిల్లులు పంపించడం సరియైనదేనా?

The Minister for Health and Medical: (Sri P. V. G. Raju): That cannot be correct. The doctor is posted in the Hostel for the service of the M. L. As.

శ్రీ జి. లచ్చన్న : పుచ్చుకోవడం తప్పు ఏమో కాని పుచ్చుకున్న మాట మాత్రం నిజం.

Sri P. V. G. Raju: Excuse me, Sir, hon. Members should not speak like that. When an hon. Member says it, then obviously it is an allegation against an official. It is better he writes to me. If he says like that in the open House, it means, even an officer who is not entitled to take a fee, is taking it. Obviously it is a grave offence. Therefore, if such an offence is taking place, the hon. Member may write to me, because the doctor is not expected to take fees when treating M. L. As in the hostel premises as he is posted to the hostel to take care of the health of the M. L. As.

Mr. Speaker: In this case, the doctor may not be aware of the rule.

Sri P. V. G. Raju: He is expected to be in the hostel to look after the health of the M. L. As.

శ్రీ జి. లచ్చన్న : శాసనసభలో అధ్యక్షులవారికి చెప్పుకున్నది పనికి రాదని ప్రత్యేకంగా వాగ్దానం? శాసనసభలో చెప్పుకున్నదానికి విచారణ ఉండదని అంటే తప్పకుండా వాగ్దానం చేయాలి.

Sri P.V.G. Raju: I have something to say about it, if I may be permitted. After all, the officer cannot defend himself here, and the allegation is serious. What the hon. Member is saying here, he could have raised it with me personally first in my chambers, and I will make enquiries.

Mr. Speaker: Of course, it is a matter of allegation against officers who cannot defend themselves. But here is a case of the Members themselves. Therefore, this is the place where they have to tell the Speaker, and the Speaker and the Minister and all of us have to consult whether it is right or wrong, whether he is really doing that. Therefore, it is a special case.

Sri P. V. G. Raju: I will make enquiries about this, Sir.

Mr. Speaker: About hostel and hostel facilities, we have to say here alone.

శ్రీ కె. యల్. నరసింహారావు (ఇల్లందు-జనరల్) : శాసనసభ్యుల హాస్టల్‌లో ఉన్న హాస్టల్‌లో శాసనసభ్యులకు మాత్రమే ఉద్దేశించినది కాదు.

Sri P. V. G. Raju: Excuse me, Sir, hon. Members should not speak like that. When an hon. Member says it, then obviously it is an allegation against an official. It is better he writes to me. If he says like that in the open House, it means, even an officer who is not entitled to take a fee, is taking it. Obviously it is a grave offence. Therefore, if such an offence is taking place, the hon. Member may write to me, because the doctor is not expected to take fees when treating M. L. As in the hostel premises as he is posted to the hostel to take care of the health of the M. L. As.

Mr. Speaker: In this case, the doctor may not be aware of the rule.

Sri P. V. G. Raju: He is expected to be in the hostel to look after the health of the M. L. As.

శ్రీ జి. లచ్చన్న : శాసనసభలో అధ్యక్షులవారికి చెప్పుకున్నది పనికి రాదని, ప్రత్యేకంగా వ్రాసుకోవడం? శాసనసభలో చెప్పుకున్నదానికి విచారణ ఉండదని అంటే తప్పకుండా వ్రాసుకుంటాము.

Sri P.V.G. Raju: I have something to say about it, if I may be permitted. After all, the officer cannot defend himself here, and the allegation is serious. What the hon. Member is saying here, he could have raised it with me personally first in my chambers, and I will make enquiries.

Mr. Speaker: Of course, it is a matter of allegation against officers who cannot defend themselves. But here is a case of the Members themselves. Therefore, this is the place where they have to tell the Speaker, and the Speaker and the Minister and all of us have to consult whether it is right or wrong, whether he is really doing that. Therefore, it is a special case.

Sri P. V. G. Raju: I will make enquiries about this, Sir.

Mr. Speaker: About hostel and hostel facilities, we have to say here alone.

శ్రీ కె. యల్. నరసింహారావు (ఇల్లందు-జనరల్) : శాసనసభ్యుల హాస్టలులో ఉన్న హాస్పిటల్ - శాసనసభ్యులకు మాత్రమే ఉద్దేశించినది కాదు.

4 11th July, 1960.

Points of Information
re: Medical Facilities in
M.L.As' Hostels

ప్రైవరగూడా ఏరియాకు సంబంధించినది అది, అందుచేత శాసనసభ్యుల విషయంలో ప్రత్యేకమైన responsibility లేనట్లు ఆయన వ్యవహరిస్తారు. ఎమ్. ఎల్. ఏ. క్వార్టర్స్కు వేరే ఏర్పాటు చేయడానికి చూస్తారా?

Sri P. V. G. Raju: The doctor is particularly posted in the M. L. As.' hostel to look after the health of the M. L. As. and there is no question of his doing all the time that he is posted there.

మిస్టర్ స్పీకర్ : శాసనసభ్యుల కోసమే ఉద్దేశించిన డాక్టరు అయితే స్పెషల్ గా ఏమీ అడుగుకూడదు. జనరల్ డాక్టరు అయినా అడుగవచ్చునా, లేదా అన్నది వేరేఉంది. శాసనసభ్యుల విషయంలో జనరల్ డాక్టర్లు అయినా అడగడానికి వీలులేదు.

Sri P. V. G. Raju: I will have the impression corrected Sir.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య : మన ఇంటికి విజిట్ చేస్తే బిల్లు పంపవచ్చును. వసూలు చేయవచ్చును It has to be sent to D. M. S. for collection.

Sri P. V. G. Raju: There is no difficulty Sir. We have suggested that whatever bills they get they may send them to the Legislature Secretary; if you are interested you may endorse it and send it back to us and we will pay.

Mr. Speaker: The hon. Minister has taken cognizance of the matter, and he will enquire and try to do his best to help the hon. Members.

Then, the hon. Member Sri V. Visweswara Rao said that the new hostel has no doctor. It has to be immediately looked into.

Sri P. V. G. Raju: I think there is a House Committee, Sir. The House Committee may look into all these things and make suggestions to us and we will fulfil them.

Mr. Speaker: The new hostel has no Doctor. You have kindly to see about that immediately.

Sri P.V.G. Raju : I think there is a House Committee, Sir, which may look into all those things and make suggestions to us; we will fulfil them.

శ్రీ యల్. లక్ష్మణదాసు (పాఠపట్నం-జనరల్) : ఈ సందర్భములో నిన్న House Committee meet అయినది. Hill Fort Hostel లో ఒక hospital పెట్టడానికి, శ్లీ టేరియటు డాక్టరే రాండ్స్ సరి చేయాలని ఇంతకు ముందు నిర్ణయం చేసినది ప్రభుత్వము. నిన్న తీర్మానం ఏమిచేశామంటే కనీసం మద్యాహ్నం 3 నుంచి 5 గంటలవరకు Hill Fort Hospital లో ఉండాలని, దానికి ఒక room allot చేయాలని తీర్మానం చేశాము.

Sri P V.G. Raju : They have done it only yesterday. I have not yet seen the papers, Sir.

Mr. Speaker : I want to tell the Hon. Minister and everybody that the Speaker is *the guardian* of all the hostels and, therefore, there is nothing like the House Committee directly dealing with this question -*because it is an Advisory Committee*. They can deal, but the Speaker has the right and he is the final authority to request the Minister or advise him.

Sri P. V. G. Raju : If the Hon. Speaker means that what he says should be taken cognizance of, then I will do it, Sir.

Mr. Speaker : Yes; thanks. Since you may not go under the impression that they are a separate body, I am telling this.

శ్రీ యల్. కె. లింగం (నందికొట్కూరు-రిజర్వుడు) : అధ్యక్షా! మైన్స్ చేసు హాస్పిటలులో ఉన్నాను. శాసనసభ్యులకు హాస్పిటలులో చికిత్స ఉచితమని తమరు G.O. పంపించారు. కాని diet కి మాత్రం charge చేస్తున్నారు.

మిస్టర్ స్పీకర్ : తదుపాత మీరు వారికి వార్యండి.

Sri P. V. G. Raju : I think it is better to clarify the matter. If hon. members want special diet, they have to pay for it. If they want the diet that is normally given to the patients in the hostel, they will obviously get it. If however hon. members want special diet, they have to pay for it just like any other person who wants special diet.

మిస్టర్ స్పీకర్ : ఇదంతా మంత్రిగారితో మాట్లాడండి.

The Hon. Minister is very sympathetic and he will help you. తరువాత సప్లిమెంటరీ గ్రాంటు సందర్భంలో కూడా దానిని గురించి చెప్పవచ్చును.

Therefore, let me go to the other point.

ANNOUNCEMENT

re:- Nomination for election to the Committee on Subordinate Legislation.

Mr. Speaker : In accordance with the regulations made by me for the conduct of elections according to the principle of proportional representation by means of single transferable vote, I fix 3 p. m on 13-7-1960 as the date on or before which notice of nominations for the election to the Committee on Subordinate Legislation should reach the Secretary. సభార్థి కేటాంబులను కమిటీకి నామినేషన్లు ఇవ్వండి. 13వ తారీఖు మూడు గంటలలోగా శక్ర తరీగారికి దాఖలు చేయండి. చట్ట సరిపోతే సరే. ఎక్కువగా వస్తే 16వ తేదీలోపల ఎలక్షనుకు ఏర్పాటు చేయబడుతుంది. కొంతమంది గౌరవసభ్యులు strike సందర్భములో ప్రభుత్వానికి మేము సహాయం చేస్తామని వారి పేరులు ఇచ్చారు. ఇవన్నీ నేను గవర్నమెంటుకు పంపిస్తాను. ఇక్కడ యేమీ చేయవలసినది లేదు.

BUSINESS OF THE HOUSE

(శ్రీ) ఎల్. లక్ష్మణదాసు : ఒక వేళ strike జరిగితే చాలమంది పనులు చేసి ప్రభుత్వానికి సహకరిస్తారు అటువంటి సందర్భం ఏర్పడినప్పుడు యీ అసెంబ్లీ సమావేశమును నాలుగురోజులు పొడిగించి సభ్యులకు సనిచేయడానికి అవకాశం కల్పిస్తారా?

మిస్టర్ స్పీకర్ : అదంతా గవర్నమెంటు వారిది. దీనికి ఏమీ సంబంధం? దానికి సంబంధం పెట్టవద్దు.

(శ్రీ) జి. యల్లమందారెడ్డి (కనిగిరి) : ఆరు నెలలై నా ఉండి సహాయం చేసుకోవచ్చును. Business లేనప్పుడు House ను పొడిగించాల్సిన అవసరం లేదు. 16 రూపాయలు కావాలంటే గవర్నమెంటు దగ్గర తీసుకోవచ్చు! అశేషం లేదు.

మిస్టర్ స్పీకర్ : అది అన్ని పార్టీలకు సంబంధించినది. సహాయము చేసేవారు వ్యక్తులుగా సహాయం చేస్తారు. దానిని ఇక్కడకు తీసుకురానక్కర లేదు.

PAPER LAID ON THE TABLE

The Hyderabad District Municipalities (Election) Rules 1959 and Rules for the election of the President and Vice-President.

The Minister for Finance: Sri K. Brahmananda Reddy (On behalf of the Chief Minister): Sir, I beg to lay on the Table under sub-section (1) of section 308 of the Hyderabad District Municipalities Act, 1956, a copy of the Hyderabad District Municipalities (Election) Rules, 1959, and Rules for the election of the President and Vice President issued under clause (1) of sub-section (2) of section 309 of the Hyderabad District Municipalities Act, 1956.

Mr. Speaker: Paper laid on the Table.

SUPPLEMENTARY ESTIMATES OF EXPENDITURE FOR 1960-61.

Mr. Speaker: Cut motions may now be moved.

Demand No. IV—Forest Department: Rs. 100/-

Sri Baswa Manaiiah : (Andhole): Sir, I beg to move:—

To reduce the allotment of Rs. 100/- for Forest Department by

Re. 1/-

For not granting pattas to cultivators who are in possession since 20 years in the forest area.

To reduce the allotment of Rs. 100/- for Forest Department by ...

Re. 1/-

For not allowing free grazing to goats and sheeps in forests.

To reduce the allotment of Rs. 100/- for Forest Department by ...

Re. 1/-

For not giving wood free for agricultural instruments.

To reduce the allotment of Rs. 100/- for
Forest Department by ... Re. 1/-

For not increasing the pay of Watchmen
for the past 20 years.

Mr. Speaker : Motions moved.

*Sri Mohammad Tuhaseel : (Bhadrachalam-
General)* Sir, I beg to move :-

To reduce the allotment of Rs. 100/- for
Forest Department by ... Re. 1/-

అప్పర్ గోదావరి డివిజనులో ప్రభుత్వము యొక్క కలప పడుకుంటున్నాను
మనపుటమగుకు 12 నయాపైసలు నుండి 8 నయాపైసలకు రేటు తగ్గించి
నందుకు బడ్జెట్టు సమావేశములో విమర్శించినందుకుగాను మంత్రిగారు 12 నయా
పైసలకు పెంచుతానని హామీ యిచ్చి ఇంతవరకు రేటు పెంచక గిరిజను
శ్రమను రోచుకుంటున్నందుకు.

Mr. Speaker : Motion moved.

*Demand No. VIII-Other Taxes and Duties
Administration Rs. 62,000/-*

Sri Baswa Munaiah : Sir, I beg to move :-

To reduce the allotment of Rs. 62,000 for
Other Taxes and Duties Administration by ... Re. 1/-

For not giving receipts to petitions given in
the offices.

To reduce the allotment of Rs. 62,000/- for
Other Taxes and Duties Administration by ... Re. 1/-

For not stopping the playing of cards in
Officers' Clubs till 3-00 A. M.

To reduce the allotment of Rs. 62,000/- for
Other Taxes and Duties Administration by ... Re. 1/-

For not stopping the playing of cards with
money in the Officers' Club at Jogipet, Andole
Taluk.

To reduce the allotment of Rs. 62,000/- for
Other Taxes and Duties Administration by ... Re. 1/-

For not checking the late attendance of
Gazetted Officers even though they are attending
offices daily at 12 noon.

To reduce the allotment of Rs. 62,000/- for
Other Taxes and Duties Administration by ... Re. 1/-

For not putting an end to the taking of
bribes.

Mr. Speaker : Motions moved.

Demand No. IX - Irrigation - Rs. 100/-.

Sri Baswa Manaiiah : Sir, I beg to move :-

To reduce the allotment of Rs. 100 for
~~Irrigation by~~ ... Re. 1/-

For not starting the Devnor Project even-
though the Centre has sanctioned the amount.

To reduce the allotment of Rs. 100/- for
Irrigation by ... Re. 1/-

For not supplying water of Fatenahar to
Andhole Taluq villages since 10 years even
though water has been sanctioned to villages of
Medak Taluk.

To reduce the allotment of Rs. 100/- for
Irrigation by ... Re. 1/-

For not repairing 100 tanks in Andole Taluk.

Mr. Speaker : Motions moved.

Demand No. XVII - Education - Rs. 200/-.

Sri Mohammad Tahaseel : Sir, I beg to move :-

To reduce the allotment of Rs. 200/- for
Education by ... Re. 1/-

10 11th July 1960

Supplementary Estimates of
Expenditure for 1960-61

భద్రాచలం తాలూకా కూనవరం గవర్నమెంటు ప్రైవేటుకు భవనములు కట్టక అచ్చటి విద్యార్థులను నానా యిబ్బందులు పెట్టుచు వారి విద్యాభివృద్ధికి అడ్డు తగులుచున్నందున ప్రభుత్వ విధానమును చర్చించుటకు.

Mr. Speaker: Motion moved.

Sri Baswa Manaiiah: Sir, I beg to move :-

To reduce the allotment of Rs. 200/- for
Education by Re. 1/-

For not opening High Schools in Andole
Taluk, Medak District.

To reduce the allotment of Rs. 200/- for
Education by Re. 1/-

For not implementing the scheme of Com-
pulsory Education in Medak District.

To reduce the allotment of Rs. 200/- for
Education by Re. 1/-

For not sanctioning sufficient staff to
Jogipet High School.

To reduce the allotment of Rs. 200/- for
Education by Re. 1/-

For not opening a primary school for every
village in Andole Taluk.

To reduce the allotment of Rs. 200/- for
Education by Re. 1/-

For not improving the High School at
Jogipet during 1960-61.

To reduce the allotment of Rs. 200/- for
Education by Re. 1/-

To impress upon the Government the
urgent need for starting primary schools in
Andole Constituency.

Mr. Speaker: Motions moved.

Sri Vavilala Gopalakrishnayya : Sir, I beg to move:-

To reduce the allotment of Rs. 2.0/- for
Education by ... Re. 1/-

To know at what stage the opening of the
Polytechnic Institute at Guntur, this year itself.

Mr. Speaker : Motion moved.

Demand No. XVIII - Medical - Rs. 100/-

Sri Mohammed Tahaseel : Sir I beg to move:-

To reduce the allotment of Rs. 100/- for
Medical by ... Re. 1/-

శ్రీరాచలం తాలూకా కూనవరం గ్రామములోనున్న ఏజన్సీ జిల్లాబోర్డు
వారి డిస్పెన్సరీని హాస్పిటలుగా మార్చి కనీసం 8 మంచములతోవై న నడుపక
సదరు గ్రామమునకు చుట్టుపట్లనున్న బీదప్రజలకు వైద్య సదుపాయము
ఉచితముగా కల్పించనందుకు.

Mr. Speaker : Motion moved.

Sri Baswa Manaiiah : Sir, I beg to move:-

To reduce the allotment of Rs. 100/- for
Medical by .. Re. 1/-

For not posting Doctors to Primary Health
Centres in Andole Taluk and Medak District.

To reduce the allotment of Rs. 100/- for
Medical by ... Re. 1/-

For not supplying proper medicines to
hospitals.

To reduce the allotment of Rs. 100/- for
Medical by ... Re. 1/-

For not posting a Mid-wife at Jogipet
Meternity Hospital since 2 years even though
the public have contributed Rs. 30,000 for its
building.

To reduce the allotment of Rs. 100/- for
Medical by ... Re. 1/-

For not opening hospitals at R. I. circles.

Mr. Speaker : Motions moved.

*Demand No. XX - Agriculture - Rs. 42,000/-**Sri Baswa Maniah:* I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 42,000/- for
Agriculture by ... Re. 1/-

For not checking the high rates of food
grains.

To reduce the allotment of Rs. 42,000/- for
Agriculture by ... Re. 1/-

To impress upon the Government the
necessity of starting a fertiliser factory.

To reduce the allotment of Rs. 42,000/- for
Agriculture by ... Re. 1/-

For not issuing certificates to the trainees
of horticulture even though they have sent
representations on 16-5-60.

Mr. Speaker: Motions moved.*Demand No. XXVI - Welfare of Scheduled Tribes,
Castes, etc. - Rs. 100/-**Sri Baswa Maniah:* Sir, I beg to move :-

To reduce the allotment of Rs. 100/- for
Welfare of Scheduled Tribes, Castes, etc., by ... Re. 1/-

For not opening hostels for every high
school.

To reduce the allotment of Rs. 100/- for
Welfare of Scheduled Tribes, Castes, etc., by ... Re. 1/-

For not giving aid to the sinking of wells
and construction of houses in Andole Taluq.

To reduce the allotment of Rs. 100/- for
Welfare of Scheduled Tribes, Castes, etc., by ... Re. 1/-

For not sanctioning sufficient money to the
welfare of Scheduled Castes in Andole Taluq
during 1960.

To reduce the allotment of Rs. 100/- for
Welfare of Scheduled Tribes, Castes, etc., by ... Re. 1/-

For not using the hostel at Jogipet till now.

Mr. Speaker: Motions moved.

Demand No. XXVII - Civil Works - Rs. 1,01,300/-

Sri Baswa Manaiiah: Sir, I beg to move:—

To reduce the allotment of Rs. 1,01,300/- for Civil Works by	...	...	Re. 1/-
---	-----	-----	---------

For not constructing roads in villages whose population is 3,000.

To reduce the allotment of Rs. 1,01,300/- for Civil Works by	...	...	Re. 1/-
---	-----	-----	---------

To express regret at the poor construction by the Public Works contractors.

To reduce the allotment of Rs. 1,01,300/- for Civil Works by	...	...	Re. 1/-
---	-----	-----	---------

For not checking corruption in the department.

To reduce the allotment of Rs. 1,01,300/- for Civil Works by	...	...	Re. 1/-
---	-----	-----	---------

For slow progress in Public Works Department work in Medak District.

Mr. Speaker: Motions moved.

Sri Vavilala Gopalakrishnayya: Sir, I beg to move:—

To reduce the allotment of Rs. 1,01,300/- for Civil Works by	...	...	Re. 1/-
---	-----	-----	---------

To impress upon the Government to metal the road of Nekarakullur to Reddigudem and Krovur to Dodleru (via) Bellamkonda in Sat-tenapalli Taluq, Guntur District.

Mr. Speaker: Motion moved.

*Demand No. XXVIII-Electricity - Rs. 100/-**Sri Baswa Manaiiah :* Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 100/- for Electricity by	...	...	Re. 1/-
---	-----	-----	---------

For not supplying electricity to agricultural purposes.

To reduce the allotment of Rs. 100/- for Electricity by	...	...	Re. 1/-
---	-----	-----	---------

For not supplying electricity to the villages in Andole Taluq whose population is 4,000.

To reduce the allotment of Rs. 100/- for Electricity by	...	...	Re. 1/-
---	-----	-----	---------

For not giving replies to members' letters.

Mr. Speaker : Motions moved.

Sri Mohammad Tahaseel : Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 100/- for Electricity by	...	...	Re. 1/-
---	-----	-----	---------

భద్రాచలం తాలూకా కూనవరం గ్రామస్థులు ఎన్ని దఫాలు మాకు ఎలక్ట్రిసిటీ కావలెనన్నా ఆ గ్రామమునకు యివ్వక పక్షపాతంగా వ్యవహరిస్తున్నందుకు.

Mr. Speaker : Motion moved.

Sri Vavilala Gopalakrishnayya : Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 100/- for Electricity by	...	...	Re. 1/-
---	-----	-----	---------

To impress upon the Government to give electricity to Taduvayu Pumping Scheme and Lakkarajugarla padu, Madala, Bellamkonda, Achemapet via pakalapadu, Rentapalli, Peesapadu, Krovur, and Velpur villages in Sattenapalli Taluq, Guntur District.

Mr. Speaker : Motion moved.

*Demand No. XLII—Capital Outlay on Industrial
Development Rs. 2,54,000.**Sri Baswa Manaiiah :* Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 2,54,000/- for Capital Outlay on Industrial Development by	...	...	Re. 1/-
---	-----	-----	---------

For not taking sufficient steps for the
industrial development of the State.

To reduce the allotment of Rs. 2,54,000/- for Capital Outlay on Industrial Development by	...	...	Re. 1/-
---	-----	-----	---------

For not starting a Brass Industry at Re-
good village, Andole Taluq, Medak District.

To reduce the allotment of Rs. 2,54,000/- for Capital Outlay on Industrial Development by	...	...	Re. 1/-
---	-----	-----	---------

For not starting Industrial Training Cen-
tres in Andole Taluq.

To reduce the allotment of Rs. 2,54,000/- for Capital Outlay on Industrial Development by			Re. 1/-
--	--	--	---------

For not improving the Leather Industry at
Jogipet in Andole Taluq.

Mr. Speaker : Motions moved.*Sri Vavilala Gopalakrishnayya :* Sir, I beg
to move.

To reduce the allotment of Rs. 2,54,600/- for Capital Outlay on Industrial Development by	...	...	Re. 1/-
---	-----	-----	---------

To know the stage at which the starting of
Steel Factory, Fertilizer Factory and Antibiotic
factory in the Second Five Year Plan itself
stands.

Mr. Speaker : Motion Moved.

*Demand No. XLIV—Capital Outlay on Civil
Works Rs. 80,700/-*

Sri Vavilala Gopalakrishnayya : Sir, I beg
to move:

To reduce the allotment of Rs. 80,700/- for
Capital Outlay on Civil Works by ... Re. 1/-

To criticise the Government for not inclu-
ding the buildings of the Polytechnic Institute,
Guntur in this year Budget.

Mr. Speaker : Motion moved.

*Demand No. XLV—Capital Outlay on Electricity
Schemes Rs. 300/-*

Sri Vavilala Gopalakrishnayya : Sir, I beg
to move:

To reduce the allotment of Rs. 300/- for
Capital Outlay on Electricity Schemes, by ... Re. 1/-

To know at which stage the inclusion of
Srisailem Hydro-Electricity Project in the
Second Five Year Plan itself.

Mr. Speaker : Motion moved.

*Demand No. XLVIII—Capital Outlay on Schemes of
Government Trading Rs. 10,00,000/-*

Sri Vavilala Gopalakrishnaiah : Sir, I beg
to move.

To reduce the allotment of Rs. 10,00,000/-
for Capital Outlay on Schemes of Government
Trading by ... Rs. 100/-

To criticise the Government for not open-
ing the Fair Price Shops at Nagarjunasagar
Dam and Canals and in the Taluqs of Guntur
District in Sattenapalli, Palnad, Guntur, Narasa-
raopet, Ongole.

Mr. Speaker : Motion moved.

*Demand No. IV - Forest Department Rs. 100/-**Sri B. Sankarayya :* Sir, I beg to move :

To reduce the allotment of Rs. 100/- for
Forest Department by ... Rs. 100/-

సాగునీటి అభివృద్ధికి అవసరమైన సాగునీటి చేయుటకు
పేదలకు మంజూరు చేయమని కోరుతున్నాను.

To reduce the allotment of Rs. 100/- for
Forest Department by ... Rs. 100/-

అల్లూరు జిల్లాలోని, వచ్చేరు పాఠశాలను, కొత్తపల్లి కవులు
గంట అడవిని, అడవినుండి తొలగించి పేదలకు సాగునీటిచేయుటకు
యివ్వమని కోరుతున్నాను.

Mr. Speaker : Motions moved.*Demand No. VIII-Other Taxes and Duties
Administration : Rs. 62,000/-.**Sri B. Sankarayya :* Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 62,000/- for
other Taxes and duties administration by ... Rs. 100/-

చిన్న చిన్న నీటి వనరుల యేర్పాటు చేయుటలో గవర్న
మెంటు జాప్యము గూర్చి, ప్రభుత్వ విధానం చర్చించుటకు.

To reduce the allotment of Rs. 62,000/- for
Other Taxes and Duties Administration by ... Rs. 100/-

వర్కు ఛార్జిడ్ గాను, ఎన్. ఎమ్. ఆర్. గాను పనిచేయు
ఉద్యోగస్తుల యొక్క సర్వీసెస్ ఖాయము చేయక, అలశక్యము
చేయుచున్న ప్రభుత్వ విధానమును చర్చించుట.

Mr. Speaker : Motions moved.*Demand No. IX - Irrigation - Rs. 100/-**Sri B. Sankarayya :* Sir, I beg to move :

To reduce the allotment of Rs. 100/- for
Irrigation by ... Rs. 100/-

Supplementary Estimates on
Expenditure for 1960-61

నెల్లూరు జిల్లాలోని, నర్సేపల్లి, కనిగిరి చెరువుల రీమోడల్ చేయు పథకమును అలశ్యముచేయు ప్రభుత్వ విధానము చర్చించుటకు

To reduce the allotment of Rs. 100/- for
Irrigation by ... Rs. 100/-

నెల్లూరు జిల్లాలోని, నర్సేపల్లి, జాఫర్ సాహేబ్, కాల్వలను అత్యుక్తమైన తాలూకాలోని యేటి కాల్వలను రీమోడల్ చేసి, రివిట్ మెంటు పథకములను జాప్యము చేయుచున్న ప్రభుత్వ విధానమును విమర్శించుటకు.

To reduce the allotment of Rs. 100/- for
Irrigation by ... Rs. 100/-

నెల్లూరు జిల్లాలోని పురిటిపాడెం, చెన్నవాయనిపాడెం, తరుణవాయి, వారిజనులకు నీటి వనరు కలుగజేయుటలో అలశ్యము జరుగుచున్నందుకు.

To reduce the allotment of Rs. 100/- for
Irrigation by ... Rs. 100/-

నెల్లూరు జిల్లాలోని వోచాం స్కీమును పూర్తిచేయుటలో గత 10 సంవత్సరములుగా జాప్యము జరుగుచున్నందుకు.

Mr. Speaker: Motions moved.

Demand No. XVIII - Medical - Rs. 100/-

Sri B. Sankarayya: Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 100/- for
Medical by ... Rs. 100/-

నెల్లూరు జిల్లాలో, కోవూరు తాలూకా హెడ్ క్వార్టర్లు, కోవూరు హాస్పటల్ లలో మంచాలు యేర్పరచి తగిన సౌకర్యములు త్వరలో కలుగజేయమని కోరుటకు.

To reduce the allotment of Rs. 100/- for
Medical by ... Rs. 100/-

తేదీ. 2-7-1960 శ్రీ కాళిరెడ్డిగారి ప్రశ్నకు అసెంబ్లీలో జవాబు చెప్పుతూ అన్ని తాలూకా హెడ్ క్వార్టర్లు హాస్పటల్ లలో

మంచముల సౌకర్యము ఉన్నదని చెప్పినారు. ఇది వాస్తవం కాదు కనుక.

To reduce the allotment of Rs. 100/- for Medical by ... Rs. 100/-

అన్ని హాస్పటల్సులోను అద్వైతజరి కమిటీలు యేర్పరచి నెలకొకసారి వాటిని సమావేశపరచి హాస్పటల్సులోనున్న లోపాలను సవరించనందుకు.

Mr. Speaker : Motions moved.

Demand No. XXVII - Civil Works Rs. 1,01,300/-

Sri S. Vemayya: Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 1,01,300/- for Civil works by ... Rs. 100/-

నెల్లూరు జిల్లా, కోవూరు తాలూకాలోని, అల్లూరు-గోగులవల్లి రోడ్డు సక్రమంగా గులకపరచి పూర్తిచేయనందులకు.

To reduce the allotment of Rs. 1,01,300/- for Civil works by ... Rs. 100/-

నెల్లూరు జిల్లా కోవూరు తాలూకాలోని, చుచ్చిరెడ్డిపాళెం చెన్నూరు రోడ్డును పూర్తిచేయనందులకు.

To reduce the allotment of Rs. 1,01,300/- for Civil works by ... Rs. 100/-

నెల్లూరు జిల్లా, కోవూరు తాలూకాలోని, గండవరం-పెదపుత్తేడు రోడ్డు కొరకు 20 సంవత్సరములక్రింద అప్పటి జిల్లా బోర్డుకు పెదపుత్తేడు గ్రామస్తులు కంట్రీబ్యూషన్ ఇచ్చినప్పటికి ఇంతవరకు పూర్తిచేయనందుకు.

To reduce the allotment of Rs. 1,01,300/- for Civil works by ... Rs. 100/-

నెల్లూరు జిల్లా, కోవూరు తాలూకాలోని, సిద్దిపురంనుండి మర్రిపాడు గ్రామానికి సక్రమంగా గులక పేసి రోడ్డు పూర్తిచేయనందులకు.

Mr. Speaker : Motions moved.

**Demand No. XXXVI - Community Development Projects
National Extension Service and Local Development
Works Rs. 6,00,000/-**

Sri S. Vemayya: Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 6,00,000/-
for Community Development Projects, National
Extension Service and Local Development
works by ...

Rs. 100/-

జిల్లా పరిషత్తు చట్టానికి ప్రభుత్వం ఇచ్చిన రూల్సుకు
భిన్నంగా, పరిషత్తు, సమితుల ఉద్యోగ నియామకమునకు ప్రత్యేక
కమిటీని యేర్పాటు చేసినందులకు.

To reduce the allotment of Rs. 6,00,000/-
for Community Development Projects, National
Extension Service and Local Development
works by ...

Rs. 100/-

జిల్లా పరిషత్తు, పంచాయితీ సమితుల ఉద్యోగ నియామక
కమిటీలో 20 జిల్లాలలోనూ 20 మంది కాంగ్రెసు పార్టీవారిని,
నియమించిన పతపాత చర్యలను నిరసించుటకు.

To reduce the allotment of Rs. 6,00,000/-
for Community Development Projects, National
Extension Service and Local Development
works by ...

Rs. 100/-

నెల్లూరు జిల్లాలో డెల్టా యేరియాయైన నెల్లూరు తాలూ
కాలో 3 పంచాయితీ సమితులను యేర్పాటుచేసి, కోపూరు
తాలూకాలో మూడు సాన్‌క్లౌక్ యేరియాలనుగా ఇప్పటికి ఉంచి
నందులకు.

To reduce the allotment of Rs. 6,00,000/-
for Community Development Projects, National
Extension Service and Local Development
works by ...

Rs. 100/-

1959లో జరిగిన పంచాయితీ యెన్నికలలో లంచగొండి
తనము, అవినీతికరంగా చేసినాడని శ్రీ డి. సుబ్బారెడ్డి అన్నే పంచా
యితీ ఆఫీసరుగారిపై జిల్లా ప్రముఖులిచ్చిన అర్జీలు విచారణము

మండగా తిరిగి వారినే నెల్లూరు జిల్లా పంచాయితీ ప్రెయిసింగ్
ఆఫీసరుగా తిరిగి నెల్లూరు జిల్లాకు పంపినందుకు.

Mr. Speaker : Motions moved :

***Demand No. XLIX - Loans and Advances by the
State Government-Rs. 8,00,000/-***

Sri B. Sankarayya : Sir, I beg to move :

To reduce the allotment of Rs. 8,00,000/-
for Loans and Advances by the State Govt. by Rs. 100/-

సెంట్రల్ బ్యాంకు, లేబర్ కంట్రాక్టు సొసైటీలకు, సక
లార్థ పరపతి సంఘములకు, ఫీల్డ్ లేబర్ పరపతి సంఘములకు,
చేపలు పట్టువారి పరపతి సంఘములకు, అడవికూపుల సహకార
సంఘాలకు, ఆర్థిక సహాయం సరిగా చేయనందుకుగాను.

To reduce the allotment of Rs. 8,00,000/-
for Loans and Advances by the State Govt. by Rs. 100/-

నెల్లూరు జిల్లాలోని నాగాయకుంట, సర్వేపల్లి సహకార
సంఘములు రిజిస్టరు చేయటంలో ఆలశ్యము జరుగుచున్నందుకు
గాను చర్యించుటకు.

Mr. Speaker : Motions moved :

శ్రీ పి. రాజగోపాలనాయుడు : Cut motions విషయమే ఒక
మాట చెప్పవలసివంది. ఒక్క వ్యవసాయశాఖ మంత్రిగారు మాత్రమే సమాధానం
చెప్పినారు. మిగత మంత్రులు చెప్పలేదు. మేము cut motions ఇచ్చినందు
వల్ల ప్రయోజనం ఏముంది ? తప్పనిసరిగా మంత్రులు written గా సమాధానం
ఇచ్చేటట్లు చేస్తారా ?

మిస్టర్ స్పీకర్ : Written గా, పంచదళి విషయంలో ఆలోచిస్తాము.

శ్రీ పి. రాజగోపాలనాయుడు : Written గా సమాధానం రాక
పోతే cut motions ఇచ్చి ప్రయోజనం లేదు.

మిస్టర్ స్పీకర్ : నేను ముఖ్యమంత్రిగారితో మాటలాడి చెబుతాను.

శ్రీ వి. శంకరయ్య : 74 వ యాక్టింగ్ ఇచ్చిన తీర్మానములు ఎప్పుడు వస్తాయి?

మిస్టర్ స్పీకర్ : ఇవ్వాలి లేవు.

శ్రీ యం. నాగిరెడ్డి : Pending గా ఉన్నవి 16 లోపల వస్తే బాగుంటుంది.

మిస్టర్ స్పీకర్ : చూద్దాం.

* శ్రీ సి. హెచ్. రాజేశ్వరరావు (చొప్పదండి): అధ్యక్షా, గౌరవనీయులైన ఆర్థిక శాఖామంత్రులు సప్లిమెంటరీ గ్రాంటును శాసనసభముందు ప్రవేశ పెట్టారు. సప్లిమెంటరీ గ్రాంటు సంవత్సరానికి చెందినవి ఆ సంవత్సరమే రావలసిన ఆవశ్యకతను గురించి గత సంవత్సరం చెప్పడం జరిగింది. అదే Constitution కు ఉచితంగా ఉంటుందిగాని 1960-61కి చెందినవే కాకుండా 59-60 సప్లిమెంటరీ డిమాండ్స్ కూడా యీ సంవత్సరం ప్రవేశ పెట్టడం అనేది Constitution కు విరుద్ధమేమోననే అనుమానం మరల వెలిబుస్తున్నాను. అది పెద్ద point గా తీసుకుని సమయమును వెచ్చించ దలచుకోలేదు. మంత్రిగారి దృష్టికి మాత్రం తీసుకువస్తున్నాను. బడ్జెటు సందర్భములో చేసిన వాగ్దానాలు, మొదటినుంచి కార్యక్రమాలలో తీసుకొన్న బాధ్యతలను గురించి ఆలోచించవలసిన అవసరం ఎంతైనా వుంది. నీటి పారుదల శాఖకు సంబంధించిన విషయాన్ని ఈ బడ్జెటు సందర్భములో token గా వందొకసారి, వందొకసారి మంజూరు ఇవ్వాలని మంత్రిగారు కోరారు. ఇప్పుడే శాసనసభలో నీటి పారుదల మంత్రిగారు మద్రాసు, ఆంధ్రప్రదేశ్ లకు సంబంధించిన ఒక ప్రాజెక్టును తీసుకొంటున్నామనే విషయాన్ని శుభవార్తగా చెప్పడం హర్షించతగినదే. ఈనాడు ఇంకొక అశుభవార్త బాదాచల అశుభ వార్తగానే కనపడుతోంది. తెలంగాణాలో పోచంపాడు ప్రాజెక్టు చాల ముఖ్యమైనది. 4, 5 సంవత్సరాలనాడు ఏ పరిస్థితివుందో ఈనాడు అదే పరిస్థితివుంది అంతకంటే దిగజారిపోయినదనే చెప్పవచ్చు. దీన్ని సూర్య ఆందోళన పరిస్థితులు ఏర్పడుతున్నవి. 15 కోట్ల రూపాయల ఖర్చుతో కూడిన ఈ పోచంపాడు ప్రాజెక్టు యొక్క ప్రాముఖ్యతను గుర్తించి దానిని medium project గా తయారుచేసి దానిని ఆచరణలో పెడదామని కేంద్ర ప్రభుత్వానికి పంపించారు. దానిని ఆచరణలో పెట్టడానికి మన ప్రభుత్వము వారు చాల ప్రయత్నించారు. కాని ఆ ప్రయత్నాలలో ముందుకు పోలేక పోయాము. ఆ ప్రయత్నాలు ఫలించడానికి అవకాశము లేకుండా పోతుందేమోననే భయపరిస్థితులు ఏర్పడ్డాయి. నైజాము

ప్రభుత్వ కాలములోనే గోదావరి నీరును ఉపయోగించడానికి ఒక పెద్ద ప్రాజెక్టును ఏర్పాటు చేయాలని ప్లాను వేశారు. తరువాత కడెము ప్రాజెక్టును తీసుకొని పూర్తిచేయడం జరిగింది. దానికి దక్షిణముగావున్న పోచంపాడు ప్రాజెక్టును నిర్మాణము చేస్తామని పథకము వేయడము, దానిని ఆచరణలో పెట్టడానికి పూనుకొనే సందర్భములో ఆంధ్రప్రదేశ్ అవతరించడం జరిగింది. తెలంగాణా ప్రజలకు జీవకరంగా, ప్రాణప్రదముగావున్న ఈ పోచంపాడు ప్రాజెక్టును సాధించి రెండవ ప్రణాళికలో చేర్పించి, నిర్మాణము చేస్తామని చెప్పడం జరిగింది. మంత్రులు ప్రకటనలు చేశారు. వాటిని జ్ఞాపకము చేయవలసిన అవసరము లేదు. ఇక్కడ శాశ్వతసభలోను, బహిరంగసభల్లోను, ప్రతికా ప్రకటనద్వారాను ఇంతకు ముందు వున్న మంత్రి తె. వి. నరసింగరావుగారు, శ్రీ సంజీవరెడ్డి ఈ ప్రాజెక్టును రెండవ ప్రణాళికలో చేర్పిస్తామని ప్రకటనలు చేశారు. అలాంటి స్పష్టమైన ప్రకటనలు చేయడానికి వారికి అప్పుడు అలాంటి ఆధారాలుండి. ఇప్పుడు లేకుండా పోయినవా? స్పష్టముగా తెలుసుకోకుండానే ఎందుకు ప్రకటనలు చేయవలసి వచ్చింది? పోచంపాడు ప్రాజెక్టు నిర్మాణానికి బొంబాయి ప్రభుత్వము అభ్యంతరాలు చెప్పడము, వాటిని తొలగించడానికి మన ఇరిగేషన్ మంత్రిగారు బొంబాయి వెళ్ళి రావడము, కొన్ని సమస్యలను పరిష్కరించుకొని వచ్చామని మన మంత్రి శ్రీ సత్యనారాయణరాజుగారు ప్రశ్నితరాల సమయములో చెప్పడం జరిగింది. ఇప్పుడు మహారాష్ట్ర ప్రభుత్వము తెచ్చిన ఆటంకాలు అంశ వ్యతిరేకముగా ఈనాడు కనపడములేదు. 1951 లో ఈ రాష్ట్రాలమధ్య కృష్ణా, గోదావరి నీటి సుంకం సమస్య వచ్చినపుడు ప్లానింగు కమిషన్ వారిచ్చిన అవార్డును చూసినట్లయితే తెలుస్తుంది. 2, 3 వందల T.M.C. నీటివరకు మనడు ఉపయోగించుకోడానికి విలుగా అంత విలువయిన ప్రాజెక్టును కట్టుకోడానికి అవకాశమిచ్చారు. ఈనాడు ఆ పరిస్థితి ఏమి అయిపోయింది. 15 కోట్లు రూపాయలు ఖర్చుపెట్టి 60, 70 T. M. C. నీరును ఉపయోగించుకొనే దానికి ప్రాజెక్టును కట్టుకొందామని ప్రయత్నము చేస్తుంటే ఆ ప్రయత్నాన్ని కేంద్రప్రభుత్వము ఖచ్చితముగా అడ్డుకొంటున్నది. ఈ ప్రాజెక్టుతో 3 లక్షల పై చిల్లర ఎకరాలను సాగులోకి తీసుకొనివచ్చే ఆశతో ప్రజలు వున్నారు. ఈ వార్తను విని ముఖ్యముగా కరీమ్నగర్ జిల్లా ప్రజలు చాల విచారపడతారు. కరీమ్నగర్ జిల్లా ప్రజలకేకాదు, తెలంగాణా ప్రజలకే చాల వాదను కలిగించింది. ఈ సమయములోనే గట్టిగా ప్రయత్నించాలి. ఈ తరుణం మించినట్లయితే శివ ప్రణాళికలోకూడ మనకు ఈ ప్రాజెక్టురాదు. నాగార్జున సాగర్ ప్రాజెక్టును నిర్మించుకొంటున్నాము. అది భారత దేశములోనే పేరుగాంచిన పెద్ద ప్రాజెక్టు నాగార్జున సాగర్ ప్రాజెక్టును పంశధార ప్రాజెక్టును రెండవ ప్రణాళికలో చేర్చు

కోన్నాము. తుంగభద్ర హైలెవెల్ కెనాల్ ను ఆచరణలో పెట్టుకోవాలి. ఈ వాదనలన్నీ కేంద్ర ప్రభుత్వము మనముందు పెట్టవచ్చు. ఇన్ని పెద్దప్రాజెక్టులను నిర్మాణం చేస్తూవుంటే పోచంపాడు ప్రాజెక్టును రెండవ ప్రణాళికలో చేర్చమంటారే అని ప్రశ్నించవచ్చు. ఆంధ్రదేశము వ్యవసాయదేశము, ఉత్పత్తిని ఎక్కువచేయాలి. ఇక్కడ మనకు పెద్ద పెద్ద పరిశ్రమలు లేవు. కోట్లకొలది రూపాయలు మనకు ఆంధ్రదేశానికి ఇచ్చి పారిశ్రామికంగా అభివృద్ధి చేస్తోందా అంటే లేదు. అన్ని రాష్ట్రాలకంటే మనరాష్ట్రానికే ఎక్కువడబ్బు ఇస్తున్నట్లుగా చేసే వాదన మంత్రులు కానివ్వండి, ప్లానింగు కమిషన్ వారు కానివ్వండి, సరికాదని మనవి చేస్తున్నాను. అది సమంజసముగా వుండదు. వారి వాదనలో చసలేదు. ఆంధ్రదేశములో surplus గా వున్న ఆహారం ఎక్కడకు పోతోంది. ఇతరదేశాలకు పంపి లాభాలను ఆంధ్రదేశానికి సంపాదిస్తున్నామా? మన రాష్ట్రములో surplus గా వున్న ధాన్యాలు కొరతగావున్న రాష్ట్రాలకు పోతున్నవికదా. అలాగే పోచంపాడు ప్రాజెక్టుకింద ఉత్పత్తి అయిన సరుకులు ఆంధ్ర ప్రజలకే కాక అన్ని రాష్ట్రాలవారికీ ఉపయోగిస్తాయికదా. మన రాష్ట్రములో పరిశ్రమలను ఏర్పాటుచేసి వేలాది ప్రజలకు ఉద్యోగాలను కల్పించే అవకాశము చేస్తున్నదా? ఆ రంగాలలో ఆంధ్రదేశానికి అన్యాయం జరుగుతున్నప్పుడు వ్యవసాయమే ప్రధానమైన మన రాష్ట్రములో ఈ పోచంపాడు ప్రాజెక్టును దృష్టిలోకి తీసుకోక పోవడం అన్యాయము. శాసనసభలోనే మనమంతా ఏకగ్రీవముగా తీర్మానాలు చేశాము. కాబట్టి పోచంపాడు ప్రాజెక్టును రెండవ ప్రణాళికలో చేర్పించడానికి మన ప్రభుత్వమువారు తగు కృషి చేసారని నమ్ముతున్నాను. అయితే యింకో ముఖ్యమైన విషయ మొకటి చూడాలి. పెద్ద ప్రాజెక్టుల నిర్మాణ సమస్య వచ్చినపుడు వంశధారకు, పోచంపాడుకు కాని, లేక హైలెవెల్ కెనాల్ కు, పోచంపాడుకు కాని పోటీఅనేది వుండరాదు. న్యాయంగా ఇవన్నీ మనకు కావాలి. పోచంపాడు ప్రాజెక్టుకు డబ్బు కావాలనే సమస్య వచ్చినపుడు తెలింగాణా సెక్యూరిటీలో 27 కోట్ల రూపాయలు వున్నాయి. వాటిని ఖర్చు పెట్టాలని మనం చెప్పినపుడు కేంద్ర ప్రభుత్వంవారు “కొత్తగూడెంలో ఫర్టిలైజర్ ఫ్యాక్టరీ పెట్టటానికి సెక్యూరిటీ వుందంటారు. పోచంపాడుకు సెక్యూరిటీ డబ్బు వుందంటారు. 27 కోట్ల రూపాయలు ఎన్ని కార్యక్రమాలకు ఇస్తారయ్యా?” అని ప్రశ్నించవచ్చు. అందుచేత ‘సెక్యూరిటీలు తక్కువగా వున్నాయి కాబట్టే మిగతాడబ్బు ఎక్కడనుంచి తెస్తాం’ అని చెప్పి మనచేతులు మననెత్తిమీద పెట్టే పద్ధతి కాకుండా చరిత్రలో ఈ ప్రాజెక్టుగల ప్రాముఖ్యతను, వున్న అవసరాలను, వీరివీతులను దృష్టిలో పెట్టుకొని ఈ ప్రాజెక్టును ఆచరణలోనికి తీసుకురావటానికి సెక్యూరిటీలో 4, 5 లక్షలు తక్కువ అయినా రాష్ట్ర ప్రభుత్వం యావత్తు

అంప్రదేశంలో ఉన్న నీటి పారుదల కార్యక్రమాలను పరిశీలించి పంచాలను adjust చేస్తే పోచంపాడుకు డబ్బుకొరత వుండదు. అవసరమైతే న్యాయ బద్ధంగా, న్యాయసమ్మతంగావుండే పద్ధతులలో రైతులు, ప్రజానికీ త్యాగాన్ని చేయటానికి సిద్ధంగా వున్నారాకాని ఈ ప్రాజెక్టును మాత్రం వదులుకోటానికి సిద్ధంగాలేరు. అదే ప్రజలయొక్క అభిప్రాయమని మరొకసారి ఈ కానవసర భద్యారా ప్రభుత్వదృష్టికి తీసుకువస్తున్నాను. రెండవ ప్రణాళిక పూర్తికాలేదు. మూడవ పంచవర్ష ప్రణాళిక యొక్క చిత్తు ముసాయిదాను తయారు చేస్తున్నాను. రెండవ పంచవర్ష ప్రణాళిక యొక్క ప్రగతిని మనం చూశాము. ఈ ప్రణాళికలో ఏది చేర్చాలన్నా ఏవో ఆటంకాలు వస్తూ మూడవ ప్రణాళికలో చూడవచ్చు అంటున్నారు. రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఎంతో గట్టిగా ప్రయత్నం చేసిన సమస్యను, పరిశీలించిన సమస్యను కేంద్రంవారు ఏదో కారణంతో మూడవ ప్రణాళికలో చూడవచ్చు. అంటే అది మన ప్రజలకు అంగీకారయోగ్యం కాదు. అందుకే ఏవిధంగానైనా దానిని రెండో ప్రణాళికలోనే చేర్పించి మిగిలిన కార్యక్రమములన్ని స్పెల్ ఓవర్ స్కిమ్మిగా మూడవ పంచవర్ష ప్రణాళికలో చేర్పించే విషయాన్ని తిరిగి పరిశీలించాలని మనవిచేస్తున్నాను. నీటి వారుదల విషయాలు వచ్చినపుడు కేంద్ర ప్రభుత్వం మీడియమ్ ప్రాజెక్టుల విషయంలో కూడా అభ్యంతరాలు చెబుతున్నట్లు తెలుస్తోంది. వెనుక నైజాం ప్రభుత్వం 200 కోట్ల రూపాయల స్కిమును పెట్టి మంచీరియాలను హంబెట్టర్ ఆఫ్ ఇండియాను చేస్తామని అనేక విద్యుచ్ఛక్తి ప్రాజెక్టులు, ఇరిగేషన్ ప్రాజెక్టు కార్యక్రమాలను చేపట్టింది. వారు industrial belt గా తయారు చేయటానికి plan తయారుచేశారు. అప్పుడు దానిని మేజర్ ప్రాజెక్టుగా చేయాలని అనుకొన్నారు. అప్పటి మాటలనే పట్టుకొని అప్పుడు, కేంద్ర ప్రభుత్వం ఇది పెద్ద ప్రాజెక్టుకదా! అంతడబ్బు ఎక్కడనుంచి వస్తుంది? దీనికి ఆధారంలేదు. అని చెబుతున్నారు, రాష్ట్ర పశులు, రాష్ట్ర ప్రభుత్వంకూడ కానవసరంలోనూ వైట కూడా చెప్పేది 'ఇది మీడియమ్ సైజ్ ప్రాజెక్టు మాత్రమే. ఇది 15 కోట్ల రూపాయల ఖర్చుతో అయ్యే ప్రాజెక్టుకంటే డబ్బు లేదనే సమస్య లేకుండా తెలింగాడా సెక్యూరిటీలు వున్నాయని చెప్పి, ఒకసారి మన రాష్ట్ర ప్రభుత్వంతో అనేవారు, మరొకసారి బొంబాయి ప్రభుత్వంతో అనే పేరుతో వారిని ప్రార్థించి, వేడుకొని మనకువున్న నీటిపంపక సమస్యను పరిష్కారం చేసుకొని ఒక మార్గానికి వచ్చేటప్పటికి చివరకు కేంద్ర ప్రభుత్వం "మీది మేజర్ ప్రాజెక్టు. దానికి డబ్బు మేము ఇవ్వము. మీరు అబద్ధాలాడుతున్నారు. మీరు పెద్ద పెద్ద foundations వేస్తున్నారు. మిమ్మల్ని నమ్మరాదు." అని శంకించే ధోరణిలో ప్రవర్తిస్తే రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు నడవటం కష్టం. ఈ ప్రభుత్వం భవిష్యత్తును

అవసరాలను దృష్టిలో పెట్టుకొని ప్రణాళికను వేసుకొని అంచెలవారీగా తయారు చేసుకోవచ్చు. అవిధంగా చేసుకొన్న కడం ప్రాజెక్టు కట్టుకొనటం నాశనం కావటం జరిగింది. Foundation నేనుకొనెట్టుచే పది కాలాలపాటు పుండేటట్లుగా చేయాలి. అంతేకాని ఏదోవిధంగా చేకామగతు అది అలాగే తయారవుతూ పుంటాయి. అలాగే మనకు పోచంపాడు కావాలని అనుకున్నాను. "మీరు మేజర్ ప్రాజెక్టు తీసుకొంటున్నారు. దానికి 100 కోట్ల రూపాయలు ఖర్చు అవుతుంది." అనే వాదాన్ని కేంద్ర ప్రభుత్వం తీసుకువచ్చి త్రెప్పికొట్టటం శమంజసంగా లేదు. అందువల్ల మన ప్రభుత్వం తిరిగి కేంద్ర ప్రభుత్వంలో "అది మేజర్ ప్రాజెక్టు కాదు. 15 కోట్లతో అయ్యే మీడియమ్ సైజ్ ప్రాజెక్టు. ఆ ప్రాజెక్టు నిర్మాణంవల్ల రాష్ట్రానికి అర్థికంగా ఎటువంటి సృజించడకనూ లేదు. మేము ఖర్చుపెట్ట గలుగుతాం" అని గట్టిగా వాదించాలి. ఇప్పుడు ప్లానింగ్ కమిషన్ కు తాత్కాలిక అధ్యక్షులుగా తిరివేదీగారు వున్నారు. వారు మన రాష్ట్రానికి గవర్నరుగావుండి వెళ్లారు. వారు గవర్నరు పదవిలో వుండగా మా కరీంనగర్ బిల్లాజవచ్చి కమిషన్ తో కరీంనగర్ బిల్లా పరిశలకు ఒక గాగ్దానం చేశారు. "ఈ పోచంపాడు ప్రాజెక్టు మీకు ప్రాజెక్టుగా మైన ప్రాజెక్టు. దీనిని అమలు పరుస్తాము," అని మాకు అనాడు వాగ్దానం చేసినవారు ప్లానింగ్ కమిషన్ లో మెంబర్ గా వుంటా-ఇప్పుడు తాత్కాలికంగా Chairman గా వున్నవారు-అనాటి వాగ్దానాన్ని మర్చిపోవటం, అంటే దానిపట్ల చారి వాద్య అను విన్నవించి అది సాధ్యంకాదని ఆర్థిక సమస్యలను తేవవీయటం, న్యాయం కాదని ఈనాటి ప్లానింగ్ కమిషన్ వైఖరివల్ల స్పష్టమవుతున్నదని నేను చెబు తున్నాను. ఈ విషయాన్ని మరొక్కసారి ఖచ్చితంగా పరిశీలించి ఆంధ్ర ప్రదేశ్ లు ఐక్యకంఠంతో అడుగుతున్న ఈ కోర్కెను తీర్చాలని మనవిచేస్తున్నాను. ఇక మైనర్ ఇరిగేషన్ గురించి ఒకటి రెండు విషయాలను ప్రభుత్వదృష్టికి తీసుకు రావలసివుంది. మన రాష్ట్రంలో చిన్నరకం నీటిపారుదల సౌకర్యాలకు ప్రాముఖ్యత ఇవ్వాలని అనేకసార్లు చెప్పకొన్నాము. బ్లాకులకు సమీతులకు వాటి బాధ్యతను అప్పగించి చెలువులు, కుంటల మరమ్మతులు చేయించి పంటలు పండించి ఉత్పత్తిని ఎక్కువ చేయటానికి అవకాశంవున్న పరితి స్కీమును వెంటనే తీసుకోవాలని చెప్పటం జరిగింది. ఆంధ్రప్రదేశ్ లో మైనర్ ఇరిగేషన్ కొరకు వేరే ఒక సూపరెంటెండింగ్ ఇంజనీరు వున్నారు. జిల్లాలలో అవసరమైన కార్యక్రమాన్ని చేయటానికి 3, 4 ప్రాజెక్టులు తీసుకోవటానికి ఒక సూపరెంటెండింగ్ ఇంజనీరు, ఒక ఎగ్జిక్యూటివ్ ఇంజనీరు, ఒక అసిస్టెంట్ ఇంజనీరు, వీరి ముగ్గురికికొండ కొంత staff వుంటే వీరు ఒక్క కరీంనగర్ బిల్లాలోని మైనర్ ఇరిగేషన్ కార్యక్రమాన్ని రెండు సంవత్సరాలలో పగం పదికూడా చేపే

పరిస్థితిలో లేరు. వారితో మాట్లాడితే, చర్చిస్తే నాకు తెలిసింది. “వేసుకొన్న స్కీ-ములకు ప్రిలిమినరీ ఎంక్వయరీ చేయటానికి, సర్వేచేయటానికి ఈ రెండు పనులతో రెండవ పంచవర్ష ప్రణాళికాకాలం దాటిపోతున్నది” అని. అవి మూడవ ప్రణాళికలో spillover schemes గా వస్తున్నాయి. కరీంనగర్ జిల్లాలో జ్యోత్సాల తాలూకాలో ‘జంగిలనారా’ అని, మెట్టపల్లి తాలూకాలో దొమ్మలవాగు అని ఇలాంటి ప్రాజెక్టులను రెండో ప్లానులో తీసుకొన్నాము. వాటికి అప్పటి మంత్రిగారైన శ్రీ J. V. నరసింగరావు గారు ప్రారంభోత్సవం చేశారు. వాటికి ఇప్పటికి ఎస్టిమేషన్లులేవు. కట్టటం ప్రారంభం కాలేదు. అలాంటి పరిస్థితులలో ఇన్ఫ్రీగేషన్ కార్యక్రమం నడుస్తుంటే దానికి కారణం దానికివున్న సిబ్బంది ఏమాత్రం చాలకపోవటమే. Minor irrigation విషయములో శిర్సిల్ల తాలూకాలో నిమ్మపల్లివద్ద ఒక ప్రాజెక్టును కట్టటానికి ద్వితీయ పంచవర్ష ప్రణాళికలో include చేశారు. దానికి కావలసినటువంటి కార్యక్రమాలు జరుపు తున్నారు. కార్యక్రమాలు అంటే estimates వేశారు. ద్వితీయ పంచవర్ష ప్రణాళిక పూర్తి అయ్యేలోగా ఆ పనులు పూర్తి కాకపోతే తృతీయ పంచవర్ష ప్రణాళిక కాలములోకూడా అవి పూర్తి అవుతాయో, లేదో అనే అనుమానము కలుగుతున్నది. అందువల్లనే ఈ Irrigation demand కింద token grant గా నూరు రూపాయలను శాంక్షను చేయమని కోరుతున్నాను. ఈ కార్యక్రమములకు సంబంధించిన చర్యలు చాలా జాప్యముగ జరుగుతున్నవి గనుక ప్రభుత్వం ఇకముందు అయినా జోక్యము కలుగజేసుకుని, అవి త్వరలో పూర్తి అయ్యేటట్లుగా చూడమని కోరుతున్నాను. ఈ సంవత్సరములో ఈ పనులు కనీసము నూటికి 60 వంతులు అయినా పూర్తిచేయవలసిందిగా కోరుతున్నాను. పోచంపాడు ప్రాజెక్టు విషయమును గురించి తెలంగాణా ప్రజలకు ఆశాభంగం కలుగకుండా చేయాలని, ప్రభుత్వము శ్రద్ధ వహించాలని కోరుతూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

(శ్రీ వి. నరసింగరావు : (హుజూరాబాద్ -జనరల్) అధ్యక్షా, ఆర్థిక మంత్రిగారు ప్రవేశపెట్టిన supplementary demands లో భూసమస్యలువగై రాలనుగురించిచెప్పబడియున్నవి, ఇవిచాలా ముఖ్యమైనవిషయములుగనుక వారు చాటినన్నింటినీinclude చేసినందుకువారినినేనుప్రత్యేకంగాఅభినందించుచున్నాను. ఈ demands లో ఇంకను Technical Education గురించి లావునీ భూములనుగురించి చెప్పబడియున్నది. లావునీ భూములను ఒక సంవత్సరము లోపలనే పేదవారికి పట్టాలిచ్చి కార్యక్రమము పూర్తిచేయమని ఉత్తరువులు ఇచ్చినట్లు తెలిస్తూమంత్రిగారు చెప్పియున్నారు. అందుకు ప్రత్యేక సిబ్బందివేయటానికి. financial commitment ఈ supplementary demands లో

provide చేసినందుకు ఆర్థిక మంత్రిగారిని అభినందిస్తున్నాను. మిత్రుడు శ్రీ సి.హెచ్. రాజేశ్వరరావుగారు పోచంపాడు ప్రాజెక్టుయొక్క ప్రాముఖ్యతను గురించి ఇప్పుడే చెప్పియున్నారు. ఆ ప్రాజెక్టునుగురించి నేనుకూడ మాట్లాడవలెననే ఉద్దేశ్యముతో నేను మాట్లాడటానికి అనుమతి ఇవ్వవలసిందిగా అధ్యక్షుల వారిని కోరియున్నాను. వారు అనుమతి ఇచ్చినందులకు సంతోషిస్తున్నాను. పోచంపాడు ప్రాజెక్టునుగురించి నాకు తెలిసినంతవరకు ఇప్పటికి 20 సంవత్సరముల వైగా ప్రజలు ఆందోళన చేస్తూఉన్నట్లు నేను గుర్తించగలిగాను. నా చిన్నతనములో నేను కరీంనగర్ హైస్కూలులో నాలుగు, అయిదు తరగతులు చదువుకున్నప్పుడు నేను కరీంనగర్ నుంచి పరంగల్లుకు పోయేరోడ్డు పొడుగునా Godavari North Canal Crossing అని బోర్డులమీద వ్రాసి తగిలించి ఉండడము చూచేవాడిని. దీనినిబట్టి ఈ ప్రాజెక్టునుగురించి అప్పటికే ఆలోచనలో ఉన్నదని నేను గుర్తించగలిగాను. కాబట్టి ఈ ప్రాజెక్టునుగురించి ప్రజలు ఆందోళన చేయడము సుమారు 25 సంవత్సరములకువైగానే ఉన్నట్లుగా మనకు బోధపడుతున్నది. ఇంతకాలము జరిగిపోయినను ఈ ప్రాజెక్టునుగురించి ప్రభుత్వము శ్రద్ధ తీసుకున్నట్లు కనిపించదు. ఈ ప్రాజెక్టును కట్టించినట్లైతే తెలంగాణా ప్రాంతములో సుమారు ఆరుజిల్లాలకు ఉపయోగపడుతుంది. ఈ ప్రాజెక్టువ్వారా కరీంనగర్, పరంగల్లు, నల్గొండ, ఖమ్మం, నిజామాబాదు, అదిలాబాదు, ఈ ఆరు జిల్లాలకు నీరు పారుదల చేయించగల అవకాశము ఉన్నది. అటు నాగార్జునసాగర్ ప్రాజెక్టు, నిజాంసాగర్ ప్రాజెక్టు మాదిరిగా, ఇదికూడ మన ఆంధ్రప్రదేశ్ కు ఎంతో ముఖ్యమైనది, పెద్ద ప్రాజెక్టులలో పెద్దదిగ పేర్కొనగలదు. ఈ ప్రాజెక్టును నిర్మిస్తే, మన ఆంధ్ర ప్రదేశ్ కు అవర ధాన్యాదులను పండించుకోటానికి, రాష్ట్రమును సశ్యాశామలముగ చేసుకునే అవకాశము పేర్కొందుతుందనే ఆశాభావము చెల్లడిస్తున్నాను. తిండి గింజలకు కొరత అనేది ఉండదు. Surplus State గా పేర్కొందుతుంది. ఈ ప్రాజెక్టువ్వారా First crop క్రిందనే 20 లక్షల ఎకరములు Second crop లో 5. 6 లక్షల ఎకరములలో పేద్యము జరిగే అవకాశము లున్నవని గట్టిగా చెప్పగలను ఇంతే కాకుండా Powerproject కూడ తయారు చేసుకోవచ్చును. ఒక లక్ష 25 వేల కిలోవాట్ల పవర్ ను తయారు చేసుకోవచ్చును. ఈ ప్రాజెక్టును గురించి ఇదివరకు ఎన్నోసార్లు సర్వే చేయించారు. ఇంత జరిగినను, ఇంతవరకు కేంద్ర ప్రభుత్వము అంగీకరించినట్లులేదు. ఈ పెద్ద ప్రాజెక్టుకోసము సుమారు మారుకోట్లు ఖర్చు చేయవలసి వచ్చినందువల్ల, ఇంత సొమ్ము మేము ఖర్చుచేయలేము, దీనిని Medium size Project గా కట్టించుకోమని కేంద్ర ప్రభుత్వము వారు చెప్పడము జరిగింది. Medium Project కోసము సర్వే చేయించి కట్టించటానికి సుమారు 15 కోట్లరాక ఖర్చుచేస్తే, అది తయారు అవు

తుందని estimates తయారుచేయించి ప్లానింగుకి మిషనకు వంపించడముజరిగింది. అయిదు కోట్ల రూపాయలతోనే మూడు సంవత్సరములలోగా దీనిని తయారు చేసుకోవచ్చు. Medium Size Project ను తయారు చేసుకుంటే సుమారు 3 లక్షల 60 వేల ఎకరములు సేద్యము అవుతుంది. అదిగూడ ఒక్క కరీంనగర్ జిల్లాలోనే 5, 6 వాలూకాల అయకట్టు తయారు అవుతుంది. ఈ మొత్తము భూమిలో 3/4 వరి పంట దీనివల్ల మన ప్రభుత్వానికి అయిదుకోట్ల రూపాయల విలువగల ధాన్యము వండుతుంది. ఇటీవల అమెరికా నుంచి 500 మిలియనుల టన్నుల ధాన్యం మన ప్రభుత్వము దిగుమతి చేసుకోబోతున్నదని పత్రికలలో చూచాను. అలాగైతే మనకు Foreign Exchange ఎంతో అవసరమై యుంటుంది. ఇంతటి ప్రాజెక్టులు నిర్మించుకుంటే, మనము విదేశాలనుంచి దిగుమతి చేసుకోవలసిన అవసరమే ఉండదు. Foreign Exchange కోసము మన ప్రభుత్వం ఎంత ఒత్తిడి పడవలసి వస్తుందో గుర్తించ గోరైనాను. ఈ ప్రాజెక్టును త్వరలో నిర్మించుకుంటే మూడు సంవత్సరములలోనే $3 \times 5 = 15$ కోట్లు Foreign Exchange సంపాదించ వచ్చును. నేను మంత్రులతో మాట్లాడినప్పుడు పది పదిపాను సంవత్సరముల నుంచి కేంద్ర ప్రభుత్వానికి ఎన్ని విజ్ఞప్తులు చేసినను వారు ఒప్పుకోకుండా ఉన్నారని అర్థము చేసుకోగలిగాను. కొద్దిరోజుల క్రిందనే ఒరిస్సా ప్రభుత్వము వారితో ఈ ప్రాజెక్టు విషయములో ఒప్పందము కుదిరిందని తెలిసింది. ఏది కుదిరినను కేంద్ర ప్రభుత్వము ఒప్పుకొనవలసి యున్నది గదా! Technical Objections ఏమీ లేవని ఒప్పుకున్నారు. ఇకపోతే financial Commitment ను గురించే ఆలోచించాల్సి ఉంటుంది. నాగార్జునసాగర్ విషయములో తృతీయ పంచవర్ష ప్రిణాళికలో spill-over schemes క్రింద సుమారు అయిదారు కోట్ల రూపాయలు కావలసియున్నది. ఇవి గాక ఇంకా ఇతర స్కీములు ఉన్నవి. అని గాక తుంగభద్రా ప్రాజెక్టు కాలవ- పంకధార ప్రాజెక్టు ఉన్నది. ఇన్ని ప్రాజెక్టులు ఉన్నప్పుడు వీటన్నిటికి డబ్బు ఎక్కడినుంచి వస్తుంది, మేము భరించలేము అని కేంద్ర ప్రభుత్వము వారు అంటున్నారు. అందువల్ల ఈ పోచంపాడు ప్రాజెక్టును తృతీయ పంచవర్ష ప్రిణాళిక క్రింద కూడ నిర్మించుకోటానికి కేంద్ర ప్రభుత్వము అంగీకరించేటట్లు లేదు. దీనివల్ల మన ప్రభుత్వాలు చేసే ప్రయత్నము చాలడము లేదనే నా అభిప్రాయము. ఇది దృష్టిలో పెట్టుకునే, ఇటీవల కరీంనగర్ జిల్లాలో, తెలంగాణా నుంచి వస్తున్న అందరు M. L. A. లు, ఇతరులు అందరము సమావేశమై, ఒక పెద్ద ఆందోళన ప్రజలలో లేవదీయాలని నిర్ణయించుకున్నాము. ప్రభుత్వము కూడ Financial aspect ను కూడ దృష్టిలో పెట్టుకొని ఈ ప్రాజెక్టు విషయమై ఒక strong case ను తయారు చేసి కేంద్ర ప్రభుత్వం ఎదుట పెట్టవలసిందిగా కోరుతున్నాను. మనకు తెలంగాణా securities ఉన్నవి. వీటితోకూడు

మన ఆర్థిక మంత్రిగారు కూడ మాకు ఒక నోటు వ్రాసిఉన్నారు. దానివల్ల ద్వితీయ పంచ వర్ష ప్రణాళిక ద్వారా మిగులు సొమ్ము నుమారు, 20 కోట్లదాకా ఉండ వచ్చునని తెలుస్తున్నది. ఇంతే కాకుండా ద్వితీయ పంచవర్ష ప్రణాళిక కాలము లోనే దేవనూరు ప్రాజెక్టుకూడ చేర్చబడియున్నది. ఇప్పుడు దానిని defer చేశారు. అది defer చేసినందు వల్ల దాని కోసము allot చేసినది. 10 కోట్లకూడ మిగులు తుంది. అదియేమవుతుంది దానిని కూడా పోచంపాడుకు ఉపయోగించ వచ్చునని ఆశపడుతున్నాము. మనవి ఉన్న మొత్తము 14 ప్రాజెక్టులలోను 3 ప్రాజెక్టుల కొరకు మాత్రమే డబ్బు శాంతును అయినది; మిగిలిన 11 ప్రాజెక్టులు కూడా Consideration లో ఉన్నట్లు తెలిసింది. ఇందులో కొన్ని యింకా investigation stageలో ఉన్నవి. తెలంగాణాలో కావలెనని అనుకున్న medium project ముఖ్య మైనది దేవనూరు ప్రాజెక్టు. ఇప్పుడు దానిని defer చేశారు. అదిగూడ తీసుకోకుండా ఉన్నప్పుడు, ఈ మిగిలే సొమ్మునంతయు పోచంపాడు ప్రాజెక్టుకు ఖర్చు చేయ వచ్చును. ఇలాంటి పరిస్థితులు ఉన్నవని ప్రభుత్వానికి తెలిసి ఉన్నప్పుడు మన ప్రభుత్వము పోచంపాడు విషయమై ఒక strong case కేంద్ర ప్రభుత్వము ఎదుట ఎందువల్ల పొట్టలేక పోయిందో అర్థము కావడము లేదు. ద్వితీయ పంచవర్ష ప్రణాళిక క్రింద defer అయ్యేటటువంటి ప్రాజెక్టులు, ఇతర స్కీములు take up చేయడము లేదని తెలుస్తున్నది. ఇప్పటికే కొంతసొమ్ము ద్వితీయ ప్రణాళిక క్రింద preliminary investigation క్రింద ఖర్చు చేసినట్లుగా తెలుస్తున్నది. ఇప్పుడు అవి అన్ని ఆపివేయదలచు కున్నారు. కాబట్టి వాటి క్రింద శాంతును చేసిన allotments అన్ని మిగిలి పోతున్నవి. అవి అన్ని కేంద్ర ప్రభుత్వము అంగీకరించక పోతే, వాటి కోసము ఖర్చు చేయవలసిన సొమ్మును ఈ ప్రాజెక్టు క్రింద ఖర్చు చేయటానికి విలుగా ఉంటే శాసనసభ యొక్క ఏకగ్రీవముగా అంగీకరించే ఒక తీర్మానము ద్వారా కేంద్ర ప్రభుత్వము యొక్క అంగీకారమును పొంద వలసిందిగా కోరుతున్నాను. దీని వల్ల తెలంగాణాలో ఉన్న తీరు జిల్లాలకు ఉపయోగించ గలదని కేంద్ర ప్రభుత్వానికి నచ్చజెప్ప గోరుతున్నాను. ఈవిషయమును మన రాష్ట్ర ప్రభుత్వము అంగీకరిస్తే, ఒక Non-official resolution ను ప్రవేశించ బెట్టి చర్చించవచ్చు. ఈ విధముగచేస్తే, కేంద్ర ప్రభుత్వానికి ఏలాంటి అక్షేపణ ఉండదని నాకు గట్టి నమ్మకముగ ఉన్నది. "Where there is a will there is a way" అన్నట్లు ప్రభుత్వము కొంత శ్రద్ధ తీసుకుని మనకు financial గా గాని, technical గా గాని ఏలాంటి objections లేవని కేంద్ర ప్రభుత్వానికి తెలియ జేసేటట్లు చేత, కేంద్ర ప్రభుత్వము తప్పకుండా అంగీకరిస్తుందను కుంటాను. ఇంతకు తప్ప వేరు మార్గము లేదని నా విశ్వాసము. ఈ సూచనను ముఖ్యంగా తెలంగాణా శాసన సభ్యులు పార్టీ విభేదాలు లేకుండా అందఱు ఏక

గ్రీవముగ అంగీకరిస్తారని అనిస్తున్నాను. ఈ పోచంపాడు పూజేష్ట విషయములో పార్టీ పిఠేదాలు ఏమీ లేవు. అందరము కలిసి ఏక గ్రీవముగ తీర్మానము పాస్ చేయవచ్చు. తద్వారా కేంద్ర ప్రభుత్వం మీద ఒత్తిడి చేయటానికి అవకాశ మేర్పడుతుంది.

తరువాత లావునీ భూముల విషయమును గురించి ఒక్క విషయము మనవి చేయదలచుకున్నాను. ఈ భూములను assign చేయటానికి ప్రభుత్వము special staff ను నియమించింది Special staff కోసము అయ్యే ఖర్చుకూడ ఆర్థిక మంత్రిగారు ఈ supplementary demands లో provide చేశారు.

భూముల assignments విషయములో నేను కూడ కొన్ని సూచనలను ఇచ్చాను. ఇదివరకు తెలంగాణాలో, గత హైదరాబాదు ప్రభుత్వము క్రిందలావు నీ కమిటీలను ఏర్పాటు చేశారు. వారియొక్క సూచనలను ఆ ప్రభుత్వము అంగీకరించటానికి ఒప్పుకున్నది. ఈ ప్రభుత్వము ఏర్పడిన తరువాత ఆ కమిటీలు అనవసరమని వాటిని టీసీవేశారు. ఈ భూములను assign చేసే విషయములో ప్రభుత్వోద్యోగస్థులలో, ముఖ్యంగా Lower levels లో corruption ఎక్కువగా ఉన్నది. ఈ corruption పరిధిముగ పరిణమిస్తున్నదంటే, భూములయొక్క occupation ఒకరికి ఉంటే, వారిని తప్పించి ఆ భూములు ఇంకొకరికి ఇవ్వడము, ఒకరి పేర కట్టా ఉంటే అది తప్పించి కట్టా ఇంకొకరికి మార్చడము ఈవిధమైన ఇబ్బందులు కలుగజేయడం కూడ జరుగుతున్నది. రికార్డులుకూడ చూపించకుండా మాపు జేయడము కూడ జరుగుతున్నది. నాకు అనుభవము ఉన్నంతవరకు కొన్ని కేసులు ప్రభుత్వ దృష్టికి తెచ్చినాను. తహశీలుదారుకు, కలెక్టరుకు కూడ చెప్పియున్నాను. ఆ కేసులలో occupation ఒకరికి ఉంటే, ఖట్టా ఒకరిపేరట ఉంటే అవి మార్చి సట్టాలు ఇంకొకరికి ఇచ్చారు. ఆ విషయములో వారు అప్పీలు నేసుకోలేకపోవడమువల్ల, చివరికి దెబ్బలాట దాకా పోయి కొంతమంది చావడము కూడ జరిగినది. అలాంటి పొరపాట్లు జరగకుండా చూడాలి. గతములో ఏర్పాటు చేసిన Lavuni Committees ను వేయటానికి ప్రభుత్వము అంగీకరించకపోతే, కనీసము ఆయా Constituencies లో ఉన్న MLA లతోనైనా వారితో సంప్రదించి assign చేసే అవకాశము అయినా కల్పించాలని కోరుతున్నాను. రెవెన్యూ అధికార్లు, ఆయా గ్రామాలకుపోయి, అక్కడ భూములు ఎవరిపేరట కట్టా ఉన్నదో, ఎవరి occupation లో ఆయా భూములు ఉన్నవో అవి అన్నీ లోకల్ గా విచారించి, న్యాయ సమ్మతముగ assign చేసే ఏర్పాటు చేయటానికి ప్రభుత్వము ఉత్తరువులు ఇవ్వాలని కోరుతున్నాను. Assignment final గా చేసే ముందు వీలుఅయినంతవరకు భూముల కట్టాలు, occupation గురించి

బహిరంగపరచి assignment confirm చేయడము మంచిది. ఈ assignment కోసము నియమించబడే రివిన్యూ అధికార్లకు strict instructions ఇవ్వాలని ప్రభుత్వాన్ని ప్రత్యేకంగా కోరుతున్నాను.

తరువాత Corruption ను గురించి ఒక్క విషయము మనవిచేస్తున్నాను. దీని నివారణకు ఎవరినో Special Officer ను నియమిస్తున్నామని గత సమావేశములో ముఖ్య మంత్రిగారు చెప్పియున్నారు. ఈ మధ్య కేరళ ప్రభుత్వమువారు కొన్ని చర్యలు తీసుకొన్నట్లుగా పత్రికలలో చూచాము. రాష్ట్రమును divisions గా విభజించి corruption officers ను headquarters లోనే ఉంచే ఏర్పాటు చేశారని వింటున్నాము.

Anti-corruption Department వారు కేవలం headquarters లోనే ఉంటారు. కొన్ని కొన్ని విషయాలు వాళ్ళ నోటీసుకు తీసుకొని వచ్చి, ప్రభుత్వము వాటిని refer చేసినట్లయితే, వారు చర్యలు తీసుకోవడం జరుగుతుంది. అంతే కాకపోయినా, ప్రతి జిల్లాకు కాకపోయినా, కనీసం 2,3 జిల్లాల కొక కేంద్రమైన ఏర్పాటుచేసి, దానికొక special staff నియమించి వారి ద్వారా ఈ కార్యక్రమాన్ని పాగించినట్లయితే, అందరికీ చాలా అందుబాటులో ఉంటుంది. చాలా తొందరగా ఈ corruption అరికట్టే అవకాశం ఉంటుంది. కేవలం లంచాలు తీసుకునే వాళ్ళనే శిక్షించడం కాకుండా, dereliction of duty కి కూడా, అంటే ఏమీపని చేయకుండా, వ్యవహారాలు dispose off చేయడంలో చాలా జాగుచేయడం, ఇటువంటి విషయంలో కూడా తగిన చర్య తీసుకొని అటువంటి వారిని శిక్షించవలసి యుంటుంది. ఈ విషయంలో కూడా మనం తగుచర్య తీసుకోకపోతే, లాభంలేదు. ఎక్కడైతే purpose గా అనవసరంగా delays జరుగుతాయో అటువంటి చోట్ల ఆయా concerned parties డబ్బుఇవ్వడం జరుగుతుంది. కనుక అటువంటి delays కూడా జరగకుండా, అర్హుల స్వయముగా కల్పించుకొని చూడవలసియున్నది. రెండవది, complaints వలన వచ్చినట్లయితే, వాటిమీద enquiry చేయవలసి యుంటుంది. ఈ విషయంలో కేరళలో అనుసరిస్తున్నటువంటి విధానం చాలా బాగున్నదని నాకు అనిపిస్తున్నది. మనం ఆవిధంగా చేస్తే బాగుంటుంది. అంతేకాదు అటు బొంతాయి ప్రభుత్వములో ఉన్న పద్ధతిని కూడా study చేసి, అరెండు పద్ధతులను క్రోడీకరించి ఈ corruption ను రూపుమాపే కొరకు ప్రభుత్వము మంచి పంస్కరణలు సెలకొల్పవలెనని కోరుతున్నాను.

తరువాత, medical college గురించి, తిరువతిలో రేపు 25వ తేదీన మన మాజీ ముఖ్యమంత్రిగారు ఒక collegesకు ప్రారంభోత్సవం చేయబోతున్నట్లు.

ప్రతికలలో చదివాము. అది చాలా సంతోషించవలసిన విషయము. దానికి కావలసిన provision కూడా ఇందులో పెట్టారు. అంతే కాకుండా, తెలంగాణాలో, వరంగల్లులో private bases మీద ఏదైతే Medical College ప్రారంభించారో దానికి ఇందులో 50 సీట్లు తీసుకొన్నందుకు ప్రత్యేకంగా ఈ ప్రభుత్వాన్ని అభినందిస్తున్నాను. ఈ 50 సీట్లు తీసుకోవడం మాత్రమే కాకుండా, వచ్చే సంవత్సరంకూడా కొన్ని సీట్లు, ఇంకొక సంవత్సరం కూడా మరికొన్ని సీట్లు తీసుకొని దానిని ఒక మంచి College గా రూపొందించవలసిందని ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను.

ఇక Co-operative Department లో చాలా అవకతవకలు జరుగుతున్నాయి. కేవలం official stage లోనే కాకుండా, non official stage లో కూడా, చాలా అవకతవకలు జరుగుతున్నాయి. Non-official interfere అయి, అవకతవకలు చేస్తూఉంటే, officials ఊరికే ఉండడంకూడా తప్పేమనం ప్రజలకు ఈ co-operative movement వైన చక్కని విశ్వాసం కలిగించాలంటే ఈ సొసైటీలను చాలా జాగుగా నడిపించవలసిన అవసరమున్నది. అందుచేత ఇతరచోట్లకూడా ఈ co-operative movementను establish చేయవలసి ఉంటుంది. ఇప్పుడు tappers విషయంలో Marketing societies విషయంలో చాలా అవకతవకలు జరుగుతున్నాయి. vested interests తయారవుతున్నాయి. దీనివల్ల ప్రత్యేకంగా ప్రభుత్వానికి చాలా చెడ్డపేరు వస్తుంది. ముఖ్యంగా tappers societiesలో group societies ఎప్పుడైతే పెట్టారో, అప్పుడు అవి సక్రమంగా నడుస్తున్నట్లు లేదు. లక్షలకొలది వేలకొలది రూపాయలు arrears పెట్టడం, పాళ్ళ ఇబ్బం వచ్చినట్లు ఆ సొసైటీలలో వనిచేసి డబ్బు ఖర్చు పెట్టడంవల్ల ప్రభుత్వానికి చాలా చెడ్డపేరు వస్తుంది. అందుకొరకు అటువంటి group societies కు ఇవ్వకుండా, individual societiesకు ఇచ్చినట్లయితే, జాగుంటుందనే విషయం నేను మంత్రగారి దృష్టికి తీసుకొని వస్తూ సెలవు తీసుకొంటున్నాను.

*శ్రీ పి. గున్నయ్య(పాతపట్నం-రిజర్వుడ్): అధ్యక్షా, ఈ బడ్జెటును నేను హృదయపూర్వకంగా బలపరుస్తూ కొన్ని విషయాలు తమద్వారా ప్రభుత్వ దృష్టికి తీసుకొనివస్తున్నాను. నాకు సుప్రీమ్ గా ఉన్నప్పటికీ డాక్టరు మాట్లాడవద్దు అన్నప్పటికీనీ, ఇది అతిముఖ్యమైన విషయం కాబట్టి మాట్లాడుతున్నాను. వూజ్యులు మంత్రులు ఈ విషయంలో సరియైన నమాధానం చెప్పుతారని ఆశిస్తున్నాను. మా జిల్లాకు సంబంధించినంతవరకు, వంశధారనది ఉన్నది. దానికి regulators కట్టాలని మా జిల్లా ప్రజలందరికీ ఎన్నో శ్రమలనుంచి ఆశ ఉన్నది. కానీ ఇప్పుడు గొట్టదగ్గర

Reservoir కట్టెస్తారని అంటున్నారు. అది వద్దనలేదు. కాని దానివల్ల 30 గ్రామాలు మునిగిపోతాయి. అది ఇద్దరి అసెంబ్లీ సభ్యులకు సంబంధించినటువంటి ప్రాంతము. దాన్నిగురించి ప్రభుత్వానికి తెలిగ్రాములు వస్తున్నాయి. అవి ప్రభుత్వానికి అందిఉంటాయని అనుకొంటాను. ఇదివరలో పూజ్యులు సంజీవరెడ్డి గారు, జె. వి. నరసింగరావుగారు అక్కడ tour చేసి మా కష్టసుఖాలు చూసి వచ్చారు. గొట్టదగ్గర, సింగడిదగ్గర regulators కట్టినట్లయితే, అటు ఎకరాలు భూమి కలిసివస్తుంది, దానికి 6 కోట్లు అయితే చాలు. ఆవిధంగా చేసినట్లయితే, 50 వేల ఎకరాలలో రెండవపంటకూడా వస్తుంది. ఇంకొక 6 కోట్లు ఖర్చుపెట్టి నట్లయితే, మా జిల్లాలో ఉన్నటువంటి చిన్నచిన్న ప్రాజెక్టులన్నీ కట్టవచ్చు. Regulators ముఖ్యంగా అవసరం. ఇప్పుడు రెండు నియోజక వర్గాలలోని గ్రామాలు; సుమారు 26 వేల ఎకరాల భూమి మునిగిపోతుంది. వాటికి 6, 7, కోట్ల రూపాయలు, నష్టపరిహారంగా ఇవ్వవలసియుంటుంది. 30 గ్రామాలలో మంచి మంచి భవనాలు కట్టుకొన్నారు. వాటికి 1, 2 కోట్లు ఇచ్చుకోవాలి. ఈలాంటి ప్రాజెక్టుకు ప్రభుత్వము పూనుకోవడం అంతమంచిది కాదని నా అభిప్రాయము. కానుక, 6, 7 కోట్ల రూపాయలతో దయచేసి గొట్ట, సింగడిదగ్గర బ్యారేజీలుకట్టి లక్ష ఎకరాలు భూమి కలిసి వచ్చేట్లు చేయవలెనని కోరుతున్నాను. అదేకాకుండా ఇంకా శ్రీకాకుళంలో ఇచ్చాపురం దగ్గర నుంచి ఉన్నటువంటి ప్రాజెక్టులన్నీకూడా ఈ డబ్బుతో కట్టి ఇవ్వవచ్చు. అందుచేత మా జిల్లాలో తప్పకుండా ఈ రెండు బ్యారేజీలు కట్టి, మెలియాపుట్టిదగ్గర ఒక రిజర్వాయరు కట్టి ఆ తాలూకాలోఉన్న ప్రజల తేమమునకు తోడ్పడవలెనని పూజ్యులు ఆర్థిక మంత్రిగారిని నేను హృదయపూర్వకముగా ప్రార్థిస్తున్నాను. ఆవిధముగా మా ఇద్దరి నియోజక వర్గములకు సహాయం చేయవలెనని కోరుతున్నాను. ఈ రోజున మేము M.L.A. లు అయినప్పటికిని, తరువాత ఇంకెవరైనా రావచ్చును. ఎవరు ఉన్నానరే, ఆ నియోజక వర్గములకు ఆ విధమైన సహాయం తప్పక చేయవలసియున్నది. అందుచేత ఈ విషయాన్ని పునరాలోచించి, మా జిల్లాకు ఉటువంటి నీటి సౌకర్యాలను కలిగించడానికి తగిన ఏర్పాట్లు చేస్తారని వినయపూర్వకముగా ప్రార్థిస్తూ విరమిస్తున్నాను.

*శ్రీ యన్. వెంకయ్య (అద్దంకి): అభ్యక్ష, ఈ సప్లిమెంటరీ డిమాండ్స్లో ధాన్యం సరఫరాచేయుటకు కొంత మొత్తము ప్రత్యేకించబడిఉన్నది. అవర ధాన్యాలు చౌక డిపోలద్వారా సరఫరా చేయటానికి ప్రభుత్వం ప్రయత్నిస్తోందని నూచించారు. అందుకు కొంత మొత్తం కూడా కేటాయించారు. చౌక డిపోలు అనవసరం అని అనడం లేదు. ఎక్కువగా కావలసినదే, కాని ప్రభుత్వం ధాన్యం

కొనడం డిసెంబర్ నెలలోనే ప్రారంభించాలి. డిసెంబరు, జనవరి నెలలలో తగినంత ధాన్యం లభిస్తుంది, ఎక్కువ డబ్బు వృధాగా తగలేయాల్సిన అవసరం ఉండదు. డిసెంబరు నెలలో పంట రాగానే ఎంత భరకు కాచాలంటే అంతకు అమ్మడానికి రైతులు పరిసిద్ధముగా ఉంటారు. అటువంటి సమయంలో ధాన్యం కొనకుండా తరువాత వివరీతంగా ధర పెట్టికొని ఎందుకు డబ్బు ఖర్చు చేయవలెనో నాకు అర్థం కావడంలేదు. అందువల్ల డబ్బు వృధాగా దుబారా చేయవలసిన అవసరం లేకుండా, ధాన్యాన్ని డిసెంబరు, జనవరి నెలలలో కొనవలెనని కోరుతున్నాను.

తిరుపతిలో హోమియోపతి కాలేజీ నెలకొల్ప బోతున్నారని, విజయవాడలో ఒక పెద్ద హాస్పిటల్ నిర్మాణం జరగబోతుందని, మున్ముందు కళాశాల స్థాపనకు అవకాశం ఉంటుందనే సూచనలు చాలా సంతోషకరమైనవి. అయితే గ్రామాలలో వైద్యుల కొరత చాలా ఎక్కువగా ఉన్నది; వైద్యుల సంఖ్యను పెంచాలి. అందు వల్ల మెడికల్ కాలేజీలను ఎంత హెచ్చుగా పెంచుతూఉంటే అంత వైద్యుల సంఖ్య హెచ్చి చౌకగా వైద్యం ప్రజల అందుబాటులో ఉండేందుకు పిలుస్తుంది. దేశంలో లాయర్లు చౌకగా తమసలహాలను అందించడానికి ఎట్లా అవకాశం వస్తోందో అట్లాగే తమవైద్యాన్ని ప్రజలకు సులభముగా అందించుటకు డాక్టర్లు హెచ్చు సంఖ్యలో చదివి ఉత్తీర్ణులు అయి ప్రాక్టీస్ పెట్టుకొనుట అవసరం. అందువల్ల వైద్యకళాశాలలు పెంచుతున్నందుకు నేను సంతోషపడుతున్నాను. అయితే యిప్పటికీ మనదేశంలో హెచ్చు మంది ఆయుర్వేద వైద్యం ద్వారానే చికిత్స పొందుతున్నారు. అనేక జిల్లాలలో ఇంగ్లీషు వైద్యశాలలకన్న, ఆయుర్వేద వైద్యశాలలు హెచ్చుగా ఉన్నవని ప్రభుత్వానికి తెలిసే ఉంటుంది. గుంటూరు జిల్లాలో ఆయుర్వేద వైద్యశాలలు హెచ్చుగా ఉన్నవి. అందువల్ల ఆయుర్వేదంతో విలేజీ వైద్య ప్రైనింగ్ రెండు మూడు మాసాలు ప్రైనింగ్ యిచ్చిగాని, లేక అనుభవం ఉన్న వారినిగాని అక్కడ వైద్యులుగా నియమించడం జరుగుతోంది. తగిన శిక్షణ లేనందువల్ల ఆ వైద్యం ఎక్కువ ఉపయోగం తేకుండా ఉంటోంది. అలాంటప్పుడు ఆయుర్వేద కళాశాలలు స్థాపించడం ఎంతో అవసరంగా కనపడుతోంది. ఆయుర్వేద వైద్యం వల్ల లాభం ఉన్నదా, లేదా, అనే ప్రశ్న వస్తే మా గ్రామంలో నా అనుభవంతో చూస్తే ఆయుర్వేద వైద్యశాల పాగా పనిచేస్తోంది. L. I. M. డాక్టర్ పని చేస్తున్నాడు. అక్కడ అనేక మంది డాక్టర్లు వచ్చారు. స్వచ్ఛమైన ఆయుర్వేద వైద్యులు వచ్చారు. తరువాత రెండు వైద్యులు తెలిసిన డాక్టర్లు వచ్చారు. కానీ అల్లోపతి వైద్యంవల్ల నివారించ బడని రోగములు ఆయుర్వేద వైద్యం వల్ల నివారించ బడటం చూస్తున్నాము. కానీ ఆయుర్వేద వైద్యం శక్తి సంతంగా ఉండాలి అంటే శిక్షణ పొందిన వైద్యులు ఉండాలి. అన్ని విధాల అను

భవం, కాస్త్ర పరిజ్ఞానం ఉండాలి. లేనియడల, ఈ వైద్యం హాస్యాస్పదం అయితే కావచ్చును. అందువలన సమగ్ర పరిజ్ఞానం కలివారు కావలెను.

హోమియోపతి మెడిసెన్ నేనుకూడా తీసుకునేవాడిని. అల్లోపతి వైద్యంలో కుదరని వ్యాధులు హోమియోపతి వల్ల కుదిరినవి. కనుక ఆయుర్వేదం, హోమియోపతి, ఈ రెండింటినీ కూడ అభివృద్ధి చేయడం అవసరమని భావిస్తున్నాను. వీటికీకూడ ప్రభుత్వం కళాశాలలు స్థాపించాలి. ఇక్కడ ఒక ఆయుర్వేద కళాశాల ఉన్నది. ఇంగ్లీషు వైద్యానికి సంబంధించిన అంశాలుకూడ ఉండి, 11 subjects ఉండి యింకా రెండు అంశాలు మాత్రం లేని ఒక ఆయుర్వేద కళాశాల ఉన్నది. ఇంగ్లీషు వైద్యం, ఆయుర్వేద వైద్యం కూడా సమగ్రంగా బోధింప బడే అవకాశాలున్నా, యందులో ఇంగ్లీషు వైద్యానికి సంబంధించిన అంశాలు ఉండకూడదనే భావం ఉన్నది. అలా ఉన్నప్పుడు ఒక ఆయుర్వేద కళాశాలను ఏర్పాటు చేసి దానికి తగిన వనమూలికలు యితర పరికరాలుయిచ్చి ఆయుర్వేద వైద్య విజ్ఞానాన్ని పెంపొందించడానికి అవకాశాలు కల్పించాలి.

తిరువతిలో బ్రహ్మాండమైన మూలికా వనం పెంచుటకు అవకాశాలుంటాయి. అలాంటి చోట ఆయుర్వేద కళాశాల ఏర్పాటు చేసి, తగిన విధంగా పరిశోధనలు జరిపి ఆయుర్వేదం వల్ల కలిగే సమగ్ర ఉపయోగాన్ని పొందుటకు మన ప్రభుత్వం ప్రయత్నిస్తే ఎంతో బాగుంటుంది. కాని అక్కడ అల్లోపతి వైద్యానికి కళాశాలను పెట్టాలని అనుకుంటున్నాడు గనుక మరొకచోట, ఏలూరులో గాని పెద్ద హాస్పిటల్ను ఉన్నచోటగాని ఒక ఆయుర్వేద కళాశాలను స్థాపించాలి. లేక ప్రత్యేకంగా ఆయుర్వేద హాస్పిటల్ను ఏర్పాటుచేసి, ఒక కళాశాలను స్థాపించి, అక్కడ పరిశోధనలు జరిపి, ముగితులైన ఆయుర్వేద వైద్యులను తయారు చేయడానికి, ఆ వైద్యాన్ని అభివృద్ధి చేయడానికి ఒక కళాశాలను ఏర్పాటు చేయుట చాల అవసరం. అట్లా జరిగినప్పుడే ఆయుర్వేద వైద్యం సమగ్రంగా ఉపయోగంలోకి రావటానికి అవకాశం ఉంటుంది. అల్లోపతి వల్ల లాభం పొందాలంటే ఎంత విపరీతమైన ఖర్చు, ఆయుర్వేదం వల్ల ఎంత సులభమో అందరికీ తెలుస్తుంది.

ఇప్పుడు హోమియోపతి కళాశాలలు రెండు ఉన్నవి. ఒకదానికి గాగ్గింటు యిస్తున్నారు. గుంటూరులో ఉన్నదానికి గాగ్గింటు యివ్వకుండా అనేక బాధలు పెడుతున్నారు. గాగ్గింటు యిస్తామని రికగ్నైజ్ చేయబడిన కళాశాలలకు గ్రాంటు యివ్వకుండా అవస్థపెట్టి దానిని మూసివేసే పరిస్థితులు కల్పిస్తున్నారు. ఆయుర్వేదం, హోమియోపతి, వైద్యాలను దృష్టిలో ఉంచుకొని తప్పక వాటి ఉపయోగం ప్రజలు చొకగా పొందడానికి ప్రభుత్వం కృషిచేయాలి. ఈ దిగ్విదేశంలో వైద్యంకూడ చొకగా ప్రజలకు అందుబాటులో ఉండుటకు ఆ రెండు

వైద్యాలను బాగా విస్తరింపజేయాలని కోరుతున్నాను. ఆయితే నూటికి నూరు పాళ్లు ఈ రెండు వైద్యాలే పనికి వస్తాయని అనను. శస్త్ర వైద్యానికి అల్లోపతి ఉండి తీరాలి.

కుమ్మమూరు కాలువను ఇప్పటికైనా అభివృద్ధి చేయడానికి కొంత గ్రాంటు పోత్యేకించినందుకు సంతోషం. కృష్ణానదిలో నీరు ఉన్నది. అనకట్ట మరల కొత్తగా కట్టారు. అదనంగా భూములు సాగుఅవుతున్నాయి. కాని ఈ కాలంలో నీరులేక పైర్లు చెబ్బితింటున్నాయి. అందువల్ల ఈ కాలాన్ని త్వరగా అభివృద్ధి చేయడం అవసరమని కోరుతున్నాను.

చినగంజాంనుంచి ఒంగోలుకు 20 మైళ్ళ దూరం. రైలులో రావడానికి మాత్రమే అవకాశం ఉన్నది. రోడ్డుమీద రావాలంటే 80 మైళ్ళు తిరిగి రావలసి వస్తోంది. అందువల్ల సెంట్రల్ గవర్నమెంటు పూర్తి గాగ్రింటు ఆ రోడ్డుకోసం యిచ్చి వెంటనే దాని నిర్మాణం పూర్తి చేయాలి. అక్కడ ఇప్పటికీ 5, 6 సంవత్సరాలనుంచి పని జరుగుతోంది. పూర్తికావడం లేదు. అక్కడ మురుగు నీరు పంపేన కట్టడానికి estimates తయారయినవి. అయితే ఆ పని P.W.D. వారు చేయాలా, High-ways వారు చేయాలా అనే వివాదాలతో అది అట్లాగే ఉంచారు. అందువల్ల పూర్తిగా సెంట్రల్ గవర్నమెంటు గాగ్రింటు యిచ్చి ఆ రోడ్డును పూర్తి చేయుటకు ప్రభుత్వం తప్పక శ్రద్ధ తీసుకోవలెనని కోరుతున్నాను.

ఎరువుల విషయంలో కొంత allotment ఉన్నది. కాని ఎరువులను ప్రజలకు ఎంత విస్తారంగా అందిస్తే అంత ఎక్కువ పంటలు అభివృద్ధి చెందుతాయి. ఎక్కువపంటలు పండించడానికి ఎంత ఆసక్తి ఉన్నా ఎరువులు అందకపోయి వట్లయితే అభివృద్ధికి అవకాశాలు ఉండవని అందరికీ తెలుసు. అందువల్ల ఎరువుల ఫ్యాక్టరీను విషయం, చేపలపిండి ఫ్యాక్టరీ, సూపర్ ఫాస్ఫేట్, ఆమోనియం సల్ఫేట్-వీటికి యింకా పాచ్చుగా ఫ్యాక్టరీస్‌కు అవకాశం యివ్వవలసినదని కోరుతున్నాను.

*శ్రీ పి. నరసింహాస్వామిరావు (పాలకొండ) : అధ్యక్షా, ఆర్థిక శాఖా మంత్రి ప్రవేశ పెట్టిన సబ్సి మెంటరీ డిమాండ్లను బలపరుస్తూ కొన్ని విషయాలు మనవి చేస్తున్నాను. శ్రీ కాసు బ్రహ్మానంద రెడ్డిగారు సుమారు మూడు సంవత్సరాలనుండి ఆర్థిక మంత్రిగా ఉంటున్నారు. వారు ఆర్థిక మంత్రి అయి, సుమారు మూడు సంవత్సరములపైన అయినది. మేము శాసనసభ్యులుగా యీ అసెంబ్లీలో పోవేళించి ఐదు సంవత్సరములైనది. ప్రతి సంవత్సరము మేము మా శ్రీకాకుళం జిల్లాగురించి

ఇక్కడ చెబుతూనే ఉన్నాము. శ్రీ కాకుళం జిల్లాగురించి ప్రభుత్వం వారు కేవలం మాటలు చెబుతున్నారు అప్పితే, అక్కడ చేస్తున్న పనులేమీ కనబడటంలేదు. ఒక చోటనే కోటానుకోట్ల రూపాయలు ఖర్చుపెట్టి ప్రాజెక్టులు కడుతున్నారు. ఒకచోటనే పెద్ద ప్రాజెక్టు కట్టి అందుకొరకు కోట్ల రూపాయలు ఖర్చుపెట్టే బదులు, ప్రతి జిల్లాలో రెండుకోట్లు చొప్పున ఖర్చుపెట్టి మీడియమ్ ప్రాజెక్టులు నిర్మిస్తే, వెంటనే వాటివల్ల మనకు ప్రయోజనం కలిగే అవకాశము ఉన్నది. ఆ విషయాన్ని దృష్టిలో పెట్టుకోవాలని మంత్రిగారికి మనవిచేస్తున్నాను. ప్రభుత్వం మీడియమ్ ప్రాజెక్టులకు, చిన్నచిన్న ప్రాజెక్టులకు 50 లక్షలు, 40 లక్షలు చొప్పున ఖర్చు పెట్టి వాటిని నిర్మిస్తే ఇమీడియట్ గా వాటివల్ల మనకు ఫలితం రావటానికి అవకాశం ఉంటుంది. ఒకేచోట కొన్నికోట్లు ఖర్చుపెట్టి ఒకేపెద్ద ప్రాజెక్టు కట్టితే, దానివల్ల ప్రజలకు ఫలితం పది సంవత్సరాల వరకు అందదు. పెద్ద ప్రాజెక్టులవల్ల వెంటనే మనకు ఫలితంరాదు. ఈనాడు మనం వందలకోట్లు ఖర్చుపెట్టి నాగార్జున సాగర్ ప్రాజెక్టు నిర్మిస్తున్నాము. మనం అపని మొదలుపెట్టి ఐదు సంవత్సరాలైనది. ఇంతవరకు మనకు దానివల్ల ఏమీ ఫలితం వచ్చింది అన్నది ఆలోచించాలని మనవి చేస్తున్నాను. దాని ఫలితం మన విడ్డలు అనుభవిస్తారేమో అన్నట్లు ఉన్నది. ప్రభుత్వం ఇప్పుడు నిర్మిస్తున్న ప్రాజెక్టులవల్ల సత్వర ఫలితాలు రావటం లేదు. కాబట్టి ప్రభుత్వం వెంటనే ఫలితాలు ఇచ్చే మీడియమ్, మైనర్ ప్రాజెక్టులను నిర్మించటానికి శ్రద్ధ వహించి బాగుంటుందని కోరుతున్నాను. ఒక్కొక్క జిల్లాలో నాలుగైదు మీడియమ్ మైనర్ ప్రాజెక్టులు చొప్పున నిర్మిస్తే, వాటివల్ల మన రాష్ట్రంలోని ప్రజలందరూ ప్రయోజనం పొందటానికి అవకాశం ఉంటుంది. మన రాష్ట్రంలోని ప్రజలందరూ దానివల్ల సంతుప్తి కలుగుతుంది. ఎక్కడో పెద్ద ప్రాజెక్టు కడుతున్నారంటే, మా ప్రాంతం ప్రజలకు ఏమీ అనందంగా ఉంటుంది? కాబట్టి యీ విషయాన్ని మంత్రిగారు గుర్తించాలని కోరుతున్నాను. 1958లో మా ప్రాంతంలో వరదలు వచ్చాయి. మా శ్రీ కాకుళం జిల్లా పాలెకొండ తాలూకాలో సాగావళినదికి పంకిలిదగ్గర బ్రిడ్జి కొట్టుకుపోవటమేగాక సెకండ్ రివర్ ఫారమ్ అయినది. దానిని ఇంతవరకు తిరిగి కట్టలేదు. కొంచెం కొంచెం కడుతున్నారు. మళ్ళీ నిన్న రివర్ కు వరదలువచ్చి, అదికాస్తా కొట్టుకుపోయింది. అక్కడ 13 లక్షల ప్రజలు ఇబ్బంది పడుతున్నారు. సాగావళి సెకండ్ రివర్ ఫారం అయినదే. ఆ నీరు కట్టుకాలేదు. దానికి నందివాడదగ్గర వెంటనే బ్రిడ్జి అనకట్ట కట్టితే ఇమీడియట్ గా 50 వేల ఎకరాలు పాలకొండ తాలూకాలో సాగులోకి వస్తుంది. చీపురుపల్లి తాలూకాలో 50 వేల ఎకరాలు సాగులోకి వస్తుంది. ఆ ప్రాజెక్టు కట్టటానికి 54 లక్షలు మాత్రమే ఖర్చు అవుతుంది. ఆ ప్రాజెక్టు అంచనాలు ఇదివరకే పూర్తి చేశారు. అటువంటి మీడియమ్ ప్రాజెక్టులకు

(శ్రీ) కాకుళం జిల్లాలో ఎందుకు పెట్టలేదో నాకు బోధపడలేదు. ఎక్కువ కాలేజీలు
(శ్రీ) కాకుళం జిల్లాలో పెట్ట వలసిందిగా మంత్రిగారికి మనవిచేస్తూ విరమిస్తు
న్నాను.

***Sri P. Anthony Reddy (Anantapur):** Mr. Speaker, Sir, I am really happy that the Andhra Pradesh Government has at last given some sort of impetus to minor irrigation. For a very long time, minor irrigation has been neglected. It was under the Revenue Department who had no staff and who rarely did anything for the development of minor irrigation. In my own experience, for the last 4 years I have been trying to get a small irrigation scheme costing not more than Rs. 40 or Rs. 50 thousands being executed. Still for the last 4 years estimates have not been prepared. Hereafter at least, when a Special Superintending Engineer is appointed to give a better impetus to minor irrigation schemes I am sure that such schemes shall be easily executed and the benefit to the ordinary people will be greater.

Coming to the Treasury Department, 3 or 4 years ago, the Treasury Department was separated from the Revenue Department. At that time, all those people who were working in the Treasury Department were given the option to choose either to work in the Treasury Department or in the Revenue Department. A good number of officials did choose to work only in the Treasury Department. Later on, when the matter of promotions came in, if there were vacancies in the Treasury Department, claims of people from the Revenue Department were considered and they were given promotions in the Treasury Department. On the other hand, in the case of those who have opted to work in the Treasury Department, when they had a chance of promotion in the Revenue Department, their claims were completely overlooked. Two years back, those people who are working in the Treasury Department have been representing to the Government that at least a separation should be made and that the people from the Revenue Department should not be promoted in the Treasury Department. Here again, the whole mischief is done by the Revenue Board. That mysterious body where wonderful things are done, if there is a G. O. adverse to a particular individual, will issue a Standing Order by which the G. O. will be suppressed. This mischief is being done. I am sure that

at least hereafter our Finance Minister will see that nobody from the Revenue Department will have any claims for promotion in the regular Treasury Department.

Coming to the Large-sized Societies, the present policy of the Government is to bring in almost everything under co-operative movement. For the last 4 or 5 years, they have started largesized societies but as they are composed and conducted to-day, I am doubtful whether the large-sized societies will prosper. A large-sized society will have the capacity of one lakh rupees and the Supervisors who have to look after these Societies are appointed by the Central Bank and he will normally cost about Rs. 1500 i.e. 12 months pay, one month's bonus and other things make up this Rs. 1500. This Rs. 1500 will be the maximum that any large-sized society will or can gain out of the loan capacity of one lakh and how are they going to gain at all. Unless the Government leaves the working of the large-sized societies and completely changes the constitution of these Societies, I am sure no large-sized society in this State will gain anything and ultimately it may happen that their share-capital will be dwindled year after year. Therefore I request the Government to review the question of these large-sized societies completely and see that every large-sized society will gain a few hundred rupees every year and that their financial position does not suffer hereafter.

Coming to schools, our Government are increasing the number of schools at every stage. Every year over a thousand elementary schools are started. They are absolutely necessary and they are very useful, but along with this numerical increase of these schools, should we not also consider whether the knowledge we impart in these schools is properly done, whether they are done efficiently, whether our schools are properly equipped and whether our schools are occupying decent buildings. My own experience is that our elementary schools are the least attractive schools in the State. Especially boys in villages dislike going to elementary schools because the teachers are not efficient, secondly the school building is not attractive and thirdly there is nothing with which the boys can play, by which they can learn something. I request the Government to make a special note. At present our buildings are costly things. You must have some special type of schools which can be constructed with Rs. 1000 or Rs. 1500. By that

method, I am sure, you can construct more schools and serve the needs of more villages. In the matter of equipment, our schools are most neglected. 95 per cent of the schools have no equipment at all, except probably a black board, a piece of chalk. I wish to draw the attention of the Government to see that every school is provided with minimum equipment. Unless this is done, the imparting of knowledge in the elementary schools will be an absolute failure. Our teachers are not up to the mark. Most of them have been trained some years back when the system of education was completely different. Now we are wedded to some sort of basic type of education. Besides teaching the three Rs we have to teach them some sort of love for labour, handicrafts, skill in some sort of craft. For these our teachers should have refresher courses. Their knowledge has been almost old-fashioned and their knowledge of psychology is almost nil. Unless we give them new spirit by which they have to train our little children, I am sure our elementary schools will not be up to the mark. Therefore, it is absolutely necessary that the Government should conduct refresher courses for all elementary school teachers every year during summer and even during the winter season and see that every year 10 or 15 teachers are taught new methods of teaching, some sort of basic craft and how to attract children and how to impart knowledge and make useful and dutiful citizens of the State. Thank you Sir.

*శ్రీ వి. విశ్వేశ్వరరావు (మైలవరం): అధ్యక్షా, ప్రతిపారి budget ప్రవేశ పెట్టేటప్పుడు, Supplementary Grants ప్రవేశ పెట్టేటప్పుడు రాష్ట్రంలోని నిరుద్యోగనివారణ కొరకు కొన్ని సూచనలు ప్రభుత్వ దృష్టికి తీసుకురావడం జరుగుతోంది. ఆంధ్ర దేశం వ్యవసాయ దేశంగానే ఉండిపోతున్నది. వ్యవసాయం మీదనే ఒత్తిడి ఎక్కువ అవుతున్నది. దీనిని పారిశ్రామిక దేశంగా మార్చాలని అందరూ చెప్పడం మాత్రమే జరుగుతూ ఉన్నది. ఇంతవరకు ఆంధ్రదేశంలో చెప్పుకోదగిన పరిశ్రమలు ఏమీ లేవు అనేది అందరికీ తెలిసిన విషయమే. పూర్వపు Hyderabad Stateలో కొన్ని పరిశ్రమలు పెట్టారు. వాటిని public రంగం నుంచి ప్రైవేటు వ్యక్తులకు ధారాదత్తం చేయడం జరిగింది. మొదటి పంచవర్ష ప్రణాళికలో, రెండవ పంచవర్ష ప్రణాళికలో 'పరిశ్రమలు కావాలి. అంటె-ఇదిగో అక్కడ పెడుతున్నాం, ఇక్కడ పెడుతున్నాం' అని ఊరించారే గాని ఒక్క పరిశ్రమ కూడా ఆంధ్ర దేశంలో పెట్టలేదు. గత మార్చి సమావేశంలో ఆంధ్ర దేశాన్ని పారిశ్రామిక

వంతం చేయాలని, ప్రధాన పరిశ్రమలు కొన్ని ఆంధ్రదేశంలో పెట్టాలని, అందుకు ముందుగా steel industry ని ఆంధ్ర దేశంలో పెట్టాలని మనం ఏకగ్రీవంగా తీర్మానం చేయడం జరిగింది. ఆ తీర్మానం ఏమైనదో తెలియదు. ఆ తీర్మానాన్ని అమలు జరపడం కోసం ప్రభుత్వం తీసుకున్న చర్యలు ఏమిటో కూడ తెలియదు. కాని ఆనాడు ఉన్నటువంటి పారిశ్రామిక మంత్రిగారు ఢిల్లీకి వెళ్ళి మూడవ పంచవర్ష ప్రణాళికలో ఆంధ్ర దేశంలో నాలుగు ముఖ్య పరిశ్రమలు నెలకొల్పాలి అని అడిగిచట్టుగాను, కేంద్ర ప్రభుత్వం ఒక synthetic drug factory యిస్తామని చెప్పినట్లుగాను ఈ మధ్య ప్రశ్నల సందర్భంలో చెప్పారు. కేంద్ర ప్రభుత్వం ఆంధ్ర ప్రదేశ్ ను ఎంత చిన్న చూపు చూస్తోందో దీనిని బట్టే అర్థం అవుతున్నది. ఈ నాడు వ్యవసాయం మీద ఒత్తిడి ఎక్కువ అవుతున్నది. పల్లెలలో ఉండే నిరుద్యోగ నివారణ కొరకు, పట్టణాలలో ఉండే నిరుద్యోగ నివారణ కొరకు పరిశ్రమలు స్థాపించాలనే కోరికను గాలిలో విడిచిపెట్టడం జరుగుతోంది. దేశాన్ని పారిశ్రామిక వంతం చేయడానికి ప్రభుత్వం తీసుకున్న చర్యలు మాత్రం చాల కంటే సడక నడుస్తున్నాయని చెప్పక తప్పదు. బోధన్ లో కాగితం పరిశ్రమ అన్నారు. News-print factory అన్నారు. ఇది అన్నారు, అని అన్నారు. రెండు సంవత్సరాల నుండి వస్తున్నది, వస్తున్నది అని చివరికి ఈ నాడు experts లాభం లేదు. సాధ్యం కాదు అన్నారు అని చెబుతున్నారు. private రంగంలో ఎక్కడో paper మిల్లు పెడతారు అని చెబుతున్నారు. అదికూడ యింతవరకు ప్రారంభంకాలేదు. ఎప్పుడు పెడతారో ఎక్కడ పెడతారో అర్థం కాదు. పెట్టడానికి ప్రభుత్వంవారు ఆలోచిస్తున్నారు అని చెబుతున్నారు. ఆ ఆలోచనలు ఎన్ని సంవత్సరాలు సాగుతాయో అర్థం కావడం లేదు. Drug Factory విషయంలోకూడా నాకు అనుమానం కలుగుతున్నది. ప్రశ్నల సందర్భంలో Synthetic Drug Factory Hyderabad లో పెడతారా అంటే “వారు వచ్చారు. స్థలం చూశారు” అని చెప్పారు. చివరకు ఆంధ్ర దేశంలో electricity కొరవనో, నీటి కొరవనో ఏదో సాకుచెప్పి మనకు లేకుండా చేసే ప్రమాదం ఉన్నది. కనుక కేంద్ర ప్రభుత్వాన్ని ఒత్తిడి చేసి ఆంధ్ర రాష్ట్రాన్ని పారిశ్రామిక వంతం చేయలేక పోతున్నారనే విషయాన్ని వారి దృష్టికి మరొక సారి తీసుకురావాలని, ఆంధ్ర దేశంలో పరిశ్రమలు నెలకొల్పడానికి గట్టిచర్యలు తీసుకోవాలని ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను. రాజమండ్రిలో ప్రభుత్వం నిర్వహిస్తున్న paper mill ఉన్నది. దానిని joint stock company గా మారుస్తాము అని చెప్పారు. రెండవ పంచవర్ష ప్రణాళికలో పబ్లిక్ రంగాన్ని విస్తరింప చేయాలని స్పష్టంగా చెప్పారు. కాని పబ్లిక్ రంగంలో ఉన్న పరిశ్రమల నన్నిటినీ ఒకటి తరుసాత ఒకటి Joint stock Company అని ఇంకొకటి, ఇంకొకటి అనే పేరుతో వ్యక్తులకు అప్పజెప్పడానికి ప్రభుత్వం పూనుకొంటోంది.

ఇది ప్రభుత్వం పోషలిప్టు ప్లేట్‌ను తేకపోతే ఆ తరహా సమాజాన్ని నిర్మిస్తామని చెప్పినదానికి పూర్తిగా విరుద్ధంగా ఉన్నదని చెప్పక తప్పడం లేదు. ఈ విధానాన్ని మార్చి ఆంధ్ర దేశాన్ని పారిశ్రామిక పంథం చేయడానికి పూనుకోవాలి. Electricity విషయంలో ప్రభుత్వం చాల ఉదాసీనత వహిస్తున్నది. Estimates తయారు చేయడంలో తెలంగాణా ప్రాంతంలో ఒక విధానం, ఆంధ్ర ప్రాంతంలో ఒక విధానం అవలంబిస్తున్నది. తెలంగాణాలో horse power కు 30 రూపాయలు అని estimates వేస్తున్నారు. ఆంధ్ర దేశంలో 45 రూపాయలు L. P. returns అని లెక్క వేస్తున్నారు. ఈ estimates వల్ల తెలంగాణాలో ఏ స్కీము తీసు కొన్నా 10% return రావడంలేదు అని మూలపెట్టడం జరుగుతోంది. ఇది చాల అన్యాయం. ఆంధ్రకు, తెలంగాణాకు ఒకే పరిమితిలో basic rates ఉండే విధంగా ప్రభుత్వం చర్య తీసుకోక పోవడం చాల విచారకరం. వ్యవసాయానికి, చిన్న చిన్న పరిశ్రమలకు కావలసిన current యివ్వాలి. అట్లా యిచ్చేటప్పుడు 10 % అని కాకుండా వ్యవసాయానికి, చిన్న పరిశ్రమలకు 10 %ను కొంత వరకు తగ్గించి యివ్వాలని యిదివరకు అనేకసార్లు శాసన సభలో వచ్చినది. Domestic purpose అన్నప్పుడు కొంచెం పెంచడానికి ప్రయత్నం చేసినా అభ్యంతరంలేదు కాని వ్యవసాయం విషయంలో మాత్రం దానిని మార్చాలని కోరుతున్నాను.

Civil Works కు సంబంధించి నూజివీడు- గంపలగూడెం అనే పేరుతో ఒక రోడ్డు వేయడం జరుగుతోంది. 3 లక్షలు sanction చేశారు. దీనిని మేము చాల సంవత్సరాలనుంచి కోరుతున్నాము. ఈ నాడు ఈ supplementary grants లో ఈ మొత్తం చూడడం చాల సంతోషం. ఇది 5, 6 గ్రామాలకు దారి సౌకర్యం ఏర్పాటు చేస్తుందని నేను చాల సంతోషిస్తున్నాను. ఈ పనికి వెంటనే పూనుకుంటారని ఆశిస్తున్నాను. బెజవాడ నుంచి విచ్చన్న పేటకు వెళ్ళేరోడ్డు ఉన్నది. అక్కడ బుడమేరు వల్ల అనేక యిబ్బందులు పడుతున్నారు. బుడమేరు వచ్చినప్పుడల్లా ఆ ప్రాంతాలలో ఉన్నటువంటి గ్రామాలకు దారులు లేక వెళ్ళే సౌకర్యం లేక యిబ్బంది పడుతున్నారు. ఈ రోడ్డును కూడ మరమ్మత్తు చేస్తే ప్రభుత్వం కృష్ణా జిల్లాలో వెనకబడ్డ ప్రాంతాలకు చాల సేవ చేసినది అవుతుంది, 10, 12 గ్రామాలకు దారి సౌకర్యం కలుగ జేసినది అవుతుంది. కనుక వెంటనే దీనిని కూడ తీసుకొమని కోరుతున్నాను. ఇంక హైవేస్ కార్మికుల విషయమున్నది. భారత దేశంలోని 20 లక్షల మంది కార్మికులు, పుద్యోగస్థులు తమ డిమాండ్లను ప్రభుత్వం ముందు పెట్టారు. రాష్ట్ర ప్రభుత్వం కార్మికులకు సంబంధించి అనేక సార్లు పే కమిషనలను నియమించడం, నిర్ణయాలు తీసుకొనడం జరిగింది. కాని, హైవేస్ కార్మికుల విషయంలో మాత్రం పుదాసీనత వహించడం జరిగింది. బెజవాడ

లోను, రాజమండ్రిలోను యీ నాడు అనేక మంది హైవేస్ కార్మికులు పని చేస్తున్నారు. కాని, ఇంతవరకు వారి స్కెల్ల నిర్ణయం జరుగలేదు. వారు ఎన్నోసార్లు కోరినారు. ఒకసారి సమ్మెనోటీసు కూడా యిచ్చారు. ప్రభుత్వం వెంటనే అమలు జరుపుతామని వాగ్దానమిస్తే ఉపసంహరించుకున్నారు. ఈ విషయమును దృష్టిలో పుంచుకుని అయినా వెంటనే వారి జీతాల నిర్ణయానికి పూనుకొనవలయునని నేను కోరుతున్నాను.

ఇలాగే రోజువారీ కూలీలు సున్నారు. వారి విషయంకూడా యంతవరకు ఆలోచించలేదు. కనీసం తెలంగాణా ప్రాంతములో యిస్తున్న వేతనాలైనా వారికి వర్తింపజేయవలసిందిగా వారు కోరుతున్నారు. ఆ ప్రాంతానికి, యీ ప్రాంతానికి వేతనములలో ఎంతో భేదం వున్నది. మన ప్రభుత్వం యీనాడు ఆంధ్రలోని అనేక చట్టాలను తెలంగాణాకు వర్తింపజేసినది. ఇక్కడవున్న సీలింగు చట్టమునకు తిలోదకాలిచ్చి ఆంధ్ర చట్టాన్ని అమలుపరుస్తున్నారు. కాని, తెలంగాణా ప్రాంతములోని కార్మికుల వేతనాలు ఆంధ్ర ప్రాంతములోని వారికి కూడ వర్తింపజేయడానికి ప్రభుత్వం యంతకాలం ఎందుకు ఆలోచిస్తున్నదో నాకు అర్థంకావడంలేదు. ఇతర కార్మికుల విషయం ప్రభుత్వం ఆలోచించింది కాని, వీరి విషయంలో మాత్రం ఉదాసీనత వహించింది. దానినివదిలి, వెంటనే వీరి విషయంకూడా ఆలోచించవలసిందిగా కోరుతున్నాను.

విద్యాపిధానమునకు సంబంధించి శ్రీ ఆంధోనిరెడ్డిగాను చాలా విషయాలు చెప్పారు. అయితే ఒక విషయంతో మాత్రం వీక్షించాలి. ఈనాడు గ్రామీణ పాఠశాలల అభివృద్ధి ఎక్కువగానే వున్నది. మాధ్యమిక పాఠశాలలు కావాలని కోరుతున్నారు. ఎలిమెంటరీ స్కూలువుండి, హైస్కూలు అంచుజాటులో లేకపోవడంచేత శ్రద్ధదండ్రులు అనేక యిబ్బందిలకు గురికావలసి వస్తోంది. First form లో చేరడానికి జిల్లాలలో తగు సౌకర్యములు లేవు. మాధ్యమిక పాఠశాలల స్థాపనకు ప్రభుత్వం చాలా నియమాలు పెట్టినది. ఈ నియమాలు అభివృద్ధి కరంగా లేవు గనుక వాటిని సవరించి, మాధ్యమిక పాఠశాలలను ఎక్కువ చేయవలసిందిగా కోరుతున్నాను.

ఇంక technical education వుంది. దీని అవశ్యకత ఎంతోవుంది. ప్రతి జిల్లాకు ఒక పాలీటెక్నిక్ కాలేజి కావాలని కోరుతున్నారు. అందుకు ప్రభుత్వం పూనుకోవలయును. తద్వారాను, industrial centres ఎక్కువగా రాష్ట్రంలో open చేయుటద్వారాను దేశాన్ని పారిశ్రామికవంతం చేయవచ్చును.

Medical and Engineering Colleges యొక్క ఆవశ్యకతకూడ

ఎంతో వున్నది. అగ్రికల్చర్ బి. యస్. సి., వెటెరినరీ బి. యస్. సి. మొదలగు కాలేజీస్ లో సెలక్షన్లు ఎందుకు ఏర్పాటు చేశారో అర్థం కావడంలేదు. తెలంగాణాలో రిజియల్ కమిటీ కోరింది వే కారణంతో ఆ విధానము యొక్కడ లేకుండాచేశారు. ఇక్కడ విద్యార్థుల యొక్క మార్కులపైననే ఆధారపడి ప్రిన్సిపాల్ కాలేజీస్ లో సీట్లు యిస్తారు. ఆంధ్రలో మాత్రం ప్రత్యేకంగా సెలక్షన్ కమిటీలను ఏర్పాటు చేశారు. తెలంగాణా విధానాన్ని ఆంధ్రకు ఎందుకు వర్తింపజేయరు? 540 సీట్లకు 2540 వరకాస్తులు వచ్చాయని 5, 6 రోజులలో వారిని interview చేయడమవుతుందని ప్రతికూల వాదనలు బట్టి తెలుస్తున్నది. 5, 6 రోజులలో వారి మంచి చెడ్డలు ఏటంగా తెలుస్తాయి? ఇది సరియైన విధానమేనా! ఎందుకు యిది ప్రవేశ పెట్టవలసిన అవసరం కలిగింది? దీనిని మార్చేందుకు వెంటనే చర్యలు తీసుకోవలసిందిగా కోరుతున్నాను.

ప్రభుత్వం అనేక సందర్భాలలో ఒక విషయం చెబుతూ వస్తున్నది. గత గవర్నరుగారి ఉపన్యాసములోనూడ ఆవిషయం వున్నది. కమ్యూనిస్టుల పరిపాలనలో వుండే సెంట్రల్ బ్యాంక్స్, కో-ఆపరేటివ్ సొసైటీల విషయములో ప్రభుత్వం వహించే వైఖరి అవలంబిస్తున్నది. అందుకు సమాధానంగా పరిపాలనలో లోట్లు వున్నాయనే సాకు చూపుతున్నది. గుంటూరు కో-ఆపరేటివ్ మార్కెటింగ్ సొసైటీగురించి అనేక complaints వస్తున్నాయి. ఆ విషయం ప్రతికూలంగా రోజూ వస్తున్నది. ఆ విషయమై యం. టి. రాజుగారు విచారణ చేశారు. వారి విచారణ ఏమిటి? రిపోర్టు శాసనసభముందు పెడచుండా ప్రభుత్వం? మంతనవారిపాలెంలో మెన్బర్లు సంపకం సక్రమంగా జరుగలేదని, కొన్ని వేల టన్నులు అమ్ముకున్నారని complaints వున్నాయి. దాని విషయంలో ఏమి చర్యలు తీసుకున్నారు?

అలాగే, ఆంధ్ర వీవర్సు కో-ఆపరేటివ్ సొసైటీ వున్నది. దానిమీద అనేక complaints వున్నవని, మంతన వెంకటరాజుగారు, మొదలగువారు అనేక reports యిచ్చినట్లు చెబుతున్నారు. దానిపై ఏమి చర్య తీసుకున్నారు?

లంచగొండి విధానాన్ని నిర్మూలించడానికి మేము కంకణం కట్టుకున్నామని ప్రభుత్వం చెబుతున్నది. కృష్ణా జిల్లానుండి ఒక complaint వచ్చింది. అక్కడ ఒక Health Officer ప్రభుత్వం డబ్బును దుర్వినియోగ పరుస్తున్నాడని, లంచాలు తీసుకుంటున్నాడని తగు ఆధారాలతో సెలెక్షన్ కమిటీకి తెలియబరిచారు. Director of Public Health కు తెలియబరిచారు ఇంత వరకు దానిపై చర్య తీసుకోలేదు. విచారణకూడ జరపలేదు. ఈ విధంగా

జరుగుతుంటే ఎవరైనా ముందుకువచ్చి ఫలానావారు యీవిధంగా ప్రవర్తిస్తున్నారని ధైర్యంతో చెప్పగలరా? ఈ విషయాలను ప్రభుత్వం ఆలోచించాలని, అప్పుడే ఎవరైనా సరే ముందుకువచ్చి ఆసక్తితో పనులు చేయడానికి వీలు వుంటుందని తెలియజేస్తూ విరమిస్తున్నాను.

*శ్రీమతి సి. అమ్మన్నరాజా(అత్తిలి): అధ్యక్షా, ఈనాడు మన ప్రభుత్వం అనేక విషయాలను శ్రద్ధతో పరిశీలిస్తూ ఎక్కడెక్కడ లోపాలున్నవో గ్రహించి, వాటి విషయాలు ఆలోచించి అవసరమైన కమిటీలను నియమించి, అభివృద్ధికి ఎంతగానో కృషిచేస్తున్నారని చెప్పడానికి నేను ఎంతో సంతోషిస్తున్నాను. ముఖ్యంగా, కొత్త మంత్రివర్గం చాలా శ్రద్ధతో శక్తికొలది రాష్ట్రాభివృద్ధికి కొరకు కృషిచేస్తున్నందుకు వారికి నా అభివందనాలు తెలియజేయుచున్నాను. ఎన్ని విషయాలలో అభివృద్ధికొరకు ప్రయత్నిస్తున్నప్పటికీ, సాధారణంగా, లోపాలు కనిపిస్తూనే వున్నాయి. ఇందుకు కారణం కొంతవరకు ప్రజలలో నీతి లోపిస్తున్నందువలన అనిపిస్తున్నది. ఈనాడు అనేక రంగాలకు సంబంధించి అనేక కమిటీలు నియమింపబడుతున్నాయి. Agricultural implements, fertilizers మొదలగు వ్యవసాయ సామగ్రి రైతుకు అందుబాటులోకి తీసుకురావడానికి అనేక ప్రయత్నాలు జరుగుతున్నాయి. ఇన్ని ప్రయత్నాలు జరుగుతున్నప్పటికీ పంపకాలలో ఏవో లోపాలు వస్తూనే వున్నాయి. ఇది చాలా విచారకరమైన విషయం.

*శ్రీ పిల్లలమఱ్ఱి వెంకటేశ్వర్లు (నందిగామ): On a point of order, Sir.

శ్రీమతి సి. అమ్మన్నరాజా : నేను ఏమీ చెప్పినదానితో point of order కు అవకాశంలేదు.

(Sri P. Narasinga Rao in the chair.)

శ్రీ పిల్లలమఱ్ఱి వెంకటేశ్వర్లు : నేను ఏమీ చెప్పందే ఆమె రూలింగ్ యివ్వడం దారుణంగా వుంది.

ఇంతవరకు తెలుగులో ఉపన్యాసాలు రెండు మూడు జరిగాయి. సభ్యులు చెప్పే విషయాలను మంత్రులు note చేసుకోవలసిన అవసరం ఎంతోవుంది (Interruption) ఒక్కడో బాపూజీగారు యిప్పుడే వచ్చారు. వారురావడం నేను చూశానుకూడా. విశ్వేశ్వరరావుగారు మాట్లాడినప్పుడు వారు లేరు. ఈ సమయంలో మంత్రులు అందరూ వెళ్లిపోయి, యిప్పుడే కొద్దికొద్దిగా తెలుగు నేర్చుకుంటున్న మంత్రిగారిని యిక్కడ కూర్చోబెట్టడం సమంజసంగా లేదు. తెలుగు

వచ్చిన యిద్దరు, ముగ్గురు మంత్రులు యిక్కడ వుండేట్లు వుత్తరువులు జారూరు జేయవలసిందిగా కోరుతున్నాను.

శ్రీమహారాజ్ చైర్మన్ : మీరు point of order raise చేసిన సందర్భంలో తెలుగువచ్చిన మంత్రులుగూడా వున్నారు. ఇవాళ question hour లో మాసుమాజేగంగారుగూడా తెలుగులో సమాధానములు ఇచ్చారనే విషయం గౌరవ సభ్యులు గుర్తించుకోవాలి.

శ్రీమతి మాసుమాజేగం : అధ్యక్షా, పెక్కిటరీగారు note చేస్తున్నారు.

శ్రీ పిల్లలమట్టి వెంకటేశ్వర్లు : పెక్కిటరీగారు note చేస్తుంటే మంత్రులందరూ యిళ్ళకు వెళ్ళిపోవచ్చును గదా!

మిస్టర్ చైర్మన్ : మంత్రులుగారు వున్నారు రెండి.

శ్రీమతి సి.అమ్మన్నరాజా : అంతేకాకుండా ఊరికే మంత్రులు ఇండ్లకు వెడతే ఏమైనా అవవచ్చును. కాని అక్కడ కవున్సిలు మీటింగు జరుగుతోంది. అక్కడకూడా వారికి బాధ్యతలున్నాయి.

శ్రీ పిల్లలమట్టి వెంకటేశ్వర్లు : బ్రహ్మానంద రెడ్డిగారు ఇక్కడ కూర్చున్నారు.

శ్రీమతి సి. అమ్మన్నరాజా : కవున్సిలు మీటింగు ఉందని వెళ్ళి ఉంటారు. ఈ విషయంలో కమిటీలు వేస్తున్నారు: సహకార సంఘాలకు అప్ప తెప్పారు, ఎక్కువగా రాబడుతున్నారు; పాకేజీ పోగ్రాము చెట్టారు—అయినా సరిగా పంపకాలు జరగడంలేదు. రామచంద్రారెడ్డిగారు ఎవో కమిటీలు వేసినట్లు చెప్పినప్పటికీ మనకు తెలుసు సరిగా జరగడం లేదని. ఏవిధంగా చేస్తారో నాకు తెలియదు. Human intelligence ఎంత కట్టుదిట్టమైన శాసనం చేసినా దానిని circumvent చేసే తెలివితేటలు వున్నాయి. వాటిని అవకాశముగా ఉపయోగించుకుంటున్నారు. శాసనసభ్యులుగా మనకు బాధ్యత ఉంది. ప్రభుత్వానికి బాధ్యత ఉంది. మానవులుగా మనకు బాధ్యత ఉంది. నేను అందరికీ appeal చేసింది ఏమిటంటే—మనం త్యాగం చేయనక్కరలేదు; దేశంకోసం ఎటువంటి పాట్లు పడనక్కరలేదు; దేశానికి వ్యతిరేకంగా ఏ చర్యలు చేయకుండా ఉంటే చాలును. ఆవిధంగా అందరూ ప్రవర్తించినాడు ఏ వర్గానికి ఎక్కువ హక్కులు ఇవ్వవలసిన పని ఉండదు. ఎవరిధర్మం వారు నిర్వహించడానికి ప్రతివారు ప్రయత్నించాలి. తప్పులుచేసేవారే అందరికీ లోపాలు పెతుకుతూ వుంటారు. తప్పులు

చేయనివారు లోపాలు పెరిగినా వరవాలేదు. నేను 1937 లో శాసనసభలో చేరినప్పటినుంచి ప్రతి బడ్జెటులోను బుడమేరు సమస్య వస్తూనే ఉంటోంది. ఏదో అలాట్ మెంటు ఉంటుంది. మద్రాసులో ఆరవవారి ప్రాముఖ్యత ఎక్కువగా ఉండడంవల్ల సరిగా జరుగలేదేమో అనుకున్నా. ఆంధ్రరాష్ట్రం వచ్చినవరువాత నై నా floods రాకుండా సరియైన చర్యలు తీసుకుంటారేమో అనుకుంటే ఒక డైరెక్టర్ నకు సంబంధించి మాత్రమే ఇందులో చూపెట్టారు. వర్షాలు వచ్చాయంటే మనుష్యులకు, పశువులకు, పంటలకు, రోడ్డు రాకపోకలకు ఎంత అపారమైన నష్టం జరుగుతున్నదో మంత్రివర్గానికి తెలియనిది కాదు, పి.డబ్ల్యు. మంత్రిగారైన అల్లూరి సత్యనారాయణరాజుగారు ఆ ప్రాంతంవారైనందున, అక్కడి కష్టసుఖాలు తెలిసినవారైనందున floods రాకుండా గట్టి చర్యలు తీసుకుంటే ఆ ప్రాంతంవారికి న్యాయం కలుగజేసినవారు అవుతారు. ఈ విషయం ఆలోచించి floods circle ఒకటి ఏర్పాటు చేసారు. అందుచే ప్రభుత్వాన్ని అభినందించక అని ఉంది. ఈలోగా ప్రత్యేకమైన చర్య తీసుకొని రిజర్వాయరువంటి దానినేదో వట్టి నష్టం జరుగకుండా ఆ నీటిని అంతా ఉపయోగించుకొని లాభం పొందేటట్లు చేస్తే సంతోషించవచ్చును. నాగార్జున సాగర్ దాన్ని కడుతున్నామంటే దాని వల్ల దేశానికి చాలా మేలు కలుగుతుందన్న సంగతి అందరికీ తెలిసినదే. కోట్ల కొలది డబ్బును నాగార్జునసాగర్ మీద ఖర్చుపెట్టి చిన్నచిన్న ప్రాజెక్టులను అశ్రద్ధ చేస్తున్నారని చాలామంది శాసనసభ్యులు చెప్పారు. మాజిల్లాకు ఏమీ లేదు, మా ఊరికి ఏమీలేదు అని చెబుతారనుకోండి. ఆవిధంగా చెప్పడం న్యాయమైనదికాదు. ఆహారమనేది జనరల్ పోల్లయ్. అందరికీ వాటనినదే, ఒకరిని ఉన్న చోటనే శ్రవ్యతాముగాని లేనిచోట శ్రవ్యముకదా! ఆహారసమస్య అనేది జాతీయసమస్య కాబట్టి నాగార్జునసాగర్ వంటి ప్రాజెక్టు కేంద్ర ప్రభుత్వం తీసుకుంటే మన ప్రభుత్వం ఇరిగేషన్ క్రింద డబ్బును ఇతరత్రా ఖర్చుపెట్టడానికి వీలుగా ఉంటుంది. ఇది పెద్ద ప్రాజెక్టు. దానికే డబ్బు అంతా ఖర్చుపెడితే మిగిలినవాటికి నష్టం కలుగుతుంది. మీరే తీసుకోవడం ధర్మం అని కేంద్రంవారికి చెప్పి కొంత వరదైనా ఆ రకంగా లాభం పొందాలని కోరుతున్నాను. రైల్వే సౌకర్యాల విషయంలో మన ప్రాంతంలో బాధపడుతున్నంతగా ఏ ప్రాంతంలోనూ బాధపడడం లేదని నా అభిప్రాయం. అది మన సబ్జెక్టు కాదనుకోండి, కేంద్ర ప్రభుత్వంతో ఏవో అలోచనలు చేసామని అన్నారు. ఏ అలోచనలు చేసారో, ఏమీ కాబోతున్నదో ఒక స్టేటుమెంటు తయారుచేసి ఇచ్చే ఎవరైనా అడిగితే ఏమిచేస్తున్నామో చెప్పడానికై నా వీలుంటుంది. మనకు ప్రత్యేక రైల్వే జోను చాలా అవసరం. రిజర్వేషన్సు సరిగా కొరకవు. మూడవక్లాసు కంపార్టుమెంటులలో పశువులమాదిరి ప్రయాణం చేస్తున్నారు కాని ఏవిధమైన సౌకర్యం

లేదు. ఊపిషయంలో తగిన శక్తిని పెంచుకపోతే మన ప్రాంతానికి చాలా అన్యాయం చేసినవారినే అవుతామని, ఈ విషయంలో పట్టుపట్టి ఏవిధమైన నిర్లక్ష్యం జరుగకుండా చూడాలని కోరుతున్నాను. మెడికల్ కాలేజీలు, ఇంజనీరింగ్ కాలేజీలు మొదలైనవాటికి సెలక్షన్లు జరుగుతున్నాయి. ఇందుకై పాఠ్యాంశాలుగ నిర్దేశించారు. ఒక్కొక్క పాఠ్యమైతే తక్కువ మార్కులు వచ్చినా పరవాలేదు. మరొక పాఠ్యం అయితే ఎక్కువ మార్కులు రావాలి. ఏవిధంగా చూచినా ఇది logical ప్రయత్నం ఎట్లా అవుతుందో నాకు అర్థం కావడంలేదు. ఇది చాలా అన్యాయం, మెరిట్ కావాలని అంటే ఒక్కొక్క చోట తక్కువ మార్కులు కావాలి, మరొకచోట ఎక్కువ మార్కులు కావాలని అనడంలో అర్థంలేదు. మూలాంటివారు కర్నూలులోవుంటే 40 మార్కులు, విశాఖపట్నంలో వుంటే 40 మార్కులు చాలును. సెంట్రల్ జిల్లాలవారు అయితే 60 మార్కులు కావాలి. ఇందులో ఏమైన న్యాయం ఉందా? ఒకరు ఒకచోట ఉండడం, ఇంకొకరు మరొకచోట ఉండడం అనేది—it is only an accident. విశాఖపట్నంలో ఎన్నేళ్ళనుంచో 'యూనివర్సిటీ ఉంది. ఎడ్యుకేషనల్ ఫెసిలిటీస్ ఆ ప్రాంతంవారికి తక్కువ అనా—ప ఉద్దేశంతో తక్కువ మార్కులు పెట్టారో అర్థం కావడంలేదు.

(శ్రీ జి. లచ్చన్న (సోంపేట): చదువుతున్న విద్యార్థులు, పాస్ అవుతున్న విద్యార్థులు జిల్లాల వారిగా ఎంత పరసెంటేజ్ ఉంటారో కూడా వెబుతారా?

(శ్రీమతి సి. అమ్మన్నరాజు: పరసెంటేజ్ అనేది according to the population చూచుకొనండి. పోలిటెక్నిక్కు వంటి వాట్లలోనైనా మెరిట్ ను బట్టి కాకుండా poverty ని బట్టి family circumstances బట్టి అవసరాలను బట్టి అవకాశం కలుగజేస్తే బాగా ఉంటుంది. అందరికీ అవసరమేమి అని బ్రహ్మనందరెడ్డిగారు అంటున్నా—బ్రహ్మనందరెడ్డిగారికి నాలుగు వేల రూపాయలు అవసరం లేదు; పిల్లలూలేరు; ఎవరూలేరు. I am sorry to say that. రు. 300 జీతం తెచ్చుకుంటూ 10 మందిని సోపించ వలసిన వాగంటారు. ఎవరో ఒకరు ఉద్యోగం చేస్తేనే ఉంటుంది పోషణ జరుగుతుంది. family circumstances ను తీసుకొనకుండా backward communities అని అంటుండడం బాగాలేదు. అందులో ఏమీ న్యాయం కనిపించడంలేదు. Family circumstances ను బట్టి ఇవ్వడానికి కొన్ని సీట్లనైనా ఏర్పాటు చేస్తే కొంతవరకైనా న్యాయం జరుగుతుంది. లేక పోతే నిరంకుశం బీదతనంతోనే బాధపడవలసి ఉంటుంది. పోలీసు పరిపాలనలో కొన్ని అరాజకాలు జరుగుతున్నాయి. జనరల్ గా జరుగుతున్నాయని లేదు. వారిలో కొంతమంది త్రాగడంవల్ల డ్యూటీ మరచిపోయి

రక్షించ వలసినవారే అనేక అన్యాయాలు చేస్తున్నారు. పోలీసు వారిలోనైనా పొహిషివన్ ఆమలుచేస్తే, senses లో ఉండి డ్యూటీ చేసుకోవాలి కనుక -

(శ్రీ) జి. లచ్చన్న : పోలీసులకు ఇప్పుడు పొహిషివన్ లేదా ?

(శ్రీ)మతి సి. అమ్మన్నభాజా : లేనిచోటలేదు. ఆవిధంగా చేయకపోతే రక్షించవలసినవారు బడించే పరిస్థితిలో ఉంటున్నారు. తరువాత హాస్పిటల్సు ఉన్నాయి. సాధారణంగా గొప్పవారికొరకు కాదు, హాస్పిటల్సు నిర్వహించేది బీదవారికి. గొప్పవారు డాక్టర్లను పిలుచుకోవచ్చును. డబ్బు చెల్లించి అయినా treatment తీసుకొనవచ్చును. బీదవారిని హాస్పిటల్సుకు వెళ్ళమంటే "మమ్ములను ఎవరు చూస్తారు?" అంటారు. అది న్యాయంకాదు. వారికి confidence కలిగేలాగ చేయాలి. స్వాసభవము చెబుతున్నాను. గొప్పవారికి మందులు, treatment యిస్తున్నారు. అవి బీదవారికి దొరకడంలేదు. గొప్పవారిని చూడక పోయినా ఇబ్బందిలేదు. బీదవారికి ఇంజక్షనులు ఇవ్వక, మందులున్నా లేవని. చూచేవారులేక ప్రత్యేకంగా డాక్టర్లకొరకు వెళ్లుతున్నారు. హాస్పిటల్సులో బీదవారికి కావలసిన treatment దొరుకుతుందనే confidence యివ్వడం ప్రభుత్వమువారి బాధ్యతై ఉన్నది. ఏవిధముగా యీ మార్పు తీసుకవస్తారో నాకు తెలియదు, మార్పు తప్పకుండా తీసుకొనివచ్చి బీదలను రక్షించడానికి కంకణం కట్టుకొన్నామనే అభిప్రాయం వాళ్లలో కలుగజేయాలి. తరువాత అనేక స్త్రీలకు blood transfusion అవసరం. చాల హాస్పిటల్సులో దొరకడం లేదు. Blood banks ను popularize చేయడంగురించి నేను (శ్రీ) పి. వి. జి. రాజు గారితో చెప్పాను. ఇదివరకు టీకాలు వేయించినట్లు ఒకరోజు ప్రత్యేకించి blood bank పెట్టి ఎవరైనా దొనేషన్ యిస్తే తీసుకుంటే ప్రజలలో "అయ్యో, ఈ శాసనసభ్యులు తమ సుఖాలు అనుభవించడానికే ఉన్నామనుకొన్నాం. వారు తమ రక్తమును దానము చేశారు. ఎంతోమంది ప్రాణాలను రక్షించడానికి సహాయం చేశారు" అనుకోడానికి వీలుంటుంది.

ఆర్థికమంత్రి (శ్రీ) కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి : ఇప్పుడు ఎవరైనా ఇస్తే పడ్డన్నారా ?

(శ్రీ)మతి సి. అమ్మన్నరాజా : అలా కాదండీ : టీకాలు ఎవరు పడితే వారు వేయించుకోలేరా ! ఒకరోజు ప్రత్యేకంగా ఇక్కడ ఏర్పాటు చేశారుగదా. అదేవిధముగా ఒకరోజు ప్రత్యేకించి blood bank ఏర్పరిస్తే శాసనసభ్యులు ఆదర్శప్రాయంగా తమ రక్తమును దానంచేస్తే సంతోషిస్తాము. తరువాత సెలెక్షన్సు విషయంలో కమిటీలు వేశారు. దానివల్ల మాకు ఏమీ కావానికొదు.

అది పెద్ద troublesome affair. అది కోరుకోతగిన విషయం కాదు. పాలసీ ప్రకారం అడుగుతున్నాం. అడ్మినిస్ట్రేషన్ సెలెక్షన్ కమిటీలు వేస్తున్నారు. అందులో lady members లేరు. Strict గా ఉండి న్యాయంగా తమ విధులను నిర్వహిస్తారనే భయమా, లేక చేతకాదనా? కొంచెం ఆలోచించి ఇక ముందే నా సెలెక్షన్ కమిటీలు ఉంటే—అనేకమంది బాలికలు వస్తుంటారు కాబట్టి కమిటీలలో ladies ను వేయాలని కోరుతూ మైము ఇన్వడంలేదు కనుక ముగిస్తున్నాను.

*శ్రీ యల్. లక్ష్మణదాసు (పాతపట్నం-జనరల్): అధ్యక్షా, నష్టమెంటరీమాండును బలపరుస్తూ కొన్ని విషయాలను మనవి చేయదలచుకొన్నాను. మన ప్రభుత్వం చాలా ఇరిగేషన్ ప్రాజెక్టులు నిర్మించినది. కొన్ని కారణాలచేత కొన్ని అలస్యముగా జరిగాయి. వంశధార గురించి ఒక విషయం మాత్రం చెప్పదలచుకొన్నాను. వంశధార ప్రాజెక్టు కావాలని చాలా సంవత్సరాలనుంచి ప్రజలు కోరుకుంటున్నా జరగలేదని ప్రభుత్వం మీదను మరి కొందరిమీదను అక్కడి ప్రజలకు అపోహలు కలిగి ఉండవచ్చు. కాని వంశధార విషయంలో ఒరిస్సా ప్రభుత్వానికి ఆంధ్ర ప్రభుత్వానికి మధ్య ఉన్న అటంకాలు కొంతవరకు కారణం. ఆంధ్రదేశంలో గొట్ట దగ్గర రిజర్వాయరు కట్టుకుంటే 25 వేల ఎకరాల మాగాణి భూమి ముంపుడు అయిపోతుంది కాబట్టి ఒరిస్సాలో కట్టడానికి అవకాశం ఉంటుందేమోనని క్రిందటి ప్రభుత్వం వారు పరిశీలన జరిపించారు. మన ఇంజనీర్లు, ఒరిస్సా ఇంజనీర్లు పరిశీలన జరిపించి గుడారి దగ్గర రిజర్వాయరు కట్టుకోడం చాలా ఉత్తమమైన మార్గమని, అస్థలం చాలా బాగుంటుందని ఒక నిర్ణయానికి వచ్చారు. దురదృష్టవశాత్తు ఒరిస్సా ప్రభుత్వం గుడారి దగ్గర స్థలం ఇవ్వము. కట్టుకోడానికి అవకాశం లేదని త్రోసి పుచ్చడం, గొట్ట దగ్గర రిజర్వాయరు కట్టాలని ఒక ప్రతిపాదన వచ్చినట్లు పేపర్లలో పడడంవల్ల ప్రజలు అందోళనచెంది శాసనసభ్యులమైన మాకు తెలిగ్రాములు పంపిస్తున్నారు. అయితే జిల్లా అంతటికి అవసరమైన వంశధార ప్రాజెక్టు కట్టడం విషయంలో ఎవరికీ అభిప్రాయభేదాలు లేవు. కాని 25 వేల ఎకరాల మాగాణి భూమిని ముంచి వేయడంవలన ప్రజానీకానికి కలిగే బాధలు గమనించవలసినదిగా మనవి చేస్తున్నాను. సింగిడి దగ్గర ఒక barrage కట్టడానికి నిర్ణయించేసి అదేవిధంగా గొట్ట దగ్గర barrage కట్టుకుంటే శ్రీ కాకుళం జిల్లాలో 2, 50,000 ఎకరాలకు నీటిసరఫరా మొదటి పంటకు జరుగుతుంది. రెండవ పంటకు అనుకున్నంత జరుగక పోయినా 25 వేల ఎకరాల ముంపువల్ల 5 కోట్ల రూపాయలు ఇచ్చుకునే అవస్థ తప్పిస్తుంది. సింగిడి దగ్గర barrgae కట్టుకుంటే చాలా బాగానే ఉంటుంది. ఈ విషయములో ప్రభుత్వము పరిశీలన చేయవలసినదిగా విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను. మైనరు ఇరిగేషన్ గురించి చాలా ధనాన్ని ఖర్చు పెడుతున్నాము, అయినప్పటికీ సరైన మార్గంలో జరగడం లేదు. టేకెన్ ఓవర్ గ్రామాలలో ఇనాంగ్రామాలలో ఏదో

కొన్ని అడ్డంకుల వల్ల పది ఏళ్లనుంచి శ్రీకాకుళం జిల్లాలో మైనరు ఇరిగేషను ఉప యోగం లేకుండా పోతున్నది. ఇప్పుడు వాటిని సమీతులకు యివ్వాలని ప్రభుత్వం నిర్ణయం చేస్తున్నది. పదిఏళ్లనుంచి రిపేర్లులేని చెరువుల విషయంలో ప్రభుత్వం ప్రత్యేక శ్రద్ధ వహించాలి. దీనికి నేను ఒక సూచన చేస్తున్నాను. ఇప్పుడు స్పెషల్ ఎగ్జిక్యూటివు ఇంజనీరు, రెగ్యులరు ఎగ్జిక్యూటివు ఇంజనీరు, ప్లడ్జు ఎగ్జిక్యూటివు ఇంజనీరు అని మాజిల్లాలో ముగ్గురు ఎగ్జిక్యూటివు ఇంజనీర్లు ఉన్నారు. అలా కాకుండా డివిజనుకి ఒకే ఎగ్జిక్యూటివు ఇంజనీరు క్రింద మైనరు, మేజరు అన్నీ ఆయన చేతులలో ఉంచి చెరువుల రిపేర్లు అన్నిటినీ పూర్తిచేసిన తరువాత పరిషత్తులకు ఇవ్వండి, సమీతులకు ఇవ్వండి. బాధలేదు. కాని ఇప్పుడున్న ప్రకారం పరిషత్తులకు, సమీతులకు యిస్తే వారికి staff లేకపోవడంవల్ల ఎన్నో అవకతవకలు జరుగుతాయి. అందుచేత ఒక డివిజనుకి ఒక ఇంజనీరును వేసి ఆయనచేత చెరువుల రిపేర్లు చేయించాలి. దీనిని ప్రభుత్వం పరిశీలన చేయాలని నేను మనవిచేస్తున్నాను. తరువాత మెయ్యార్సు డిస్ట్రిబ్యూషను విషయంలో చాల అవకతవకలు ఉన్నాయి. వాటిని గురించి అనేక సార్లు శాసనసభలో రావడం, ఢిల్లీనుంచి వచ్చిన కమిటీ ఇన్వెస్టిగేషన్ చేయడం జరిగింది. నిజముగా కోఆపరేటివ్ సంస్థలకు ఇబ్బాలని కోరిక ఉంటే కోఆపరేటివు సంస్థలకు ఇవ్వండి. కోఆపరేటివ్స్లో చెడ్డ జరుగు తోందంటే ఎవరికైనా ఇవ్వండి. ఒక ప్రక్క private merchants కు ఇవ్వడము, ఒక ప్రక్క సహకార సంస్థలకు ఇవ్వడమువల్ల సహకార సంస్థలు దెబ్బతింటున్నాయి. సహకార సంస్థలకు లైసెన్సు ఉండాలంటున్నారు. Private merchants లైసెన్సు లేకుండా వ్యాపారం చేసుకున్నారే ఉద్యోగులు వారిదగ్గర సేల్సుటాక్సు వసూలు చేస్తున్నారేగాని లైసెన్సు లేకుండా ఇంత manure ఎక్కడనించి వచ్చిందని అడిగిన పాపాన మాత్రం పోలేదు. అందుచేత ప్రభుత్వం ఖచ్చితంగా ఒక నిర్ణయానికి రావాలి. సహకార సంస్థలద్వారా చేయాలనే కోరికఉంటే వాటి ద్వారానే చేయించాలి. Merchants ద్వారా అంటే వారిద్వారా జరిపించాలి. కాని ఇన్ని రంగాలలో ఇంతకుంది చేతులలో పెట్టడం వల్ల చాల అవకతవకలు జరుగుతున్నాయి. శ్రీకాకుళం మార్కెటింగు సొసైటీలో కార్డు సిస్టం ఇంట్రడ్యూస్ చేశాము. ప్రతి ఒక్కరికి ఇంక ఎలిజిబిలిటీ ఉందని చూపే ఎలిజిబిలిటీ కార్డు ప్రకారం manure యివ్వాలనే నిర్ణయం చేశాము. ఆ మాదిరిగా ఏర్పాటు చేయండి. ఎక్కడయినా తప్పువున్నది అంటే, ఏ సొసైటీ అయినా తప్పు చేస్తావుంటే దానిని పట్టుకొని శిక్షించి ప్రజలయెదుట పెట్టడం ధర్మముగాని, సహకార సంస్థలు సరిగా పనిచేయడము లేదని మనమే జుందోళన చేయడము, ప్రైవేటు మర్చంట్సును ప్రోత్సాహం చేయడము మంచి పని కాదు. పాతవిట్నం తాలూకాలో 50 మైళ్ళ రోడ్లు వున్నాయి. జమీం

చారులు ఏనాడో చేసుకొన్న రోడ్లు అవి. ఇంతవరకు మరమ్మత్తులు లేవు. జిల్లా పరిషత్తు వారిని అడిగితే వారు చేయలేము అని అంటున్నారు. ఈ రోడ్లను హైవేస్ డిపార్టుమెంటుకు అప్పగిస్తే వెంటనే బాగు అవడానికి అవకాశముంటుంది. విద్యావిషయములో పాలిటెక్నిక్ స్కూల్సును, జిల్లాకొకటి స్థాపించడానికి ప్రభుత్వము నిర్ణయం చేసినందుకు అభినందిస్తున్నాను. వెనుకబడిన జిల్లాలకు రబ్బు రాలేదనో మరొక కారణముచేతనో ఆలస్యము చేయకుండా వెంటనే ప్రారంభించడానికి ప్రయత్నించాలి. శ్రీకాకుళం జిల్లాలో ఒక్కటే కాలేజీ వుంది. శ్రీకాకుళం జిల్లాకు ఎందుకు preference ఇవ్వాలని అమ్మన్నరాజుగారు చెప్పారు. 20 లక్షల జనాభా కలిగిన జిల్లాకు ఇవాళ ఒకటే కాలేజీ వుంది. అక్కడ చదువుకొన్న పిల్లల standard ఎంత తక్కువగా వుంటుందో గమనించాలి. అక్కడ ఒక ఆగ్రికల్చరల్ కాలేజీనికూడా స్థాపించాలని కోరుతున్నాను. శ్రీకాకుళంలో అవకాశము లేకపోతే విజయనగరం మహారాజావారి palace భూమి ఇస్తాము అన్నారు కనుక అక్కడయినా స్థాపించాలని కోరుతున్నాను. ఈ విషయములో శ్రద్ధ వహించాలని కోరుతూ ఈ అవకాశ మిచ్చినందులకు తమకు ధన్యవాదాలు అర్పిస్తున్నాను.

* శ్రీ కె యల్. నరసింహారావు(ఎల్లందు-జనరల్): అధ్యక్షా, ఈ సప్లిమెంటరీ డిమాండ్సుమీద మాట్లాడే విషయాలు చాలి వున్నాయి. క్లుప్తముగా పాయింట్సునే చెబుతాను. నాగార్జునసాగర్ క్రింద పుల్లారెడ్డిగూడెం, కలస, లంబాడీ తాండ అనే 3 గ్రామాలు మునిగిపోయినవి. దాని మూలముగా అక్కడ 2 వేలు ఎకరాలు మునిగిపోయాయి. వారికి నష్టపరిహారముగా ఇతరచోట్ల భూమి చూపించవలెనా లేక నగదురూపముగా ఇవ్వవలెనా అనేది ప్రభుత్వానికి చాలకాలముగా ఆలోచనలో వుంది. ఆ భూమిఅంతా మునిగిపోయి 3 సంవత్సరాలయినా వారికి ఇంతవరకు ఇచ్చింది ఏమీ లేదు. అయితే కళ్లగుంట అనే అడివిలోపల కొంతభూమిని చూపించారు. అక్కడ వారిభూమి ఎంతఅయితే మునిగిపోయిందో అంతభూమి ఇవ్వడానికిబదులు కుటుంబానికి 5 ఎకరాలు మాత్రమే ఇస్తామని చెప్పారు. 20 ఎకరాలలోవున్న వున్నవారికి మొత్తము భూములే ఇవ్వండి. అంతకుపైగా వున్నవారికి నగదుగా నష్టపరిహారము ఇవ్వవచ్చునని మేము కోరాము. కాని ఆనాడు ప్రభుత్వము కుటుంబానికి 5 ఎకరాలు మాత్రమే ఇస్తాను అన్నది. ఆ అడవిఅంతా కొట్టి వారు బాగుచేసుకొన్నారు. పెద్దపెద్ద చెట్ల మొదళ్ళు ముదిరివుండడంవల్ల సేద్యానికి యోగ్యము కావడంలేదు. నాగార్జునసాగర్ వద్ద నున్న బుల్ డోజర్సును పంపించి సాపుచేయించి పెట్టండయ్యా అంటే వారు చేయడానికి విలులేదని అంటున్నారు. ఆగ్రికల్చర్ డిపార్టుమెంటువద్దకు పొంది అని అంటున్నారు. ఆగ్రికల్చర్ డిపార్టుమెంటు వారివద్దకు పోతే గంటకు

రు. 35/-లు చెల్లిస్తేగాని బుల్ డోజర్స్ ఇవ్వము అని వారు అంటున్నారు. నాగార్జునసాగర్ ప్రాజెక్టును కడుతున్నందుకు ప్రజలు సంతోషిస్తున్నారు. ఈ సందర్భములో 3 గ్రామాల ప్రజలకు నష్టము కలిగి వారు పాథపడుతూవుంటే అది మన దేశానికి ఏమి మేలో అర్థముకావడం లేదు. అందుచేత డామ్ వద్దవున్న బుల్ డోజర్స్ పంపించి వారికి ఇచ్చిన మేరకయినా సాగుచేసుకోడానికి అనుగుణముగా సాఫుచేయించవలెనని కోరుతున్నాము. అడవిలోపల 25 మైళ్ళ దూరమున వారికి భూములు ఇచ్చారు. అక్కడకు రోడ్డు వేస్తామన్నారు. ఇంత వరకు వేయలేదు. భూమికి నష్టపరిహారం ఇచ్చేంతవరకు crop compensation ఇవ్వవలసి వుంటుంది. వారికి 3 సంవత్సరాలకు crop compensation ఇవ్వవలసి వుంటుంది. వారికి ఒక సంవత్సరముయొక్క crop compensation మాత్రమే ఇచ్చారు. తతిమ్మాది ఇవ్వకుండా అట్లానే అలస్యము చేస్తున్నారు. అధికముగా అక్కడ ఏదయినా భూమి కావాలంటే market value కి ఇస్తామంటున్నారు. మునిగిపోయిన భూముల నిమిత్తముగా వారికి ఇచ్చిన భూమి 400 ఎకరాలే. ఇంకా భూమి కావాలంటే ఎకరము ఒకటింటికి రు. 200/-లు వరకు charge చేసేటట్లుగా విసికిడి. కొన్ని తరాలుగా సాగుచేసుకొంటున్న భూములకు ఎకరానికి రు. 80/-లు రు. 100/-లు ఇచ్చారు. రేపు 17-7-60 న నాగార్జునసాగర్ కంట్రోలు బోర్డు మీటింగు జరగబోతోంది కాబట్టి ఈవిషయాలన్నింటిని ఆలోచించి ఆ భూములన్నింటిని సాఫుచేయించడానికి కృషిచేయవలెనని కోరుతున్నాను. ఇక మైనర్ ఇరిగేషన్ విషయము వెంసూర్ దగ్గర మల్లకుంట అనే ఒక చిన్న కంట పుండి. దానిని మరమ్మత్తు చేయవలసిన అవసరముంది. ఆఫీసర్లు సర్వేచేసి technical reports పంపించినప్పటికి మంత్రిగారు ఏదో ప్రత్యేక రాజకీయ కారణాలతో దానిని వెనుకకు పెట్టివుంచారు. దానినిగూర్చి అప్పుడు మంత్రిగావున్న జె. వి. నరసింగ రావుగారికి represent చేశాము. తప్పనిసరిగా వారు permission ఇస్తాము అన్నారు. ఇస్తాను, ఇస్తాను అంటూనే ఆ పదవినుంచి వారు పోయారు. తరువాత మంత్రిగారికి represent చేశాము. కాబట్టి ఈ విషయ మూలోచించాలని కోరుతున్నాను. నరసింగరావుగారి కాలములో ఎదుళ్ళవాగు ప్రాజెక్టు అని, జేతంపూడి గుట్టలచెరువు మొదలైన వాటన్నింటికీ foundations వేయడము జరిగింది. కాని ఇంతవరకు పని పూర్తిరంతమయ్యలేదు. సంవత్సరాల తరబడి పని పూర్తిరంతమయ్యకుండా వుండడము ఎంత హాస్యాస్పదము. ఒక ప్రాజెక్టును కట్టబోతున్నామని ప్రజలకు అశకొల్చి ఎన్నాళ్ళకు అపని పూర్తిచేయకుండా వుండడము ఏమీ న్యాయముకాదు. దానివిషయములో estimates sanction కాలేదని అంటున్నారు. ఈ విషయములో శ్రద్ధ తీసుకోవాలి. Public contri-

bution కో కంటలు, చెడవులు మరమ్మత్తు చేయడముగురించి కొంత చెప్పవలసి వున్నది. 6, 7 సంవత్సరాల క్రితము మధిర తాలూకాలోని బీరచెల్లి వాగుకు అనకట్ట కట్టడానికి అక్కడి ప్రజలు తహశీలులోపల రూ. 1800/-లు జమకట్టారు. ఖమ్మం జిల్లాలో జరిగిన ఇరిగేషన్ సమావేశములో మంత్రిగారితో ఈ విషయమును చెప్పకొనడం జరిగింది. డబ్బుకట్టి 6, 7 సంవత్సరాలయింది. కాబట్టి పని ప్రారంభిస్తామని చెప్పారు. ఇంతవరకు దానికి estimations లేవు అని అంటున్నారు. చల్ల సముద్రం చెరువువుంది. నైజాము కాలములో దాని నిర్మాణము ప్రారంభించారు దాని estimations సక్రమముగా లేవని వాయిదా వేశారు. ఇంతవరకు pending లో వుంది.

ఇక ఆటవిక శాఖ విషయము. మాప్రాంతం ముఖ్యముగా అడివి పార్కింగ్ తము. అక్కడ గ్రామాలకు ఆనుకొని reserved forests వున్నవి. వాటిని కొంత దూరము తరలించండి అని అక్కడి ప్రజలు కోరుతున్నారు. తిమ్మిరెడ్డి గారు మంత్రిగా వున్నపుడు చెపితే నిజమే అట్లా గ్రామానికి ఈ ఫారెస్టు అంటు కొనివుంటే కొన్ని ఇబ్బందులున్నాయి. పుగాలు వచ్చి పశువులకు నష్టముకల్గిస్తాయి. ప్రాణహాని జరుగుతుంది, కాబట్టి వెనుకకు తరలించడానికి ఆలోచిస్తామని అన్నారు. ఆ ఆలోచన ఎంతకాలము సాగుతుందో ఎన్ని పశువులు చస్తేగాని ఆ boundary line వెనుకకు తగ్గనని అంటుందో తెలియదు కాబట్టి ఒక ఆర్మైలు దూరమో లేక ఒక మైలు దూరమో ఈ reserved forests ను వెనుకకు తరలించడం అవసరమని మనవిచేస్తున్నాను. వరదలు వచ్చినపుడు గోదావరి ఒడ్డున వున్న గ్రామాలు కొట్టుకొని పోతున్నాయి. బార్గంపాడు తాలూకాలోపల కొన్ని గ్రామాలు ఒడ్డునేవున్నవి, ఏమాత్రము వరదవచ్చినా అవికొట్టుకొని పోయే ప్రమాదము వుంది. దగ్గరలోవున్న అడవిలో ఎత్తయిన ప్రదేశము ఇస్తే ఇండ్లుకట్టుకొంటామని రాయగూడెం ప్రజలు అంటున్నారు. మంత్రిగారికి represent చేసుకొన్నాము. వారు ఆలోచిస్తామన్నారు. ప్రతి సంవత్సరం వరదలువచ్చి అపూర్ణు కొట్టుకొని పోతూనే వున్నాయి. మంత్రిగారు ఏమీ శ్రద్ధతీసుకొన్నట్లు కనపడడం లేదు. Co-operatives కొరకు మనం దీనిలో 3 లక్షల రూపాయలను ఇస్తున్నాము. ఈ మధ్యనే గవర్నరుగారి ప్రసంగంపై జరిగిన చర్చకు సమాధానం ఇస్తు ముఖ్యమంత్రిగారు ఖమ్మం బ్యాంకు గురించి చెప్పటానికి శ్రయింపించారు. "అనేక అవకాశములున్నాయి. వాటిని సరిదిద్దుకోవటానికి ఎన్నో అవకాశాలు నిచ్చాము. ఎన్ని అవకాశాలను ఇచ్చినప్పటికీ వారు సరిదిద్దుకోని కారణంగా మేము దానిని సూపర్ సీడ్ చేశాము. అవకాశములున్న వాటిని సూపర్ సీడ్ చేయకపోతే ఏంచేయాలి?" అని ముఖ్యమంత్రిగారు అన్నారు. నేను ముఖ్యమంత్రి

గారిని కొన్ని ప్రశ్నలు అడుగుతాను. దీనిలోపున్న అవతవకలను సరిదిద్దుకోటానికి ఎన్నిసార్లు అవకాశాలను ఇచ్చారు? అసలు అవకాశం అనేది ఇచ్చారా? ఒకపై న దుర్వినియోగం అయినదని రుజువుచేయగల పరిస్థితిలో వున్నారా? అని అడుగుతున్నాను. సిద్ధారెడ్డిగారు (M. L. C) గారి నాయకత్వం క్రింద బలం లేక ఎన్నికలలో **walkout** చేస్తే అది ఒక అవతవకకు కారణంఅంటే నేనేమీ చెప్పలేను. తెలంగాణా ప్రాంతంలో అప్పులు ఇవ్వవలసిన పరిస్థితి వచ్చినపుడు షేర్ ధనాన్ని అప్పు కాంక్షన్ అయిన తరువాత మినహాయించుకొనే ఆచారంఅన్ని Central banksలోనూ వున్నది. ఒక్కదాని ముఖానమాత్రమే వ్రాసివుండలేదు. అయినప్పటికీ తెలంగాణాలోపున్న 10 banks లో దీని ఒక్కదానిమీదనేచర్య తీసికోవలసిన అవసరం ఎందుకు వచ్చిందంటే—అది కాంగ్రెసువారి చేతుల్లో లేదు, **opposition** వారి చేతుల్లోవుంది. ఆ కారణానికిమించి వేరేకారణం ఏమీలేదు. ఆ విషయం వచ్చినపుడు మిమ్మల్ని పిలిచి ఆలోచిస్తామని కోవరేటివ్ మినిష్టరుగారు వాగ్దానంచేశారు. కాని చేసిన వాగ్దానాలను చెల్లించుకొనే అలవాటు వారికిలేదు. కోఆపరేటివ్ ధనాన్ని దుర్వినియోగపర్చటానికి మన మంత్రిగారు ఏమాత్రం వెను దీయటంలేదు. భద్రాచలంలో దేవాలయ నిర్మాణం కొరకు రహస్యపు సర్క్యులర్స్ పంపిస్తున్నారు. ప్రతి కోఆపరేటివ్ సొసైటీ ధనాన్ని దానికి అర్పించటానికి అవకాశం కల్పిస్తున్నారు. (bell). ఇక ఎక్కువ టైమ్ లేదు కనుక పోలీసుల గురించి ఒక విషయం తెల్పి ముగిస్తాను. ఇది హైదరాబాదు. అంటే మనరాష్ట్రానికి రాజధాని. ఇక్కడ మంతుగిలు వుంటారు, పెద్దపెద్ద ఉద్యోగస్తులువుంటారు, డిపార్ట్ మెంటల్ హెడ్స్ వుంటారు. కాని ఇక్కడ మేము విశేష 'ప్రత్యేకంగా అడవారిని అవమానించటానికి ఇక్కడి పోలీసువారు తయారౌతున్నారు' అని, ఎంతగౌరవనీయులైనప్పటికీ బజార్లో పోతుంటే నిర్బంధంగాలాగి అవమానపర్చటానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నారనేది స్పష్టమైన విషయం. అట్లాచేసినవారిని తాత్కాలికంగా అరెస్టుచేసి జామీనుమీద విడుదలచేశారు. అడవాళ్ళను అగౌరవపరచిన పోలీసువారికి జామీన్ ఇవ్వవలసిన అవసరం ఏమికల్గింది? డిపార్టుమెంటువారు నేరుగా కోర్టుకు అప్పగించకుండా ఎందుకు వుండవలసి వచ్చిందని అడుగుతున్నాను. ఇదివరకు బజ్జెటు సెషన్ లో 11 దోపిడి కేసులలో పున్న కలీంనగర్ లో పనిచేసిన సబ్ ఇన్ స్పెక్టరు చింతకానిలో వున్నాడా? అనిఅడిగితే ఉన్నాడు అని మంత్రిగారు ఒప్పుకొని అతన్ని continue చేయిస్తున్నారు. అటువంటి వాడిని continue చేయిస్తుంటే మనదేశంలోని స్త్రీల పరువు మర్యాదలు నిలవవనీ హైదరాబాదు నగరంలో జరిగినదానిని మంత్రిగారు గుణపాఠంగా తీసుకొని ఇప్పటికైనా పొరపాట్లుచేస్తున్న ఉద్యోగస్థులను ముఖ్యంగా పోలీసువారు అడవారిమీద విరుచుకు

పడుచున్నప్పుడు వారపై కఠినమైన చర్యలనుకొని తపలు చేయాలని కోరుతూ ఇంతటితో సెలవు తీసుకొంటున్నాను.

⁴ శ్రీ. కె. పున్నయ్య (చీపురుపల్లి-రిజర్వ్) : అధ్యక్షా : ఆర్థికమంత్రి గారు ప్రవేశపెట్టిన ఈ సప్లిమెంటరీ డిమాండ్సును బలపరుస్తూ కొన్ని విషయాలను మీద్యారా వారికి తెలియజేయాలను కొంటున్నాను. సప్లిమెంటరీ డిమాండ్సులో కాంట్రబుటర్స్కి అవకాశం లేదు. అయినా ఈ అవకాశాన్ని పురస్కరించుకొని కొన్ని విషయాలు చెబుతాను.

ప్రభుత్వం వారు administrative reforms committee ని వేశారు. చాలా సంతోషం. దానికి స్వాగతం ఇస్తూ చాలామంది సభ్యులు మాట్లాడారు. "Questionnaire అనేదానిని తయారుచేసి సమాధానాల నిమిత్తం సభ్యులకు పంపటంలేదు. Terms of reference పైన అభిప్రాయాలు సేకరించాలని 1వ తేదీన ఒక సర్క్యులర్ పంపిస్తూ 15వ తేదీలోపు పంపించాలి అని చెప్పారు. 15వ తేదీలోపు సాధ్యం కాదు కనుక అభిప్రాయ సేకరణకు వెలొఖదువరకు కాలాన్ని పొడిగించటానికి వారికి తగిన ఉత్తర్వులు ఇస్తారని నేను భావిస్తున్నాను. Questionnaire కూడా అదే సందర్భంలో వస్తే బాగుంటుంది. Terms of reference లో 5 points కన్పిస్తున్నాయి. ముఖ్యంగా Board of Revenue విషయం కన్పిస్తున్నది. అందువల్ల Questionnaire ను ప్రధానమైనదిగా కమిటీ భావించి సభ్యులకు పంపించినపుడే సభ్యులందరూ తమ అభిప్రాయాలను పంపించటానికి వీలుంటుంది.

ఇక ఆఫీసర్లపై ప్రజలు కొన్ని కంప్లెయింట్సును వైఅధికారులకు పంపిస్తారు. ఉదాహరణకు తహసీల్దారుపై కంప్లెయింట్ చేస్తూ R. D. O కో లేక కలెక్టరుకూ ఒక పిటిషన్ ప్రజలు పంపించి enquiry చేయవలసిందిగా కోరితే enquiry కొరకు ఆ పిటిషన్ ను అదే తహసీల్దారుకు పంపటం జరుగుతున్నది. పెంటనే తహసీల్దారు మేల్కొని తన లోపాలు సరిదిద్దుకొంటాడు. అందుచేత ఆ procedure మార్పించాలి. క్రింది ఆఫీసర్లపై అప్పీలు చేస్తే పై ఆఫీసర్ ఎంక్వయిరీ చేయాలి. పిటిషన్ పంపించినవారిపై పిలిపించి 'మీరు చేసిన ఎలిగేషన్ ఏమిటి? రుజువుచేయండి' అని అడిగి విచారణ చేయాలి. అందుచేత అటువంటి విధంగా పద్ధతిని మార్చటానికి ఎడ్మినిస్ట్రేటివ్ రిఫార్మ్స్ కమిటీ ఆలోచిస్తుందని నేను ఆశిస్తున్నాను.

జిల్లా పరిషత్తులను, పంచాయితీలను మనం ఏర్పాటు చేశాము. అవి చక్కగా పనిచేస్తున్నాయి. అవి ఇతోధికంగా ప్రజల అభిమానాన్ని చూరగొ

టున్నాయి. కాని వాటికి తగువిధంగా డబ్బు లేదని చెప్పక తప్పదు. ఎలిమెంటరీ స్కూల్స్ ప్రతి గ్రామంలో ఏర్పాటు చేస్తున్నారు. వాటికి buildings లేకుండా వున్నాయి. Buildings కట్టడానికి జిల్లా పరిషత్తులవద్ద తగినంత డబ్బు లేదు. L. D. scheme క్రింద ఈ buildings ను construct చేస్తే, బాగుంటుందని పరిషత్ వారు అభిప్రాయపడుతున్నారు. పరిషత్ కు వున్న డబ్బు, ఎలిమెంటరీ పాఠశాలల భవననిర్మాణానికి, రోడ్ల నిర్మాణానికి, మంచినీటి బావులు ఏర్పాటు చేయటానికి చాలకుండా వుంది. అందువల్ల వాటికి గవర్నమెంటు ఎక్కువ డబ్బు allot చేస్తే బాగుంటుందని మనవిచేస్తున్నాను. శ్రీకాకుళం జిల్లాకు అన్ని విధాల సౌకర్యాలను కలుగజేస్తున్నందుకు సంతోషమే. కాని కొన్ని విషయాలలో 50% కంట్రీబ్యూషన్ ఇవ్వాలని చెప్పటంవల్ల చాలా కష్టంగావుంది. $\frac{1}{4}$ కంట్రీబ్యూషన్ అంటే ఏదోవిధంగా సేకరించటానికి ప్రయత్నించవచ్చు. ఇప్పుడు రోడ్లకూడ జిల్లా పరిషత్ క్రిందకు రావటంవల్ల వాటిని సక్రమంగా నిర్మించటాని, అవకాశం లేకుండా పోతున్నది. ఇవిగాక చిన్నచిన్న V. R. D. స్కీములు వున్నాయి. 12 మైళ్ళ పొడవువుండే రోడ్లకు 50% కంట్రీబ్యూషన్ ఇవ్వాలంటే చాలా కష్టంగా వుంది. అందుచేత $\frac{1}{4}$ కంట్రీబ్యూషన్ చేస్తే ప్రతి సంవత్సరం 20, 26 మైళ్ళ రోడ్లు వేసుకోవటానికి వీలు వుంటుంది కనుక ఆ విషయాన్ని మంత్రిగారు ఆలోచించాలని కోరుతున్నాను. పెడ్యూల్ కాస్ట్ వారికి, వెనుకబడిన వారికి స్కూల్స్ లో seats ఇవ్వటంలో, హాస్టల్స్ లో, house sites ఇవ్వటంలో ఇతోధిక సహాయం చేస్తున్నందుకు సంతోషమే. కేవలం అవి చేసినంత మాత్రాన వారికి అభివృద్ధి జరుగుతున్నట్లు కాదు. రిఫార్మేటివ్ థోరణిలో కార్యక్రమం సాగాలి. అస్పృశ్యతా నిర్మూలనకు పాపగంగా పెద్ద ఎత్తున జరగాలి. అటువంటిదేమీ జరగటం లేదు. ప్రతి గ్రామంలోనూ విరివిగా ప్రచారం జరగాలంటే ప్రభుత్వం social welfare department ను గట్టిగా వినియోగించుకోవాలి. నాన్ అఫీషియల్ ఆర్గనైజేషన్స్ కు తగిన సహాయం చేయాలి. 'హరిజన డే' అని ప్రతి నెలా 30 తేదీని ఏర్పాటు చేశారు కాని ఆ కార్యక్రమంలో ఎవరూ పాల్గొనటంలేదు. వారు పెట్టే మీటింగ్స్ కూడా హరిజనులు వుండే వీధులలో పెడుతున్నారు కాని ఇతర కులాలవారు వుండే ప్రాంతాలలో పెట్టటం లేదు. సాంఘిక చైతన్యంకోసం, హరిజనులకూడ బాగుపడటంకోసం మీరంతా హృదయాలు మార్చుకోండి అని చెప్పి బహుమానాలుకూడ ఏర్పాటు చేయాలి. నాన్ అఫీషియల్ ఏజంట్స్ కు ఎక్కువ పోస్టాహం ఇచ్చి ఈ కార్యక్రమములను నడిపిస్తే మంచిది. అస్పృశ్యతా నివారణ శాసనాన్ని పోలీసు డిపార్టుమెంటు వారు strict గా అమలుచేయాలి. కాఫీహోటల్స్ ప్రవేశం లేకుండా వుంది. టీన్ డబ్బాలలో కాఫీ ఇవ్వజం జరుగుతున్నది. పోలీసులుకి

S. I. బు చూస్తున్నారు కాని cases book చేయటంలేదు. రాడికల్ ఛేంజెస్ గురించి మన ప్రభుత్వం తీవ్రంగా ఆలోచించాలి. హరిజన ఆఫీసర్లు వున్నారు. రిక్రూట్ మెంట్స్ సందర్భంలో వారికి ఇచ్చిన మార్కులు ప్రొమోషన్ లోకూడా ఇవ్వటానికి ప్రభుత్వం వూనుకోవాలి. Candidates లేరనేపేరుతో ప్రొమోషన్స్ ఇవ్వకుండా వుండటం జరుగుతున్నది. అందుచేత ప్రభుత్వం వాటి విషయాలలో సరైన దృక్పథాన్ని అవలంబించాలని కోరుతూ ఇంతటితో సెలవు తీసుకొంటున్నాను.

*శ్రీ జి. లచ్చన్న : అధ్యక్షా, నేను మాట్లాడే సమయములో విద్యాశాఖా మంత్రిగారు సభలోనికి దయచేసినందుకు వారిని నేను ఆభినందిస్తున్నాను. ముఖ్యంగా Backward Classes కు సీట్లను ఇచ్చే విషయములో (Interruption)

విద్యాశాఖ మంత్రి (శ్రీ యస్. బి. పి. పట్టాభిరామారావు) : అసలు అన్నింటికీ సమర్థులైన వారు ఆర్థికమంత్రిగారు ఉన్నారు.

శ్రీ జి. లచ్చన్న : పరిస్తుతము Backward Classes కు సంబంధించిన సమస్యలను గురించి మొన్న గవర్నరుగారి ఉపన్యాసము మీద అభినందన తీర్మాన సందర్భములో నేను చెప్పదలచిన విషయములను చెప్పినాను. ప్రస్తుతము ఒక్క-విషయమును మాత్రము విద్యాశాఖ మంత్రిగారి దృష్టికి తేవలసి యున్నది. ఇప్పుడు selections జరుగుతున్నవి. Selections ను Regional Committees ద్వారా నడిపించుతున్నారు. ఇందులో మంత్రిగారికి కూడ తెలిసినటువంటి ఒక బహిరంగ రహస్యము జరుగుతున్నది. Selections లో సీట్లు సంపాదించటానికి bogus certificates ను సంపాదించి present చేస్తే వాటిని ఆమోదించిసీట్లు ఇస్తున్నారు. ఏ ఏప్రాంతాలలో ఉన్నవారు ఆయా ప్రాంతాలమంచి వచ్చే backward class వారికి కాస్త సౌకర్యాలను ప్రభుత్వము కలుగజేస్తూంటే, వారిని రానివ్వకుండా bogus certificates produce చేసినంత మాత్రాన, అవి నిజమైనవి అవునో కాదో విచారించకుండా bogus certificates తెచ్చినవారికి సీట్లు యిచ్చివేయడము ఎంతటి అన్యాయమో విద్యాశాఖ మంత్రిగారు గుర్తిస్తారని అంటున్నాను. నిజముగ backward class కు చెందినవారికి ఈబోగసు సర్టిఫికేట్లు తెచ్చినవారివల్ల సీట్లు దొరకడములేదు. దీనివల్ల చాలా అపకారము జరుగుతున్నది. ఈ విషయములో కోర్టులకు పోవడము, ప్రభుత్వము ప్రతిసంవత్సరము విచారించడము, విమర్శించడము జరుగుతున్నది. కాని అవి యధాప్రకారముగానే జరిగిపోవడము చూస్తున్నాము.

Engineering Committee సమావేశము కావడము ప్రారంభమైనట్లుగా కనబడుతున్నది. ఈ 12వ తేదీన **Medical Committee** సమావేశ ప్రారంభము కానున్నది. అందువల్ల reserved seats కొరకు select చేసిన candidates యొక్క list తయారుచేసి, Backward class Organization కు, Depressed Class League వారికి పదిదినములు అయినా time ఇస్తే వారు ఏదైనా point out చేయటానికి వీలుగా ఉంటుంది. నేను చెబుతున్నదానికి కారణము ఏమిటంటే, ఇదివరకు bogus certificates తెచ్చినవారు సెలెక్టు అయినారు. వారు కాలేజీలో చేరిపోయినారు. కాబట్టి వారిని ఎట్లా తప్పించి, ఇంటికి పంపివేసేది అని అంటున్నారు. జరిగిపోయేది జరిగిపోయింది. ఇకముందు అయినా అలాంటి పరిస్థితి రాకుండా select అయిన candidates కు final గా admission దొరకకముందు, కనీసము 10 దినములు గడువు ఇస్తే, League వారు, organization వారు ఫలానా వారివి bogus certificates కాబట్టి వారి admission cancel చేయవచ్చునని చెప్పే అవకాశము ఉంటుంది. అలాంటివాటికి తగిన rectification చేయటానికి వీలు అవుతుంది. Lists సప్లయ్ చేసే విధానము ప్రభుత్వమువారైనా అమలు జరపటానికి, అందుకు తగిన చర్య తీసుకోవాలని మనవి చేస్తున్నాను. ఈ bogus certificates issue చేసిన ప్రభుత్వాధికారులే దీనికి కారకులని చెప్పటానికి వీలులేదు. అనధికార్లు చాలామంది బాధ్యులని చెప్పదగను. వారి యొక్క influence కు లోబడి అధికార్లు సర్టిఫికేట్లు issue చేయడము తప్ప మరేమీ ఉండదు. గ్రామాధికార్లు కానివ్వండి, స్థానిక శాసనసభ్యులు కానివ్వండి, మరి ఇతరులు కానివ్వండి అధికార్లను influence చేసి ఇలాంటి సర్టిఫికేట్లను issue చేయించినందుకు, వారిపైన prosecution చర్య తీసుకోవడము అవసరము. ఇది ఒక policy గా ప్రభుత్వము declare చేస్తూ, దానిని ఆచరణలో పెట్టేటట్లు strict గా observe చేస్తే, ఈలాంటి bogus certificates ఇక ముందైనా రావు అని నా నమ్మకము. ఈరెండు విషయములను విద్యాశాఖ మంత్రిగారు గమనించి, ఇలాంటి అక్రమ విధానాలను జరుపకుండా చేస్తారని ఆశిస్తున్నాను.

తరువాత ఆబ్జర్వీ విషయము ఒకటి ఉన్నది. ఈ విషయములో నేను రెండు సంగతులు చెప్పదలచుకున్నాను. ఈ ఆబ్జర్వీ విషయములో ప్రభుత్వం ఏదైనా ఒక policy ని నిర్ణయించి అమలు జరుపుతున్నదో, లేదో తెలియదు. ఆబ్జర్వీ విషయములో ప్రభుత్వము తరపున ఒక Sub-Committee ని నియమించడము అవసరమని చెబుతున్నాను. అది ఎంతవరకు అవసరమో నాకు

కూడదు అనుకోండి. ఒక పేజీ గాని గురించి మాట్లాడినను, అది తప్పుగా భావించవచ్చు. నేను మాట్లాడినదానిని కొట్టిపేసినా నాకేమి అభ్యంతరము లేదు.

శ్రీ యస్. బి. పి. పట్టాభిరామారావు : గౌరవ సభ్యులు లచ్చన్నగారు మాట్లాడిన విషయము నిజమైనదేనా ?

శ్రీ జి. లచ్చన్న : ఖచ్చితముగ నిజమనే అంటున్నాను. ఈ ఒక్క-డిపార్టుమెంటుకే అలాంటి Sub-Committee ని వేయడము అవసరమని కోచి cabinet వేస్తున్నది. ఈ Abkari Sub-Committee ని గురించి నాకు ఒక అనుమానము కలుగుతున్నది. ఈ ఒక్క డిపార్టుమెంటుకొరకు Sub-Committee నియామకము special గా cabinet meet చేసి, జరుపడమేమి ? మరి ఏ ఇతర డిపార్టుమెంటు విషయములోనైనను మంత్రులు సంతకములు పెట్టి file circulate చేయడమనేది ఎందుకో, ఈ abkari Department ను గురించి మాత్రము special గా శ్రద్ధ తీసుకుని cabinet meet చేయడమనేది ఎందుకో అర్థము కాలేదు. దీనికి ఉన్న విశిష్టత ఇతర డిపార్టుమెంటు విషయములో మంత్రులకు ఎందుకు ఉండకూడదు ? అలాంటి దుర్గతి ఈ ఒక్క ఆబ్కారీ డిపార్టుమెంటుకు ఎందువల్ల వట్టింది. ఆబ్కారీ డిపార్టుమెంటునుగురించి ఇదిఒక గొప్పవిషయముగ మంత్రులు treat చేస్తున్నారు.

శ్రీ యస్. బి. పి. పట్టాభిరామారావు : అధ్యక్షా, దీనికి కారణము మనవిచేస్తాను. Abkari విషయములో cabinet discuss చేసి policy ని నిర్ణయించవలసి యున్నది. ఇందులో చాలా difficult problems ఉన్నవి. పైగా ప్రతి ఒక్క విషయములోను మంత్రులు ఒకేసారి meet చేయాలంటే విలుండకపోవచ్చు మంత్రులు అనేక పనులమీద వెళ్లుతూఉంటారు. వారివారి programmes అదివరకే fix up అయివుంటాయి. అవి అన్ని cancel చేసుకుని cabinet లో meet చేయాలంటే, కొంతవరకు కష్టసాధ్యము కావచ్చు. కాబట్టి time ను బట్టి, subject యొక్క అవసరముబట్టి meet చేయడము జరుగుతుంది. లేకపోతే ఒక్కొక్క సమయములో file circulation జరుపుకోవచ్చు. అందువల్ల Abkari విషయములో difficult problems ను గురించి discuss చేసి policy ని నిర్ణయించడము జరిగి ఉంటుంది, తప్పు ఇందులో ఎక్కువ పిశేషము యేమీలేదు.

శ్రీ జి. లచ్చన్న : మంత్రిగారికి ధన్యవాదములు చెబుతున్నాను. కాని మిగతా విషయములలో, అది ఎంత బ్రహ్మాండమైన విషయము అయినా సరే, అది ఆఖరుకు G. A. D. కి సంబంధించిన విషయము అయినా సరే cabinet

మంత్రులు అందరు మూడు నిమిషములైనా సమావేశమై పరిష్కారము చేసుకోవడానికి అవకాశము లేదని చెబుతున్నారు కాని, Abkari విషయములో మాత్రము మొత్తము cabinet కు time ను adjust చేసుకుని meet చేయడము అంటే, అందులో ఎంత గంభీరమైనటువంటి, ఎంత అత్యున్నతమైనటువంటి రహస్యాలు, విధానాలు ఇమిడి ఉన్నవో, అది లోకానికి అర్థముకావడములేదు! ఇప్పుడు ఆబ్కారీ విషయములో ఒక Sub-Committee ని వేయడము. నకు నాకేమి అభ్యంతరము లేదు కాని ఒక్క విషయము మనవిచేస్తాను. ఇందులో పెద్ద పెద్ద గ్రూపులు ఏర్పడినవని నేను క్రిందటి సంవత్సరముకూడ ప్రభుత్వానికి మనవిచేశాను. అది ప్రభుత్వముయొక్క సహజభోరణి అనండి, మాకేమి? మాకు మెజారిటీ ఉన్నది. మమ్ము బైటవారు మమ్ములనుగురించి ఎన్ని అయినా చెప్పకోనివ్వండి. మమ్ములను ఎవరు ఏమీ చేసేది లేదు అని అనుకుంటున్నదన్న భావము కలుగుతున్నది. దీనినిగురించి నేను ప్రభుత్వాన్ని ప్రశ్నించదలచుకోలేదు. పెద్ద గ్రూపులు ఆబ్కారీ సహకార సంఘములకు కంట్రాక్టుకు ఇవ్వకూడదని, చిన్న గ్రూపుల సొసైటీలకే ఇవ్వడమనేది ఉంటున్నప్పుడు, పెద్దవి అన్నీ individuals కు ఇస్తున్నారు. దీనివల్ల మధ్యతరగతి వారిని దోపిడి చేయడము జరుగుతున్నది. ఈ విధానమును అరికట్టటానికి ప్రయత్నించడము అవసరము ఈ contracts కేవలము గీతగీసుకునే వారికే ఇవ్వాలి, ఆవచ్చేలాభము వారికే వచ్చేటట్లు చేయాలని వారు కోరినప్పుడు, వారు చిన్న చిన్న సొసైటీలను ఏర్పాటు చేసుకుని, contracts ఆ సొసైటీలకు ఇవ్వమని కోరితే, అవిధముగ చేయకుండా individuals ఇవ్వడము జరుగుతున్నది. ఇందులో జరుగుతున్న పరస్పర వైరుధ్యాన్ని మంత్రిగారు గుర్తించాలని కోరుతున్నాను. చిన్న చిన్నవి తీసుకోండి. పెద్దవి మాత్రము ముట్టుకోకండి అని చెబుతున్నారు. ఇందులో పరస్పర వైరుధ్యమును మంత్రిగారు గుర్తించవలసి యున్నది. పెద్ద పెద్ద గ్రూపులను చిన్న చిన్నవిగా చేయమని నేను ప్రభుత్వానికి మొదటినుంచి చెబుతున్నాను. కాని పెద్ద గ్రూపులకు ఇవ్వవలెనని అనడము మాత్రము వ్యక్తిగతముగ కొంత మంది వ్యాపారస్తులకు ప్రభుత్వము మద్దతు ఇవ్వడమనేది స్పష్టముగ కనబడుతున్నది. దీన్ని ప్రభుత్వమువారు ఒప్పుకున్నా, ఒప్పుకొనకపోయినా, లోకము గుర్తిస్తుందని నమ్మాతి, దీన్ని మాత్రము లోకమునకు తెలియకుండా దాచుకోలేరని అంటున్నాను. సొసైటీలలో జరుగుతున్నటువంటి మోసములను అరికట్టించటానికి ప్రభుత్వము శ్రద్ధ వహించాలి. "cooperation" అనేదానికి "Operation" అనే వాడుక పదమును ప్రభుత్వము మరచిపోకూడదు. దీనిని గురించి నేను ప్రస్తుతము చర్చించదలచుకోలేదు. అందువల్ల నేను ప్రభుత్వానికి మనవి చేయదలచుకున్నది ఏమిటంటే, ప్రభుత్వానికి ఇది ఒక policy గా పెట్టు

కున్నప్పటికీ నీ సభ్యులు చెప్పేదానికికూడ కనీసము 50% అయినా విలువ ఇచ్చి honour చేయకపోతే, దీనికి ఫలితము ఏమిటని అనుకోవాలి? అసలు ప్రభుత్వ వాగ్దానాలన్నా, ప్రకటనలన్నా. దేశంలో ఎవరికైనా విశ్వాసం ఉండే దానికి అవకాశం ఉంటుందా అని నేను అడుగుతున్నాను. ఇప్పుడు తప్పనిసరిగా Sub-Committee వేసినారు. దాంట్లో ఆర్థిక మంత్రిగారు తప్పనిసరిగా ఉంటారని నానమ్మకము. అందువల్ల వారు తప్పనిసరిగా పట్టుపట్టి వెంటనే చేయవలెనని కోరుతున్నాను. ఇంకా time ఉన్నది. ఇప్పుడు జులై మధ్యలో ఉన్నాము. ఆక్టోబరు 1st నుంచి కొత్త అబ్జార్వరీ ఏడాది వస్తుంది. అందువల్ల వెంటనే అన్నీ విడదీయండి. చిన్న స్థాయిలో చేయండి లేక పెద్ద groups ఇచ్చితేరాలి. ఇష్టాక పోతే, దాని పరిణామం చాల ఉంటుంది. అది అనుభవించినప్పుడు చాల ప్రమాదం, అనుకొంటారు. తెలంగాణాకు సంబంధించినంతవరకు నేను చెప్పుతున్నాను. నేను ఇటీవల కొంతకాలము ఆబ్జార్వరీ సంఘానికి పెద్ద పెన్సిడెంటుగా ఈ వ్యవహారాల పరిశీలనలో ఉన్నాను. దాని పమయం వచ్చినప్పుడు, దాని పరిణామం ఎట్లావస్తుందో చెప్పలేము. అప్పుడు మీరునేను బాధ్యత వహించడానికి అవకాశం ఉండదు. ఎవరిని నిందించే అవకాశం ప్రభుత్వానికి అంతకంటే ఉండదని నేను మనవిచేస్తున్నాను. దీనిమీద మాత్రం చాల serious గా ఆలోచించి తప్పనిసరిగా గ్రూపులు ఇవ్వండి లేక గ్రూపులైనా విడదీయండి. కాని గ్రూపులవల్ల కొంతమందికి reserve చేశామని చెప్పి మిగతావి ఏదో ఏడుస్తున్నవానికి కాస్తా బిసకత్తుపెట్టిన మాదిరిగా వ్యవహారం చేసే ఈ పద్ధతి మాత్రంతప్ప అని మాత్రం నేను మనవిచేస్తున్నాను. ఇక పోతే, ముఖ్యంగా decentralisation గురించి, నెహ్రూగారి నుంచి మన పశుభుత్వానికి certificate కూడ వచ్చింది. జిల్లా పరిషత్తులు పంచాయితీ కమిటీల చట్టము గురించి చాల పెద్ద ప్రికటనలు, editorials, papers లో వచ్చాయి. కాని ఇది centralisation అనాలి లేకపోతే decentralisation అనాలి లేక సంపూర్ణమైన centralisation తో కూడుకొన్నటువంటి ముతాతత్వం అవునా కాదా అని ఒకటే మీకు మనవిచేస్తున్నాను. జిల్లా పరిషత్తులు ఉంటాయని, అన్ని అధికారాలు వారికి ఉన్నాయని అన్నారు. కాని, జిల్లాపరిషత్తును సంప్రతించకుండానే గవర్నమెంటువారు ప్రతి జిల్లాకు ఒక Appointing Committee ని nominate చేశారు అంటే ఈ decentralisation principle ఎంత చక్కగా ఉన్నదో గమనించండి గవర్నమెంటువారు వారి ఇష్టంవచ్చిన ముతావారిని nominate చేయడం జరిగింది. ఆ పని జిల్లా పరిషత్తుకు ఎందుకు అప్పజెప్పకూడదు? అది rules లో provide చేయండి. ప్రభుత్వము appointments ఒక సెలెక్ కమిటీ ద్వారా జరగాలంటే, ఆ కమిటీని జిల్లాపరిషత్తు ఎన్నుకోవాలి అని

చెప్పితే, దానికి గౌరవం ఉంటుంది. అది వారికి మర్యాదగా ఉంటుంది. అప్పుడు decentralisation కు కొద్దోగాపోయి అర్థం కనపడుతుంది. అసలు నాళ్లకు పరిపాలనకు grants ఏమీ ఇవ్వకుండా, పనులన్నీ చేసుకొమ్మని అంటున్నారు. ఇదిగో చట్టము, చేశాము, పనులు చేసుకొనేదానికి మీకు అధికారం ఇచ్చామని అన్నారు. ఒకప్పుక్క నేమో, సంపూర్ణమైన అధికారాలు మీకు ఇచ్చామని చెప్పడము రెండవప్పుక్క నేమో పరిభ్రష్టము ఒక clause ను ఉంచుకొన్నారు. వారే ఒక కమిటీని nominate చేసుకొంటున్నారు. కనుక ఇది decentralisation కాదు, ముతాతత్వంతో కూడినటువంటి centralisation అని తప్పనిసరిగా చెప్పవలసియున్నది. కనుక అది సవరించుకోవలసిన అవసరమున్నది, వెంటనే సవరిస్తారని ఆశిస్తున్నాను.

తరువాత famine గురించి, చిత్తూరు జిల్లాలో famine conditions విపరీతంగా ఉన్నాయని రాజగోపాలనాయుడుగారు కూడ చెప్పారు. ఊమం అనేది వచ్చిన తరువాతకూడ ఛర్య సక్రమంగా తీసుకోకపోవడం అసలు న్యాయం కాదు. వెనుక ఎప్పుడో తయారైన Revenue codes, famine codes కు, బూజుపట్టినటువంటివాటినే అనుసరించి ఆ తత్వాలతోనే చేస్తున్నారు. ఇతరులను వెక్కిరించడంచేత నానుగాని ఈ బూజుపట్టిన rules ను పట్టుకొని శ్రేలాడడం తప్పలేదు. ఎప్పుడో తయారైనటువంటి ఈ famine codes ను, Revenue codes ను ఎందుకు మార్చకూడదు? Famine రాకుండా చేసుకోవలసిన ఆలోచన ప్రభుత్వము ఎందుకు చేయలేదు? కొంతమంది చస్తేనే, అప్పుడే మేము ఊమంగా పరిగణిస్తాము. అప్పుడే మేము వచ్చి రక్షిస్తాము అనే సూత్రం దుర్బిజానికి దారితీసే విధానమని చెప్పవలసియున్నది. కనుక వాటిని సవరించవలసిన అవసరమున్నది. ఇప్పుడు ఏవిధంగా Administrative Reforms Committee అనేది వేస్తున్నారో, అదేవిధంగా ఈ famine codes, revenue codes revision కొరకు ఒక special committee వేసి, వాటిని efficient గా చక్కదిద్దవలసిన అవసరమున్నది. ఇప్పుడు గవర్నమెంటు grant చేస్తున్నటువంటి డబ్బు మాటికి 80 వంతులు ఆసిబ్బందికి పోతున్నది. అవిధంగా కాకుండా ఆ డబ్బు సక్రమంగా వినియోగపరచేటట్లు ఆ విధానాలు, ఆ పరిస్థితులు చక్కదిద్దుకోవాలని మనవి చేస్తున్నాను.

తరువాత, Housing schemes గురించి, ఇదివరకు బస్తీలలో ప్రత్యేకమైన సంస్థలలో ఇవి నిర్మాణమవుతున్నాయి. చాలా సంతోషము. అందుకు ఆభినందిస్తున్నాను. బస్తీలలో ఉన్నటువంటి low income groups కు ఆ facility ఇవ్వడం అనేది చాలా అవసరము. దానికేమీ అభ్యంతరం లేదు.

కాని గ్రామీణ ప్రజలకు ఇటు low income group వారికిగాని, మధ్య తరగతివారికిగాని, అంతకంటే నక్కువ తరగతివారికి, హరిజనులకు ఉన్నటువంటి colony scheme అది ఎంతవరకు అచరణకు వస్తున్నదో నేను చెప్పనక్కరలేదు. ఆ స్కిముక్రింద హరిజనులకు ఏర్పాటైనా మొత్తము enquiries క్రింద ఖర్చు అయిపోతున్నది. ఆ స్కిము finalise అయ్యేసరికి, ఈ allotment క్రింద ఉన్న మొత్తము, ఆ ఆఫీస్లో enquiries క్రిందనే ఖర్చు అయిపోతున్నది. ఇట్లుమాత్రం రూపం పొందలేక పోతున్నాయి. అది హరిజన సోదరులు అనుభవిస్తున్నటువంటి భాగ్యము. వెనుకబడిన తరగతులనండి లేక మిగతా పేదవారనండి, అసలు ఇంతవరకు, పేదవారికి Housing scheme గురించి ప్రభుత్వం ఏమిచేసిందని అడుగుతున్నాను. మనకు స్వరాజ్యం వచ్చి 12 సంవత్సరాలు అయింది. మొదటి పంచవర్ష ప్రణాళిక పూర్తి అయిపోయింది. ద్వితీయ పంచవర్ష ప్రణాళికకూడా ఖతం అయిపోతున్నది. మూడవ ప్రణాళిక పునాదులు సిద్ధం చేస్తున్నాము. ఇటువంటి పరిస్థితులలో వెనుకబడిన తరగతులకు గ్రామీణ ప్రజలకు housing scheme గురించి, ప్రభుత్వము ఇంతవరకు ఎందుకు ఆలోచించలేదని అడుగుతున్నాను, కనుక కనీసం మూడవ plan లో వైనా దానికి ప్రత్యేకంగా provide చేసి backward classes కి, ఇతర బీద వారికి ఈ సహాయం చేయవలసిన అవసరమున్నదని మనవిచేస్తున్నాను. ఏదో దానధర్మమని దిక్కులేనవారికి దమ్మిడి పారవేసినా, దానిని వారు గొప్పగా పరిగణిస్తారనేవిధంగా ప్రభుత్వం ఉద్దేశం ఉంటే, దానియొక్క ఫలితముగురించి ఇప్పుడు నేను చర్చించదలచుకోలేదు. కాని villages లో ఉన్నటువంటి పేదవారికి Housing scheme కు గాన ప్రత్యేకమైన allotment తప్పనిసరిగా చేయవలసిన అవసరము ఉన్నదని, అది మూడవ ప్రణాళికలో తప్పక provide చేయాలని మనవి చేస్తున్నాను. తరువాత శ్రీకాకుళం జిల్లాలో coastal పాఠము 130 మైళ్ళవరకు ఉన్నది. ఇల్లా పురంనుండి ఇటు చీపురుపల్లి వరకు 130 మైళ్లు ఉన్నది. ఈ coastal ప్రాంతములో ఉన్నటువంటి fisher-men, యాదవులు ఇంకా అనేకమంది agricultural labourers తినడానికి తిండిలేక చస్తున్నారు. ప్రభుత్వము fair price shops పెడతామంటున్నారు, పెట్టాము, declare చేశామని అంటున్నాయి. కాని ఈ fair price shops వల్ల కొంతమందికి ఆదుకాణాలు పెట్టుకొని సంపాదించుకోడానికి అవకాశం ఉన్నది తప్ప, ఆ fair price shops లో, అసలు fair లేదు price లేదు. సరుకు అసలే సరిగ్గా ఉండదు. ఉన్నా అవి సగం పురుగులుగా ఉంటుంది. ఇక ధర మాస్తామా అంటే, బజారుధర

కంటే అర్థాణా ఎక్కువగానే ఉంటుంది. ఈ విధముగా fair price shops ఉంటున్నాయి. వీటివల్ల ప్రభుత్వము యొక్క ఉద్దేశము అందువల్ల నెరవేరడం లేదు. ఇవి ఎందుకైతే నిర్మించబడుతున్నాయో ఆ ఉద్దేశం పూర్తిగా నెరవేరే విధముగా చేయవలసివున్నది. దాన్ని గురించి ప్రభుత్వము ప్రత్యేకమైన శ్రద్ధ తీసుకోవాలి. ముఖ్యంగా ఈ coastal ప్రాంతాలలో fisher-men గురించి housing scheme లో first priority ఇచ్చి, వారికి గృహపనతి కలుగ జేయడం చాలా అవసరము. Housing scheme విషయములోగాని, మంచి నీటి వసతి విషయములోగాని మరి ఏ విషయంలో చూచినా ఈనాడు సమాజములో ఆ fisher-men యొక్క పరిస్థితి అందరికంటే అధోగతిలో ఉన్నదని చెప్పడం అతిశయోక్తి కాదు. అటువంటి పరిస్థితులలో ఉన్నవారిని గురించి ప్రత్యేక శ్రద్ధ తీసుకోవలసిన అవసరం ఉన్నదని మనవిచేస్తున్నాను. ఇక పోతే, famine roads కొరకు allotment చూపించినారు. కాని ఈ allotment ఖర్చుపెట్టేపరికి technical difficulties అన్నీ వస్తున్నాయి. ఆ రోడ్డువేసి ఇప్పటికి సుమారు 12 సంవత్సరములు దాటిపోయింది. ప్రతియేట వాటికి immediate repairs లేవందువల్ల, ఆ రోడ్లు పూర్తిగా పాడైపోయి ప్రజలకు నిరుపయోగమవుతున్నాయి. Second World War సమయంలో కోట్లకొలది రూపాయలు ఖర్చుపెట్టి famine అనే పేరుతో యుద్ధం గురించి పేసుకొన్న రోడ్లు అవి. యుద్ధం వస్తుండేమోనని, అది coastal area కాబట్టి చాలాడబ్బు ఖర్చుపెట్టి సుమారు 15 అడుగుల వెడల్పుతో కొన్ని మైళ్లు రోడ్లు వేసినారని నా గట్టి నమ్మకము. దానికి తగినటువంటి ఆధారాలన్నీ కూడా ఉన్నాయి. అయితే అదంతా famine relief అనే పేరుతో జరిగింది. ఆనాడు కోట్లకొలది రూపాయలు ఖర్చు పెట్టినటువంటివి వాటికి మరమ్మతులులేక, దమ్మిడికి కూడా సనికీరాకుండా పోతున్నాయి. వాటినిగురించి ఈ అసెంబ్లీలో అనేకసార్లు మొరపెట్టుకోవడం జరిగింది. ప్రభుత్వము దానికి ఏమో technical difficulties ఉన్నాయని చెప్పుతున్నది. దానికి ఒక way out కనిపెట్టకుండా, delay చేస్తున్నందువల్ల ఆ రోడ్లు నాశనం అవుతున్నాయి. కనుక వీటినిగురించి ప్రభుత్వము వెంటనే తగిన చర్యలు తీసుకోవలెనని మనవిచేస్తూ సెలవుతీసుకొంటున్నాను.

*శ్రీ జి. యల్లమందారెడ్డి : అధ్యక్షా ఆర్థిక మంత్రిగారు ప్రవేశపెట్టిన యీ సబ్సిడీ మెంటరీ డిమాండ్సులో చాలవరకు ముఖ్యమైన విషయాలకు డబ్బు అడుగుతున్నారు. అది యివ్వడానికి ఎలాంటి సందేహంలేదు. ప్రీతిడిమాండులో Symbolic గా రు 100/- లు చొప్పున అడిగారు. దానితోకాటు rough estimates కూడా యిస్తే చాగుండేది.

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి : యిచ్చాము.

శ్రీ జి. యల్లమందారెడ్డి : Technical education కొరకు ఈ సంవత్సరం నెల్లూరులో స్కూలు పెట్టారు. దానికి సౌకర్యాన్ని అభివృద్ధిపరుస్తున్నాను. ఈ విధంగా ఎలా స్కూలును లేని మిగతా జిల్లా లెస్సెంటిలోను స్కూలు పెట్టాలని కోరుతున్నాను.

ఇండస్ట్రీస్ కు సంబంధించి కేంద్ర ప్రభుత్వం వారు మన రాష్ట్రానికి సమీచేయుట లేదు. ఏ ఇండస్ట్రీని యివ్వడంలేదు. మన ప్రభుత్వం కూడ అడుగుతున్న మాట వాస్తవమే. ఇందుకు మన పరిశ్రమల శాఖ మంత్రిగారు ఢిల్లీకి వెళ్లి కేంద్ర ప్రభుత్వమును అడిగినప్పుడు, వారు ఎన్నో ప్రశ్నలు వేయడం, ప్రతిదానికి estimates ఖర్చులు, ఆదాయం అడగడం, వాటికి మన ప్రభుత్వం వద్ద వివరములన్నింటిలో ఒక స్కీము, ఒక ప్లాను లేక పోవడంవల్ల వారికి సరిగా నచ్చచెప్పలేకుండా ఉన్నారు. అందువల్ల పరిశ్రమలకు మన ఆంధ్ర ప్రదేశ్ లో ఎటువంటి అవకాశాలు ఉన్నాయో ఏ పరిశ్రమ పెడితే ఎంత ఆదాయం వస్తుందో, ఎంత ఉపయోగంగా ఉంటుందో ప్రత్యేకంగా ఒక నిపుణుల కమిటీని వేసి వివరాలు తయారుచేయించాలి. పరిశ్రమల గురించి information సేకరించడం చాల అవసరం. లేనిచో కేంద్ర ప్రభుత్వం అడిగేదనో యిదిలేదనో ఏదోవిధంగా సున్నాచుడుతుంది. ఇదివరకు పరిశ్రమల మంత్రిగారు చెప్పినట్లు ఒక నిపుణుల సంఘం ఏర్పాటు చేయాలని కోరుతున్నాను. ఒక సందర్భంలో ముఖ్యమంత్రిగారు చెబుతూ ఒక Techno-Economic Survey Committee ఉందని, దానిద్వారా జరుగుతుందని అన్నారు. కాని పరిశ్రమలకు ప్రత్యేకంగా ఒక కమిటీని వేసి క్రావలినన information అంతా సేకరించాలి. దీనిని గురించి ప్రభుత్వం ఎక్కువ శ్రద్ధతీసుకోవాలని కోరుతున్నాను.

Social Welfare వ్యవహారములలో 1959-60 సంవత్సరానికి 9 లక్షల రూపాయల స్కీమును నిలిచిపోయాయి. ఈ సంవత్సరం శాంక్షన్ కోసం కోరారు అలాంటి స్కీములలో నిర్లక్ష్యంగా ఉండకూడదు, నిర్దుష్టంగా స్కీమును ఉంటే కేంద్ర ప్రభుత్వం గ్రాంటింగ్స్ యిచ్చినప్పుడు ఖర్చుపెట్టుకోవడానికి వీలుగా ఉంటుంది, ఉపాహారాదు చెబుతాను. కూనవరం, Scheduled tribes, పార్శ్వం, అక్కడ హైస్కూలు ఉన్నా బిల్డింగ్ లేదు. ఇటువంటి వాటికి కేంద్ర ప్రభుత్వం గ్రాంటింగ్స్ సక్రమంగా వినియోగించు కోవాలి. తగిన స్కీము లేకుండా చేసుకొని వాళ్ళిచ్చే గ్రాంటును వదులుకొనకూడదు.

అన్నిటికంటే ఈ సప్లి మెంటరీ డిమాండ్స్ లో ముఖ్యమైనది ఆహార సమస్య కేంద్ర డబ్బు శాంక్షన్ చేయాలని అడిగారు. ఈ ఆహార సమస్య పరిష్కారం

కోసం గత 7, 8, సంవత్సరములనుంచి ప్రతి అసెంబ్లీ సమావేశంలోను మేము చెబుతున్నాము. ప్రభుత్వం కొంత ధాన్యం నిలవజేసి చౌకడిపోలు పెట్టాలని అనేకచోట్ల అందోళన చేస్తున్నారు. గత రెండుమూడు సంవత్సరాలనుంచి ఈ సమస్య మరి తీవ్రరూపం దాల్చింది. ఈరోజున కొన్ని చౌకడిపోలు పెడతామని, మధ్యప్రదేశ్ నుంచి బియ్యం దిగుమతిచేసి దానిని చౌకడిపోలలో అమ్మించాలని ప్రభుత్వం ఆలోచిస్తోంది. ఇంతవ్యయముందు కొందరు గౌరవ సభ్యులలో చెప్పారు. పంటలు వచ్చేకాలంలో డిసెంబరు, జనవరి నెలలలో ధాన్యం చౌకగా దొరుకుతుందని, ఆసమయంలో ప్రభుత్వం కొన్ని నిలవజేసి చౌకడిపోలద్వారా ప్రజలకు అందించుట సులువుగా ఉంటుందని చెప్పారు. అటువంటి సమయంలో ధాన్యం కొనకుండా ఏ మధ్యప్రదేశ్ నుంచో నిలవ ధాన్యం తెప్పిస్తే ఆ ధాన్యం సరిగా ఉండక పోవడం, ధర జాస్తిగా ఉండటం, దానివల్ల అమ్మకాలు సరిగా లేక చౌకడిపోల ప్రయోజనాన్ని ప్రజలు పొందలేక పోవడం, అటువంటి పరిస్థితులు ఏర్పడడానికి అవకాశం ఉంది. ఈ విధానంవల్ల ప్రభుత్వంయొక్క నిర్లక్ష్యభావం బయటపడుతోంది. ఈ ఆహారసమస్య పరిష్కారానికి తప్పనిసరిగా ఒక స్పెషల్ స్కీమ్ లేకపోవడంవల్ల యిది విపరీతరూపం దాలుస్తుంది. తక్కువ ఆదాయం గలవారికి, కార్మికులకు, పేదప్రజలకు ధరలు అందుబాటులో లేకుండా ఉన్నవి. అందువల్ల హెచ్చు జీతాలకు ప్రభుత్వంలో, పరిశ్రమలలో సమ్మెలు చేయవలసిన పరిస్థితి ఏర్పడుతోంది. మనపంచవర్గ ప్రణాళికల ఫలితంగా జాతీయాదాయం, వ్యక్తిగత ఆదాయం పెరగాలనుకొంటున్నప్పుడు, ఆచరణలో ఆహారసమస్యలో రోజురోజుకూ క్లిష్టమౌతూ కార్మికుల wages సరిపోక పోవడం, ప్రణాళికలకు ఖర్చులు పెరిగి పోవడం జరుగుతోంది. పది సంవత్సరముల నుంచి రోజురోజుకూ పెరిగిపోతున్న యీ సమస్యను సక్రమ విధానం అవలంబించి ప్రభుత్వం పరిష్కరించలేక విఫలమయినది. ఇక ముందైనా సక్రమంగా పరిష్కరించుటకు చాస్తవ దృక్పథం అవలంబించ లేకపోవుట చాల విచారకరంగా ఉన్నది. అంధ్ర ప్రదేశ్ లోనమ్మెలు, **hunger strikes** చేస్తున్నారని మన లేబర్ డిపార్టుమెంటువారు కార్మిక సంఘాలకు నోటీసో, సర్క్యులరో జారీచేశారు. ఇలాంటి సర్క్యులర్లు ద్వారా, బెదరింపులద్వారా, ఆర్థికనెప్పులద్వారా, అరెస్టుద్వారా, నిర్బంధాలద్వారా, ఏ సమస్యనూ పరిష్కరించేయటం సాధ్యముకాదు. ప్రభుత్వం జాగ్రత్తగా ఆలోచించి చేయాలి. మూడవ ప్రణాళికకూడ రావోతోంది. ఏ ప్రణాళికవచ్చినా, అన్నింటికంటే ముఖ్యమైనది, ప్రజలకు ప్రధానమైనది, ఆహారసమస్యను స్పష్టంగా పరిష్కరించేయనిదే లక్ష్యంలేదు. ఆహారసమస్యను పరిష్కరించకుండా మిగతా ఏ సమస్యలను పరిష్కరించలేము. పంటలురాగానే డిసెంబరు, జనవరి నెలలలో, ప్రభుత్వంవారు ధాన్యంకొని నిలవజేసి వాటిని **no profit, no loss** చేసి

మీద ప క డిపోలద్వారా ప్రజలకు అమ్మిస్తే లాభదాయకంగా ఉంటుంది. సకాలంలో అటువంటి చర్యలు తీసుకోకుండా, అంతా అయిన తరువాత ఏ మధ్య ప్రజేక్ నుంచో తెప్పిస్తే, రవాణా ఖర్చులు, వారి గోడౌన్ ఖర్చులు, లాభాలు, యివన్నీ రెక్కవేస్తే చివరకు మనం పాకడిపోలలో అమ్మిస్తున్నామని పేరు ఉంటుందిగాని దానివలన ఎవరికి లాభం ఉండదు. పాకడిపోలా ప్రయంగా అమ్మవలసి వస్తుంది. ఆహార ధరలు, నిత్యజీవితావసర వస్తువుల ధరలు రోజు రోజుకూ పెరుగుతున్నవి గనుక వానికి అనుగుణ్యంగా Wage structure, Dearness allowance మొదలైనవి కార్మిక సంఘాలు అడుగుతున్నాయి. ముఖ్యమైన ఆహారసమస్యను ప్రభుత్వం ఒక స్పష్టమైన ఆహారసమస్యను ప్రభుత్వం ఒక స్పష్టమైన విధానం అవలంబించక పోవుటవల్ల పేడ పోజంతో అసంతృప్తి కలుగుతోంది, దీనిని నిర్బంధాలవల్ల అణచడం సాధ్యంగాదు. ప్రభుత్వం ముందుకు వచ్చి ఆహారసమస్య పరిష్కారానికి స్పష్టమైన విధానం అవలంబించాలని కోరుతున్నాను.

నాగార్జునసాగర్ ప్రాజెక్టు గురించి ఒక విషయం నేను మనవి చేయవలసి ఉన్నది. ఆ ప్రాజెక్టు రెండవ దశను కేంద్ర ప్రభుత్వము వ్యతిరేకించటము జరుగుతున్నది. మన ప్రజలు, మన ప్రభుత్వమువారు ఆ ప్రాజెక్టు రెండుదశలు కావాలని కోరటం ఒరిగింది. రెండు దశలు అమలు జరిగే పద్ధతిలో, దానికి కావలసిన కాలవలు, డామ్ యొక్క పునాదులు నిర్మించుకొంటూ వచ్చాము. కుడికాలవ పోయే ప్రాంతంలో రెండు టనెల్స్ త్రవ్వటానికి మన ప్రభుత్వం వారు ఎస్టిమేట్స్ వేశారు కాని ఇప్పుడు ఒక టనెల్ మాత్రమే త్రవ్వటానికి ప్రభుత్వమువారు అనుమతి ఇచ్చారు. తరువాత రెండవ టనెల్ ప్రారంభించటం టెక్నికల్ గా అసాధ్యమని ఇంజనీర్స్ అభిప్రాయపడుతున్నారు. రెండు టనెల్స్ ఒకేసారి తీసుకొని పూర్తిచేయకపోతే నాగార్జునసాగర్ యొక్క రెండవదశ పూర్తిగా వాయిదాపడే ప్రమాదం ఉన్నది. మొదటి నుండి కేంద్ర ప్రభుత్వం నాగార్జునసాగర్ ప్రాజెక్టు ఒక దశ పూర్తిచేస్తే చాలుననే ఉద్దేశంతో ఉన్నది. ఒక టనెల్ ద్వారా నీరు పడలిన తర్వాత, రెండవ టనెల్ త్రవ్వటం టెక్నికల్ గా అసాధ్యమైనది. అక్కడ కాలవలో నీరు ప్రవహిస్తూ ఉంటుంది కాబట్టి, సంవత్సరంలో ఒకటి, రెండు నెలలుతప్ప, మిగతా కాలంలో రెండవ టనెల్ త్రవ్వటానికి అవకాశం ఉండదు. ఈ రెండవ టనెల్ జ్ఞాప్తచేసే సందర్భంలో మొదటి టనెల్ కు ప్రమాదం కలిగే పరిస్థితి ఉన్నది. మొదటి టనెల్ కు అవసరమైన రక్షణ తీసుకోకపోతే ఆ ప్రాజెక్టు యొక్క ఖర్చు వివరీతంగా పెరిగే అవకాశం ఉన్నది. ఆ రెండు టనెల్స్ ఒకేసారి త్రవ్వటానికి అవకాశం ఇస్తే, కొంత రిజిల్ ఇవ్వటానికి సిద్ధంగా ఉన్నామని టెన్ టెన్ కంపెనీవాడు చెప్పినట్లు తెలుస్తున్నది. కాబట్టి ఆ రెండు

టనేల్ను ఒకేసారి త్రవ్విస్తే, మన ప్రభుత్వానికి కొంత ఖర్చు తగ్గుతుంది. ఈ కుడికాలవ యొక్క రెండు టనేల్స్ ఒకేసారి ప్రారంభించి, ఒకేసారి పూర్తి చేయకపోతే, ఫవివ్యూత్ లో యీ ప్రాజెక్టు రెండవదశ వాయిదా వేయించుకొనే పరిస్థితి మనమే కల్పించిన వారము అవుతాము. కేంద్ర ప్రభుత్వముపై వత్తిడి తీసుకువచ్చి, మనమే ఒక నిర్ణయం తీసుకొని, అమలు జరిపితే తప్ప, మనం ఎంతో కాలం నుండి ఆందోళన చేస్తూ వచ్చిన ఆ రెండవదశ వాయిదాపడే ప్రమాదం ఉన్నది అని మనవి చేస్తున్నాను. కాబట్టి తప్పనిసరిగా రెండు టనేల్స్ ను ఒకేసారి తీసుకోవాలని మనవి చేస్తున్నాను.

మన రాష్ట్రంలో ప్రభుత్వమువారు కొన్ని ప్రాజెక్టులు నిర్మించారు. అవి ఏ విధంగా వని చేస్తున్నవి? అవి సక్రమంగా వని చేస్తున్నవాలేదా? వాటివల్ల ఎంత ఫలితం మనకు వచ్చింది? అన్నది ఎనెస్ చేయటానికి మన ప్రభుత్వం చర్యలు తీసుకోలేదు. ఉదాహరణకు ఒక సంగతి తెలియజేస్తాను. నెల్లూరుజిల్లా కనిగిరి తాలూకాలో రెండు మీడియమ్ ప్రాజెక్టులు ఉన్నవి. అవి ప్రభుత్వంవారు తీసుకొన్నారు. అక్కడ ఆరు లక్షలు ఖర్చుపెట్టి సప్లయ్ ఛానల్ తీశారు. అయితే, ఈ ఐదారు సంవత్సరాల కాలంలో ఒకసారి మాత్రమే చెరువులోనికి నీరువచ్చింది. తర్వాత నీరురాలేదు. దానికి కారణం ఏమిటోమాసి, అందులో ఏవైనా లోపాలు ఉంటే, దానిని రిపేర్ చేశో, రి-మోడల్ చేశో, ఆ లోపాలను తీర్చి, దానిని సర్వీసియోగంలోకి తీసుకురావటానికి ప్రభుత్వం ప్రయత్నించినదా అంటేలేదు. ఈ విషయంలో అనేక మైన విజ్ఞప్తులు ప్రభుత్వానికి పంపించుకోవటం జరిగింది. మోరపాడు ప్రాజెక్టు ఉన్నది—ఇది చాల పురాతనమైన ప్రాజెక్టు. దానిని 50 సంవత్సరాల క్రితం కట్టారు. ఆరు సంవత్సరాలకు ఒక సంవత్సరం మాత్రమే ఆ ప్రాజెక్టు ఫుల్ లెవల్ లో నీరు వస్తుంది తప్ప తక్కిన కాలంలో ఆ ప్రాజెక్టు క్రింద వున్నటువంటి భూములలో డ్రయ్ క్రాఫ్టు వేసుకోవలసి వస్తున్నది. ఇది చాల పెద్ద ప్రాజెక్టు. దీనికింద 12 వేల ఎకరాలు సాగుకు లాయకైన భూమి ఉన్నది. దీని విషయంలో వేరే సప్లయ్ ఛానల్ తీసుకురావాలని ప్రజలు చాలకాలం నుండి ఆందోళనచేస్తూ వచ్చారు. కాని, ప్రభుత్వం ఇంతవరకు దానికి సంబంధించిన చర్యలు తీసుకోలేదు. మనం ఎన్నో లక్షలు ఖర్చుపెట్టి ప్రాజెక్టులు నిర్మించిన తర్వాత, వాటికింద నీరు సక్రమంగా వస్తున్నదా లేదా, భూమి సక్రమంగా సాగు అవుతున్నదా, లేదా అని ప్రభుత్వం పరిశోధన చేయకపోవటం జరుగుతున్నది. ఆ విషయంలో ప్రభుత్వం శ్రద్ధతీసుకొని ఆ ప్రాజెక్టులు పరిజలకు సర్వీసియోగం అయ్యేటట్లు చూడాలని కోరుతున్నాను. వెంగళాపురం ప్రాజెక్టును ప్రభుత్వంవారు ఇన్ వెస్ట్ గేట్ చేయించారు. దానికింద నాలుగైదువేల ఎకరాలు

పాగయ్య అవకాశం ఉంది. దీనిని మూడవ పంచవర్ష ప్రణాళికలో చేర్చవలసిందిగా కోరుతున్నాను. దానినిగురించి ప్రభుత్వానికి ప్రాశాసన, ప్రభుత్వం ఆ విషయంలో శ్రద్ధ వహించగలదని ఆశిస్తున్నాను.

ప్రభుత్వమువారు ఎలక్ట్రిసిటీ సప్లయచేసే విషయంలో వెనుకబడిన ప్రాంతాలకు ప్రత్యేకంగా ప్రాధాన్యత ఇవ్వవలసి ఉంటుంది. ప్రాజెక్టులు లేని ప్రాంతాలలో, బావులకు ఎలక్ట్రిసిటీ సప్లయచేసే, నీట సౌకర్యాలు కల్పించినట్లయితే, బావులక్రింద భూమి సాగుచేసుకొని వ్యవసాయోత్పత్తి సాధించవచ్చును. కాబట్టి బావులకు ఎలక్ట్రిసిటీ సప్లయ చేయవలసిందిగా మేము ప్రతి సమావేశములో చెబుతూఉన్నాము. కాని ప్రభుత్వము ఆచరణలో వెనుకబడిన ప్రాంతాలకు కాకుండా, ప్రభుత్వం పై వత్తిడి ఉన్నచోట్ల, పలుకుబడి ఉన్నచోట్లమాత్రమే ఎలక్ట్రిసిటీ ఇస్తున్నారు. వెనుకబడిన ప్రాంతాలకు ఎలక్ట్రిసిటీ ఇస్తే అక్కడ, బావులద్వారా సేద్యం చేయటానికి అవకాశం ఉంటుందని మనవిచేస్తున్నాను. ఆయుర్వేద వైద్యమునకు సంబంధించిన కోర్సు విషయంలో రోజు రోజుకు మార్పులు జరుగుతున్నవి. ఇంటిగ్రేటెడ్ మెడిసిన్ గురించి మనం నిలబెట్టు చేశాము. ఇదివరకు స్ట్రయిక్ చేసిన ఆయుర్వేద విద్యార్థులకు అనుగుణ్యంగానే సమస్యను పరిష్కారం చేస్తామని మంత్రిగారు చెప్పటం సంతోషించదగినది. ఆయుర్వేద కళాశాలలో ఏ డేట్లోవల ఎడ్మిషన్స్ పూర్తి కావాలి యీరోజువరకు ప్రకటించలేదు. ఈనాటివరకు నిలబెట్ట ప్రకటించలేదు. అందుకొరకు నియమించబడిన కమిటీవారు ఒక రిపోర్టు ఇచ్చినట్లు తెలుస్తున్నది. ఆ కమిటీ రిపోర్టుపై ప్రభుత్వం వెంటనే ఒక నిర్ణయం తీసుకోకపోతే, ఆయుర్వేద కాలేజీలో చదివే విద్యార్థులకు ఇబ్బందిగా ఉంటుంది. దాని విషయంలో మంత్రిగారు వెంటనే చర్యలు తీసుకోవాలని కోరుతున్నాను. చాలా ప్రాంతాలలో హాస్పటల్స్ కు పెద్దపెద్ద బిల్డింగ్ కడుతున్నారు. అంతేగాని, హాస్పటల్స్ కు అవసరమైన బెడ్స్ సంఖ్యను పెంచట్లేదు. అవసరమగు మందులు సత్వరం సక్రమంగా అందించటానికి ప్రభుత్వం శ్రద్ధ తీసుకోవటంలేదు. మా కనిగిరి హాస్పటల్ కు నాలుగైదు సంవత్సరాల క్రితం ఒకటిన్నర లక్షలు ఖర్చుచెట్టి ఒక పెద్ద బిల్డింగ్ కట్టారు. ఆ హాస్పటల్ కు అవసరమైన ఎక్స్ ట్రా మెంట్ ఇంతవరకు పూర్తిగా ఇవ్వలేదు. ఒక సంవత్సరం నాలుగు మంచాలు వేపించేది, మిగతా సంవత్సరాలు ఏమీ వంపకుండా పూరుకొనేది. దీనివల్ల ఆ హాస్పటల్ యొక్క ఉపయోగం ప్రజలకు లేకుండా పోతున్నది. మనం హాస్పటల్స్ కు అవసరమైన వసతులన్నీ ఏర్పాటు చేయవలసిఉన్నది. అవసరమైనన్ని బెడ్స్ ఏర్పాటు చేయవలసిఉన్నది. అప్పుడే ప్రజలకు ఆ హాస్పటల్ వల్ల ఉపయోగం ఉంటుందని మనవిచేస్తున్నాను.

నెల్లూరు జిల్లాలో టేకెన్ టవర్ ఫారెస్టు ఉన్నది. పూర్వం జమీందార్లు టేకెన్ టవర్ ఫారెస్టులో కంచెలు వెలం వేసేవారు. ప్రభుత్వంవారు ఆ ఫారెస్టు స్వాధీనం చేసుకున్న తర్వాత కూడ కంచెలు వెలం వేసే వద్దతి చేపట్టినారు. అది వద్దని నెల్లూరు జిల్లా శాసనసభ్యులు విజ్ఞప్తి చేసుకోవటంవల్ల, ఆ సంవత్సరం ఫుల్లరి రద్దుచేశారు. అప్పటినుండి ఫుల్లరి రద్దుచేస్తువచ్చారు. ఈ సంవత్సరం ఆ సమస్యను శాశ్వతంగా పరిష్కారం చేస్తారని ఆశిస్తున్నాను. గత బడ్జెట్ సెషన్ లో వివిధ శాఖా మంత్రులు అనేక వాగ్దానాలు చేశారు. కొందరు మంత్రులు చాలా ఉదారంగా సమాధానాలు చెప్పారు. మేము కొన్ని శాఖల డిమాండ్స్ కు కట్ మోషన్స్ మూవ్ చేయలేదు. ఆనాడు మంత్రులు చేసిన వాగ్దానాలకు యీనాడు ఆచరణలో జరుగుతున్న విధానాలకు చాలా తేడావున్నది. నేడు ఆచరణలో జరుగుతున్నది ప్రజలకు ఏమాత్రం సంతృప్తికరంగా లేకపోవటమే గాక, ఆనాడు మంత్రులు చేసిన వాగ్దానాలకు వ్యతిరేకంగా ఉన్నది అనికూడ చెప్పటానికి చింతిల్లుతున్నాను. కామి ఏమి వాగ్దానాలు చేశారోకూడా మంత్రులకు జ్ఞాపకం ఉన్నట్లు లేదు. మేము కట్ మోషన్స్ ప్రవేశపెడుతూ మాట్లాడిన విషయాలు, చెప్పిన సూచనలు మంత్రులు గమనించి, తదనుగుణ్యంగా వ్యవహరిస్తారని ఆశించాము. కాని “ఇష్టివమ్నావాయనం; పుచ్చుకోవమ్నావాయనం;” అన్నట్లుగా ఎదో సాంప్రదాయసిద్ధంగా ప్రభుత్వ వ్యవహరించటం విచారకరమైన విషయము. ఈ విషయమై వాగ్దానం చేసిన మంత్రులలో మెజారిటీ మంత్రులు విఫలమై వారని, ఆ విషయం ఏమాత్రం కూడ పరిశీలించలేదనేది మనకందరకు స్పష్టమవుతున్నది. Budget సమావేశంలో ఏ సమస్యైతే పరిష్కారం చేస్తామని వాగ్దానంచేశారో, ఏ cut motions ను అయితే పరిశీలించి సమాధానం పంపుతామని వాగ్దానం చేశారో, వక్షపాత రృప్తిలేకుండా సమస్యయొక్క merit చూసి పరిష్కారం చేస్తాము అని చెప్పారో ఆ సమస్యలన్నీ పునశ్చరణచేసి పరిష్కారం చేయడం కోసం మంత్రులు తప్పకుండా పూనుకోవాలని మీద్వారా విజ్ఞప్తిచేస్తున్నంతటితో సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

*శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి: అధ్యక్షా, ఈ Supplementary వద్దల విషయంలో గౌరవ సభ్యులు, ఏ వజానికి చెందినా, సమర్థించారు. అభినందించారు. చాలా సంతోషం. సమస్యారాలు. ఇప్పుడు తీసుకువచ్చిన Supplementary demands గత సంవత్సరం చివరి కాలంలో వచ్చినవి. అలస్థం చేయకుండా, అతిశీఘ్రంగా శాసన సభ ముందుకు తీసుకువచ్చామని రాజేశ్వరరావుగారికి కూడ మనవి చేస్తున్నాను. ఇంత కొద్దికాలంలో Supplementary demands ను సభ ముందుకు తీసుకురావడం యిదే ప్రవ్రధమమేమో. ఈ ఆచారం యికముందు

కూడ సాగితే బాగుంటుందని వారు, నేను: అందరము అనుకుంటున్నాము. మొట్ట మొదట నేను మనవిచేసినట్లు ఈ Supplementary demands లోని అన్ని items development expenditure కు సంబంధించినవే తప్ప అనవసరమైన వద్దు విమర్శ చేయదగిన వద్దు ఒక్కటికూడ లేదని మనవిచేస్తున్నాను. ఈ చర్చలో 13 మంది గౌరవ సభ్యులు పాల్గొని చాల విషయాలు చెప్పారు. ఒక విధంగా యిది small scale లో budget debate మాదిరి జరిగింది. ఈ discussion లో కొన్ని విషయాలు అప్రస్తుతం అనిపించినప్పటికీ కొన్ని ముఖ్యమైన విషయాలు ప్రభుత్వ దృష్టికి తీసుకురావడం, ఆంధ్రప్రదేశ్ అంశకు సంబంధించిన విషయాలు, స్థానికంగా ఆయా నియోజక వర్గాలలో ఉన్న యిబ్బందుల గురించి కూడ చెప్పడం జరిగింది. ఒక్క తెలంగాణా ప్రాంతానికే కాదు మొత్తం ఆంధ్రప్రదేశ్ కు సంబంధించినది పోచంపాడు ప్రాజెక్టు. 180 కోట్లు పై చిల్లర ఖర్చుపెట్టి పెద్ద ప్రాజెక్టుగా నిర్మాణం చేసుకోలేమనే నిర్ణయానికి వచ్చి 15 కోట్లు ఖర్చుతో మధ్యరకం ప్రాజెక్టుగా నిర్మాణంచేసుకొని తీరాలి అనే నిర్ణయించాము. ఇది తెలంగాణాలో ఉండే జిల్లాలకే కాకుండా మొత్తం ఆంధ్రప్రదేశ్ లో అధికోత్పత్తికి తోడ్పడుతుంది. ఇది తీసుకురావాలనే దృఢ నిశ్చయంతోనే పోయిన మంత్రి వర్గం గాని, ఈ మంత్రి వర్గం గాని కృషి చేస్తున్నదని మనవిచేస్తున్నాను. ప్రభుత్వ పలుకుబడి, బలం, ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసనసభ బలం, పలుకుబడి వినియోగించి ఈ ప్రాజెక్టును అమలు జరపాలనే సంకల్పం తప్ప వేరే అభిప్రాయం ఏమీ లేదని మనవిచేస్తున్నాను. కొన్ని యిబ్బందులు స్లానింగ్ కమిషన్ వల్లగాని లేక యింకే sources నుంచి వచ్చినా వాటన్నిటినీ ఎదిరించి కార్యా చరణలోకి తీసుకురావాలన్నదే మన అందరియొక్క స్పష్టమైన అభిప్రాయం. పోయిన Budget speech లో కూడ మనవిచేశాను. పోచంపాడు ప్రాజెక్టు క్రింద స్లానింగ్ కమిషన్ యొక్క అంగీకారం లేకపోయినా 60 లక్షల రూపాయలు కేటాయించడం, preliminary works కొరకు సుమారు 5.6 లక్షలు ఖర్చు పెట్టడం జరిగింది. నేను Special Chief Engineer గారిని కలుసుకుని మాట్లాడినాను. Budget లో కేటాయించిన మొత్తాన్ని ఈ సంవత్సరం ఖర్చు పెట్టడానికి ఏమి ఆశ్చర్యం లేదని వారు మనవిచేశారు. కొంతమందిలో అపోహలు ఉన్నాయి. Planning Commission నుంచో, యింకొకచోట నుంచో ఈ ప్రాజెక్టుపైన ఖర్చు పెట్టకూడదని ఉత్తరువులు వచ్చినాయని అనుకుంటున్నారు. అది పొరపాటు అని మనవిచేస్తున్నాను. Estimates sanction కాలేదు. చిన్న చిన్న విషయాలపైన ఉత్తర ప్రత్యుత్తరాలు జరుగుతూ ఉన్నాయి. అది బహుశః estimates sanction కు అడ్డం రాదేమోనని నేను అనుకుంటున్నాను. ఇటీవల పత్రికలలో చూచారు. Bombay Government వారు పెట్టినది frivolous

అని అననుగాని frivolous లాంటిదేనని చెప్పక తప్పదు. 1951వ సంవత్సరంలో ఈ ప్రభుత్వాలన్ని కలిసి కృష్ణా గోదావరి waters ఎల్లా share చేయాలనే దాని పైన ఒక నిర్ణయం తీసుకుని award యివ్వడం జరిగింది. ఆ award కు కట్టు బడే ఉన్నాము. ఆ award ను ఎవరు, ఏ విధంగా మార్పించాలని ప్రయత్నం చేసినప్పటికీ ఈ ప్రభుత్వం తప్పకుండా దానిని ఎదిరించి తీరుతుంది. Reorganisation వల్ల మరాట్వాడా, హైద్రాబాద్ ప్రాంతాలకు సంబంధించి ఏదైన slight adjustment కు అవకాశంఉంటే ఉండవచ్చు గాని మొత్తంనపైన 1951 లో వచ్చినటువంటి award ను revise చేయడానికి ఈ ప్రభుత్వం అంగీకరించదు. శాయ శక్తులా దానిని ఎదిరించడానికి సంసిద్ధంగా ఉన్నదని నేను మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య : States reorganisation ఫలితంగా మార్పువస్తే ఏమి అంటారు? అంతేకదా?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి : ఇదివరకు Hyderabad Government కూడ ఈ sharing of waters లో భాగస్వామిగా ఉన్నది కాబట్టి, యిప్పుడు మరాట్వాడా, కర్ణాటక ప్రాంతాలు వేరైపోయినాయి, కాబట్టి ఏదైన very small, negligible revision ఉంటేనే తప్ప 1951 లో వచ్చిన basic award కు మనం కట్టుబడి ఉండాలి. ఎవరు ఎన్ని ప్రయత్నాలు చేసినప్పటికీ ఈ ప్రభుత్వానికి సంబంధించినంతవరకు దానికి కట్టుబడి ఉండాలి, దానినే సమర్థించాలి. Revision జరగకుండా చూడాలనే ప్రయత్నంలో ఉన్నామని మనవి చేస్తున్నాను. ఈ మధ్య బొంబాయి ప్రభుత్వం వారు ఆశేపణ చెపుతున్నారు. నేను యిప్పుడే చెప్పాను చాల frivolous గా ఉన్నదని, ప్రభుత్వమే యిటువంటి వెజేషణ పెట్టింది అంటే కొంచెం కష్టంగా, శాధకరంగా కూడ ఉన్నది. మనం కోరుతున్నది చాల తక్కువ నీరు. ఆ award లో మనం ఎంతకయితే entitle అయిఉన్నామో దానిలో చాల కొద్దివంతు ఈ ప్రాజెక్టుకు అవసరం అవుతుంది. దానికి ఏ విధమైన ఆశేపణ ఉండడానికి వీలులేదని మనం చెబుతూనే ఉన్నాం. వారు పెట్టిన ఆశేపణ సమర్థనీయం కాదు. బహుశ: వారుకూడ సమర్థించుకోలేరనే నేను అనుకుంటున్నాను. అయినా మనమంతా ప్రయత్నించాలి. Third Plan లో కూడ వస్తుందోరాదో అనే అనుమానం ఉన్నదని వరసింగ రావుగారు చెప్పినారు. దానికి నేను యిప్పుడు ఏమి చెప్పలేను గాని మొట్టమొదట నేను మనవిచేసినట్లు ఈ ప్రభుత్వం యొక్క బలం, పలుకుబడి అంతా వినియోగించి తప్పకుండా ఆ ప్రాజెక్టును ఆచరణలోకి తీసుకురాగలమనే నమ్మకం నాకు ఉన్నదని మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ సి. హెచ్. రాజేశ్వర రావు : ప్లానింగ్ కమిషన్ వారియొక్క ఆక్షేపణ ఏమిటో తెలియ జేస్తారా?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి : ఇంతవరకు Planning Commission దగ్గరనుంచి మనకు ఆరోపణ ఏమీరా లేదు. బొంబాయి ప్రభుత్వం యిట్లా చెపు తున్నది. దానితో మీరు సంప్రదించండి, దాని సంగతి మాట్లాడండి అని అంటే మన P. W. D. మంత్రిగారు ఒకసారి బొంబాయి వెళ్ళి మాట్లాడిరావడం మన అధికారులుకూడ సంప్రదించులు చేయడం జరిగింది. అది పెద్ద ఆరోపణ అని కూడ నేను అనుకోను అని మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ పిల్లలమట్టి వెంకటేశ్వర్లు : భింతాయి గవర్నమెంటునుండి వచ్చే objection ఏదోవిధంగా సర్దుబాటు చేసుకుంటున్నప్పటికీ, Planning Commission కేవలం funds విషయములో object చేస్తున్నట్లు తెలుస్తున్నది. అదినిజమేనా?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి : Planning Commission నుండి యింతవరకు ఏమీరా లేదని చెప్పాను. ఒక వేళ ఏదయినా funds విషయంలో గాని, యితర విషయాలలోగాని ఆక్షేపణ వస్తే దానిని meet కావటానికి ప్రభుత్వం సిద్ధంగావుందని మనవిచేస్తున్నాను.

పోతే, వంశధార విషయంకూడా వచ్చింది చర్చలో. అధ్యక్షా, యీవంశ ధార ప్రాజెక్టు విషయములో వెంటనే అమలు జరుపుతాం అని ఆంధ్ర ప్రజలకుచెప్పకోడానికి కొంత కష్టంగా వుంది. ఇన్ని సంవత్సరాలుగా దీనిని అమలు జరుపలేక పోవడానికి కారణాలు వున్నాయి. మూడు, నాలుగు సంవత్సరాల నుండి యీ ప్రాజెక్టు విషయం చెబుతున్నాం. అది అమలులోకి రావాలి అనుకుంటున్నాం. ద్వితీయ పంచవర్ష ప్రణాళికలో వంశధారకు ప్రొవిజన్ చూపాము. అయితే, ఆ విధంగా చూపినప్పటికీ, రిజర్వాయరు ఎక్కడ కట్టాలి, బరాజ్ ఎక్కడ నిర్మించాలి అనే విషయాలు చర్చకువచ్చాయి. ఇది వరకు గొట్టవద్ద ఒక రిజర్వాయరు, సింగిడివద్ద బారాజ్ కట్టవలయునని అనుకోవడం, వీటికి ఎస్టిమేషన్లు మొదలగునవి తయారవడం కూడ జరిగింది. ఆతరువాత గౌరవ సభ్యులు లక్ష్యదాసుగారు, గున్నయ్యగారు ఆక్షేపణలు తెలిపినట్లుగా గౌరవ సభ్యులనుండి కొంత public నుండి, యితర పెద్దలనుండి దానికి సంబంధించి ఆరోపణలు రావడం, తరువాత వారి నూచనలు యిన్వెస్టిగేట్ చేయవలసిన అవసరం ఏర్పడడం జరిగింది. ఇదికూడా ఆలస్యానికి కారణమని నేను మనవి

చేస్తున్నాను. గుడారివద్ద ఒక రిజర్వాయరు గనుక కట్టినట్లయితే పాతపట్నం తాలూకాలోని సుమారు 25 వేల ఎకరములు మునిగిపోకుండా రక్షింపబడుతుందని తెలియజేయడం జరిగింది. ఆ విషయం కానినెట్ కూడా కొంతపరిశీలించారు. చర్చించారు. గుడారివద్ద గనుక కడితే మునిగిపోయేదంతా ఒరిస్సా ప్రభుత్వం వారిది. వారు సహజంగా, అక్షేపణ చెబుతూనే వున్నారు. మరొకవిషయమేమంటే, గుడారివద్ద రిజర్వాయరు గనుక నిర్మించినట్లయితే—ఆ రిజర్వాయరుకు వచ్చే నీటి వైచారిపరియాలో వారుకొన్ని స్క్విముయిన్ వెస్టిగేట్ చేసే ప్రయత్నంలో వున్నారు. ఆ స్క్విముగనుక అమలులోకి వస్తే మనం గుడారివద్దకట్టబోయే రిజర్వాయరుకు నీరుసరఫరాకాని ప్రమాదం కూడా జరుగుతుందని తెలిసిపోయింది. అందుకని ఈ మధ్య మన ముఖ్యమంత్రిగారు, పబ్లిక్ వర్కుస్ కాఫా మంత్రిగారు ఒరిస్సా ప్రభుత్వ ప్రతినిధులతో మాట్లాడారు. నిజమే. దురదృష్టవశాత్తు, పాతపట్నం తాలూకాలో 25 వేల ఎకరాల మంచిభూమి, బాగాపండే భూమి మునిగిపోతుంది. ఇటువంటి పరిస్థితి వుంది. ఒక నిర్ణయానికి రావడానికి యింకా ఎంత కాలము పడుతుందో—ప్రజలనద్దకు వెళ్లి వంశధార ప్రాజెక్టు పేరుపెత్తడమే భయంగా వుంది. అందుకని మనం గుట్టదగ్గర రిజర్వాయరు, సింగిడి వద్ద బరాజ్ నిర్ణయం ప్రకారం ప్రొసీడ్ అయితే బాగుంటుంది. దానికి దాదాపు 11 కోట్ల రూపాయలు మొత్తం శ్రుతీయ పంచవర్ష ప్రణాళికలో allot చేసి, ఆ period లోనే పూర్తిచేయవలయుననే సంకల్పం ప్రభుత్వానికి వుంది. తరువాత, యీస్క్విముకు అయ్యే ఖర్చులో దాదాపు 4, 5 కోట్లరూపాయలు కేవలం compensation క్రిందనే provide చేయబడి వుంది అని మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ యల్. లక్ష్మణదాసు : ఇప్పుడు గొట్టవద్ద బరాజ్ కట్టడంవల్ల మొదటి పంటకు రెండు లక్షల ఎకరాలు కలుస్తుంది, అయితే 25 వేల ఎకరాలు మునిగిపోతుంది అంటున్నారు. అయితే మొత్తం పాంటానికి నీటి supply అవుతుంది కాబట్టి ఆ విషయం ప్రభుత్వం యోచిస్తుందా ?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి : వారు raise చేసిన point కు నేను off-hand గా సమాధానం చెప్పలేను. ఆ విషయం మనం పరిశీలించవచ్చును.

తరువాత, రాజ్ క్వెరరావుగారు మనకు industries, తక్కువగా వున్నవి గనుక irrigation works విషయంలో ఎక్కువ శ్రద్ధతీసుకోవలయునని చెప్పారు. ప్రభుత్వం సంకల్పంకూడా అదే. Plan కు సంబంధించి, బహుశా, మనకు వచ్చే allotment లో దాదాపు $\frac{1}{3}$ ఒక్క యిరిగేషన్ వర్కుస్—మైనర్, మీడియం, మేజర్ ప్రాజెక్టుస్—క్రిందనే వుంటుందనే విషయం గౌరవ సభ్యులకు మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ నరసింగరావుగారు అభివృద్ధిపనులు చెప్పారు. థాంక్స్. పోతే బంజరు భూములు పంపకం సందర్భంలో non-officials కు కూడా అక్కడ lower level లో యీ distribution కు సంబంధించి committee గా అనండి లేక సేలహాలను అనండి తెలియజేసే అవకాశం యివ్వాలని చెప్పాడు, అది ఎంతవరకు మంచిదో, ఎంతవరకు మంచిదికాదో ఆలోచించాము. బహుశా అది అధికారము వదలితే మంచిచేమో ననే ఒక అభిప్రాయం ప్రభుత్వానికి గలదు.

పోచంపాడు విషయం మనవిజేశాను. గున్నయ్యగారికి వంశధార గురించి మనవిజేశాను. నాగినేని వెంకయ్యగారు ఆయుర్వేద కాలేజీ సంగతి చెప్పారు. సుంటూరుకు సంబంధించించే గమక చినగంజాంనుండి ఒంగోల్ రోడ్డు విషయం నాకు కొంత తెలుసు. దీనికి Central Road Fund క్రింద కొంత allot చేశారు. అక్కడ ఒక బ్రిడ్జివుంది. దానికికూడా కొంత amount కేటాయిం చారు. బహుశా అదికూడా పూర్తి అవుతుంది. అప్పుడు చినగంజాంనుండి ఒంగోల్ సరాసరి పోవడానికి ఏ విధమైన ఆక్షేపణ వుండదు నాగయ్యగారికి గాని, నాకు గాని.

పి. యస్. అప్పారావు గారు నందివాడ ప్రాజెక్టు విషయం చెబుతున్నారు. బహుశా అవకాశం దొరికి నప్పుడల్లా వారు ఆ విషయం వదలకుండా చెబుతూనే వున్నారు. ఇది సప్లై మెంటరీ డిమాండ్స్ కు సంబంధించి కాబట్టి, ఆ details నాకు తెలియవు కాబట్టి నేను ఏమీ యిస్తున్నా చెప్పలేక పోతున్నాను. ఇది పబ్లిక్ వర్క్స్ శాఖమంత్రిగారి దృష్టికి తీసుకురావాలని మనవి జేస్తున్నాను. అయితే ఒక విషయం మాత్రం నేను చెప్పవలసివుంది. తృతీయ పంచవర్ష ప్రణాళికలో మనకు వొచ్చే allotment లో $1/3$ కేవలం యిరిగేషన్ వర్క్స్ కు నిర్ణయించినప్పటికి కూడా, మన commitment లోగా మేజర్, మీడియం వర్క్స్ విషయంలో ఎంత ఖర్చుపెట్టుకోగల మనే విషయంకూడా ఆలోచించాలి. కేసీవిషయం ఎందుకు చెబుతున్నానంటే నాగార్జున సాగర్, తుంగభద్రా ట్రైలవెల్, వంశధార, పోచంపాడు, ప్రాజెక్టులు చేసుకోవలయునని అనుకుంటున్నాం.

(Mr. Speaker in the Chair)

నాగార్జున సాగర్ కు 56 కోట్లు, పోచంపాడుకు 15 కోట్లు, వంశధారకు 11 కోట్లు తుంగభద్రా ట్రైలవెల్ కు 11 కోట్లు యీవిధంగా 93 కోట్లు అయిపో తుంది. పోతే మైనర్ యిరిగేషన్ వుంది. తృతీయ పంచవర్ష ప్రణాళికలో సంవత్సరానికి కనీసం 30 కోట్ల రూపాయలైనా తక్కువగా ఉండా మనం allot చేస్తే ఎక్కువ benefits పొందవచ్చుననే ఆశ వున్నది.

అవిధంగా డబ్బువువయోగిస్తే 111 కోట్లు అయిపోతుంది. ఇంకేమిమిగులుతుందో చెప్పలేము. ఈ విషయాన్ని తమరుకూడ కొద్దిమాసాలలో చర్చించగలరు. చర్చకు వచ్చినప్పుడు తాము సలహాలుయిస్తే శక్తివున్నంతవరకు వాటిని అమలు జరుపడానికి ప్రయత్నించవచ్చును (Interruption by Sri P. N. Appa Rao) అక్ష ఎకరాలకు వొచ్చేదైతే కనీసం కోటిరూపాయలైనా ఖర్చుపెట్టవలసి వస్తుంది. కనుక పరిశీలించి మూడవ ప్రజాశికలో include చేయడానికి వీలుందో, లేదో మనవిజేస్తాను.

పాలీటెక్నిక్ గుంటూరులో start చేశాము. నంద్యాల విషయములో ప్రయత్నాలు జరుగుతున్నవి. Supplementary demands లో ఆ information యిచ్చాము. ప్రతిజిల్లాకు వాటిని పెట్టుకోవాలనేది ప్రభుత్వం యొక్క సంకల్పమని యిదివరకు మనవిచేశాను. దానిలో ఏమీతిరుగులేదు. అందువలన వెనుకబడిన ప్రాంతాలు శ్రీకాకుళం, ఖమ్మం జిల్లాలు కొంత ముందుకు రావడానికి అవకాశం వుంటుంది.

శ్రీ ఆంధ్రోనిరెడ్డిగారు మైనర్ యిన్ఫ్రీగేషన్ విషయం చెప్పారు. యిప్పుడే సమాధానం చెప్పాను. తరువాత విద్యావిషయకమైన విషయాలు వారికి ఎక్కువ తెలుసు కనుక classes ఎట్లా జాగుచేయవలయుననే విషయాలు చెప్పారు. దానికి ప్రత్యేకంగా నేను యిప్పుడు సమాధానం చెప్పవలసిన అవసరం లేదనుకుంటాను.

తరువాత అమ్మన్నరాజుగారు చాలా సంగతులు చెప్పారు. కొన్ని అచరణయోగ్యమైనవి, కొన్ని ఆచరణ యోగ్యంకానివి కూడా. నాగార్జునసాగర్ ను సెంటరు తీసుకోవాలని అన్నారు. మనం చెప్పి చెప్పి విసుగెత్తాము. ఎన్ని తీర్మానాలు చేసామో— ప్రభుత్వం ఎన్ని ఉత్తరాలు వ్రాసారో! ఈ మధ్యనే పేపర్లలో చూచాను— ప్లానింగు మంత్రిగారు ఈ విషయం చెప్పినందువల్ల ప్రయోజనం ఏమీలేదని అన్నారని, అదే correct position అవుతుందేమో అని వారికి ప్రత్యేకంగా మనవి చేస్తున్నాను. నాగార్జునసాగర్ రోడ్డు స్టేటు సెక్టరులో నుంచి సెంట్రల్ సెక్టరులోనికి పోతే మనకు చాలా elbow room వస్తుంది. పరిశోధనలకు, ఇతర కెట్టర్లకు ఎక్కువ డబ్బు కేటాయించడానికి అవకాశం వస్తుంది. ఇది ఇప్పటి వరకున్నంతా. కర్నూలులో ఉన్నప్పటి నుంచి ప్రయత్నం జరుగుతూనే ఉంది. 'No' తప్ప మరొకటిలేదు. వారు అనేక కారణాలు చెప్పారు అనుకోండి. ఏమైనప్పటికీ అది అసాధ్యమని నేను అనుకుంటున్నాను. రైల్వే ప్రయాణీకుల ఇబ్బందులను గురించి చెప్పారు సుందరయ్యగారు. అనేక మంది గవర్నరు ప్రసంగంపై జరిగిన చర్చలో కూడా చెప్పారు. మనకు ప్రత్యేక జోష

కావాలని అడిగితే. అది ఏమీ సురదృష్టమో, లేదు అని సమాధానం చెబుతారు. జోను లేక పోయినా, ఉన్న ఇబ్బందులైనా తీర్చాలని మన ప్రభుత్వం గట్టిగా కేంద్రాన్ని కోరింది. దిఢాలవారీగా వారి జవరల్ మాజీజరు ఇక్కడకు రావడం, ముఖ్యమంత్రిగారిని కలుసుకుంటూ వుండడం జరుగుతూవుంటుంది. ఇది వరకే జగజీవన్ రామ్ గారు కూడా ఇన్స్పెక్టర్ను ఇచ్చారు. పబ్లికేషన్లను కలిసి ఇబ్బందులను తెలుసుకుని తొలగించడానికి ప్రయత్నం చేయాలని. ఇబ్బందులు తొలగగలవనే ఆశిస్తున్నాను, కాలేజీలలో అడ్మినిస్ట్రేషన్ గురించి అమ్మన్న రాజాగారు చెప్పారు. రీజియన్లుగా విభజించకుండా మొత్తం రాష్ట్రం అంతా ఒకటిగా ఉండాలని అన్నారు. నాకు తెలిసినంతవరకు ప్రస్తుత ప్రభుత్వ విధానం మార్చిం రీజియన్లు వుండాలనే ఆనుకుంటున్నాను చెనుక బడిన ప్రాంతాలను మిగతా ప్రాంతాలను ఒకటిగా చూడడానికి లేదు. హరిజనులకు, బాక్సర్లు తరగతులకు ఏవిధంగా రిజర్వేషన్ ఉందో అదే మూడిరిగా అడ్వాన్సు అయిన రీజియన్లు ఉన్నవి కాబట్టి బాక్సర్లు రీజియన్లుకు కొంచెం ప్రాటక్షన్ లేకపోతే అది కాంపిటీషన్ లో నిలబడడం కష్టం కనుక ఈ సద్ధతి న్యాయమని అనుకుంటాను. ప్రభుత్వ విధానం ప్రస్తుతం ఇదేనని మనవి చేస్తున్నాను. పోలీసు అడ్మినిస్ట్రేషన్ గురించి చెప్పారు. దానికి ఎక్కువ సమాధానం అవసరం లేదేమో. పోలీసు అడ్మినిస్ట్రేషన్ బాగానే జరుగుతోంది. ఎక్కడై నా ఎవరైనా త్రాగిన వారుంటే ఏమీ చేస్తాము? తగ్గించడానికి ప్రయత్నం చేస్తాము. లేడీ మెంబరు సెల్వన్ కమిటీలలో లేరని అమ్మన్న రాజాగారు అన్నారు. లేడీ మెంబర్ ఉండడం మంచిదే. కాని లేడీ మెంబరు దురదృష్టవశాత్తు లేనంతమాత్రాన ఉన్న వారు అసమర్థులని తీసివేయలేము. అంతవరకు అవకాశం రాలేదేమోనప్ప లేడీ మెంబరువుంటే చాలా సమర్థనీయంగా పనిచేస్తారు, చాలా గట్టిగా పనిచేస్తారు. అందులో ఏమీ అనుమానం లేదు. లక్ష్యం దానుగారు వంశభార గురించి చెప్పారు. ఫర్టిలైజరు డిస్ట్రిబ్యూషన్ కు కార్డు సిస్టమును ఇన్ట్రడ్యూసు చేసామని దానినే ప్రతిబోధి అమలు చేస్తే మంచిదని అన్నారు. కార్డు సిస్టము బాగానే ఉంది ఒక్కసారే ఫర్టిలైజరు కోటా అంతా వస్తే కార్డు సిస్టము బాగా effective గా పనిచేస్తుంది. దఫాల వారీగా వచ్చేటప్పుడు ఈ కార్డు సిస్టమును పెడితే ముందు లాగే డిస్ట్రిబ్యూషన్ అవుతుంది. ఈ రకమైన drawback ఉంది అయినా అలా చింపవలసిన విషయమే అవున్నామని శ్రీ కాకుళం జిల్లాలోని famine roads గురించి చెప్పారు. గౌరవ సభ్యులు చాలా సుందరి శ్రీ కాకుళం, అనంతపురం జిల్లాలను గురించి చెప్పారు అందుచేతనే ఈ సంవత్సరం 15 లక్షల రూపాయలను ఇందుకై include చేసాము. అందు జిల్లాలకు ఒక్కొక్క జిల్లాకు మూడు లక్షలు చొప్పున పంచాము దీనితోనే రోడ్లన్ని బాగుచుండా అయిపోయి చెప్పడంలేదు. కాని మూడు లక్షల రూపాయలతో అయిదారు రోడ్లనా బాగుచేస్తే వచ్చేనువ

త్వరం కూడా ఇంతే amount కాని అవసరాలనుబట్టి ఇంకా కొంచెం ఎక్కువ కాని డబ్బు ఇస్తే—

శ్రీ పి. రాజగోపాలనాయుడు : చిత్తూరు జిల్లా famine area అనిదే, ఆ జిల్లాకు ఎందుకు ఇవ్వలేదు ?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి : అనంతపురానికి ఇచ్చాము. శ్రీకాకుళం, ఏకాభివర్షం, నెల్లూరు జిల్లాలకు ఇచ్చాము, కడపకు ఎందుకు ఇవ్వలేదంటే—

శ్రీ పి. రాజగోపాలనాయుడు : కడపకు ఇచ్చారు, చిత్తూరుకే ఇవ్వలేదు.

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి : చిత్తూరుకే— ఎందుకు ఇవ్వలేదంటే గత సంవత్సరం తుఫాను వచ్చింది. లక్షల రూపాయలు అక్కడ ఇచ్చాము. రోడ్లు పోయాయని ఆరులక్షల రూపాయలు చిత్తూరు జిల్లాకు ఇవ్వడం జరిగింది. పోయిన సంవత్సరం; ఈ సంవత్సరం కాదు. ఆ విధంగా ఇచ్చాము కాబట్టి ఆ విషయం నోటు చేసుకొని ఇవ్వలేదు. అయితే మనవి చేసేది ఏమిటంటే—

శ్రీ పి. రాజగోపాలనాయుడు : అక్కడ తుఫానువాలేదు. ఆ జిల్లాలో 430 మైళ్ళ famine roads వేశారు. ఎక్కడైనా famine roads కు రిపేర్లు అవసరం ఉంటే చిత్తూరు జిల్లాలోనే అవసరం, ఇతర జిల్లాలకు ఇచ్చినప్పుడు ఆ జిల్లాలకు కూడా ఇచ్చాలి.

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి : పోయిన సంవత్సరం నెల్లూరులోను చిత్తూరులోను floods వాలేదా, అధ్యక్షా. 'మా రోడ్లు కొట్టుకు పోయినాయ'ని అంటే ఆరు లక్షల రూపాయలిచ్చాము. అది కూడా మనస్సులో ఉంది, ఇచ్చామనుకొండి. వచ్చే సంవత్సరం చిత్తూరు సంగతి ఆలోచించవచ్చును. లక్షమైనానుగారు శ్రీకాకుళానికి పోలీసులకు కావాలన్నారు. అగ్రికల్చరు కాలేజీ కూడా కావాలన్నారు. అగ్రికల్చరు కాలేజీ విషయం చెప్పలేను కాని పోలీసులకు తప్పకుండా వస్తుంది. కె. యల్. నరసింహారావుగారు పుల్లారెడ్డిగూడెం సంగతి చెప్పారు. అది పల్నాడులోని విషయం. నాగిరెడ్డిగారు దగ్గరఉండి prompt చేశారు. పుల్లారెడ్డిగూడెం అనేది నందికొండ పార్లమెంటులో మునిగిపోతుంది. మంచితూమి, అడవి ప్రాంతంములోని భూమిని నగితి కుటుంబానికి 5 ఎకరాలు ఇచ్చి అక్కడ సెటిల్ చేశాము. అక్కడకి రోడ్లు, వేయాలని అనుకుంటున్నాము. వేస్తాము కూడా— మరో సంవత్సరమో, ఆరు నెలలో పట్టవచ్చును. బ్రాహ్మణులు కావాలని అన్నారు. నాగార్జునసాగర్ కంట్రోలు బోర్డు విచారించవలసిన విషయం అది.

శ్రీ కె. ఎల్. నరసింహారావు : బుల్డోజర్ల ద్వారా బాగుచేయించాలని —

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి : బ్రాహ్మరువుంటే చాలును; బుల్డోజర్ అవసరంలేదు. నాకూ తెలుసు. ఇంకా స్కీము చెప్పారు. నల్లకుంటా. అవీ, అవి individual schemes కాబట్టి నేను సమాధానం చెప్పే స్థితిలో లేను, కొన్నింటికి మంటులు foundation stones వేసారు, పని సాగడంలేదని అంటున్నారు. సని సాగక పోవచ్చును. కాని foundation వేసిన తరువాత ప్రాజెక్టు చిన్నదైనా పెద్దదైనా, తప్పక పూర్తి అవుతుంది. ఇది ఏమో మోసం చేయడానికో, అవసరాలకో చేసిన పనికాదు. తప్పకుండాగా foundations వేసినవి ముంగూ వెనుకగా అన్ని పూర్తి అవుతాయని మనవి చేస్తున్నాను. ఇది scare గానే ఉంది, అధ్యక్షా, ప్రైదరాబాదులో స్త్రీలకు కాలేజీలకు వెళ్ళే స్త్రీలకు, రాత్రి సినీమా నుంచి ఏ 10 గంటలకో వచ్చేటపుడు vagabonds అనండి రౌడీలనండి, దొంగలనండి, ఎవరైనా అనండి— అటువంటి వారి నుంచి ప్రాటక్స్ సరిగా లేదేమో అనే మాట వినబడుతోంది. ఇదివరకే గౌరవ సభ్యులు, స్త్రీ సభ్యులు నాతో చెప్పారు. పోలీసు activity ని పెంచి బందోబస్తు చేయడమే కాకుండా పెద్ద ఆఫీసర్లను పెట్రోల్ డ్యూటీకి వేస్తే బాగుంటుందేమో ఆలోచించ వలసిన విషయం.

Mr. Speaker : A constable was caught red-handed.

Sri K. Brahmananda Reddy : He was put under suspension and naturally all steps will be taken.

శ్రీమతి సి. అమ్మన్నరాజు . ఆంధ్రులకి పోలీసువారైనా కనీసం త్రాగకుండా ఉంటే ఇంతకుంటే బాగా జరుగుతుందేమోనని చెప్పాను.

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి : మనం ఇక్కడ కూర్చుని ఉపన్యాసములలో “వారు త్రాగకుండా ఉంటే” అంటే చెల్లదు. After all, the Police people are also a part of society. అట్లా ఆలోచించాలి. సాధ్యమైనంత వరకు నోటీసుకు వచ్చినప్పుడు తప్పకుండా శిక్షించాలి, సాఫైటీ మొత్తంలో ఉండేదానికి త్రాగరాడదని చెబితే ఏమీ లాభంలేదు. ఉరువాత అడ్మినిస్ట్రేటివు రిఫారమ్సు కమిటీగురించి శ్రీ పున్నయ్యగారు చెప్పారు “మంచిదే కమిటీవేశారు బాగానేఉంది” అన్నారు సాధారణంగా ఒక కమిటీనివేస్తే shelve చేసినదే అనే అభిప్రాయం కొంతమందిలో ఉంది. అటువంటి అభిప్రాయం ఏమైనా వస్తుందేమో నని అడ్మినిస్ట్రేటివు రిఫారమ్సు కమిటీ చేయగలిగిందే మూడే మాసాలలో పూర్తి

చేయాలని వారికి ఆదేశం ఇవ్వడం జరిగింది. Questionnaire యిస్తే వాటిని draft చేసి జవాబులు వచ్చేసరికి అయిదారు నెలలుకావాలి. Questionnaire లేకపోయినా ఇబ్బందిలేదు. అందులో చాల experts ని అనుభవం కలిగిన ఆఫీసర్లునివేశాము. గౌరవ సభ్యులందరికీ ఆవహనాలు వంపారు. "దయచేసి మీరు ఏదైనా చెప్పడంలేస్తే స్వయంముగా చెప్పవచ్చు వ్రాయవచ్చు" నని చెప్పాము. మాయొక్క ఇన్వెన్షన్ ఎక్స్ పెడిషన్ "తొందరగా మూడు నాలుగు మాసాలలో రిఫారమ్స్ సంఘంవారు నివేదికనిస్తే గౌరవ సభ్యులు సూచనలు ఇవ్వడానికి అవకాశం ఉంటుంది. Dilatory tactics అనే అభిప్రాయానికి అవకాశం యివ్వకుండా తొందరగా చేయాలి" అని చెప్పడం జరిగింది. లచ్చన్నగారు bogus nativity certificates ఏవో వస్తున్నాయని, college admissions సందర్భంలో backward classes కి అన్యాయం జరుగుతున్నదని చెప్పారు. వారు అనుకొన్నంతగా ఎక్కువ సర్టిఫికేట్లులేవు. ఈ మధ్య మన హెల్తు మినిస్టరు శ్రీ పి. వి. జి. రాజగారితో జరిపిన చర్చలో తెలిసినది. మొత్తంపై 7-8 కేసుల్లో bogus certificates వచ్చి ఉండవచ్చు, వీటిని check చేయడానికి ఆఫీసర్లు తో కమిటీవేసి సాధ్యమైనంత వరకు check చేయాలనే ప్రయత్నం జరుగుతోంది. దాంట్లో కొన్ని ఇబ్బందులున్నాయి. సర్టిఫికేట్లు ఇచ్చేవారు చాల రకాలుగా ఉన్నారు. అధికారులున్నారు. గౌరవ శాసన సభ్యులున్నారు. ఇతరులున్నారు. దీనిని restrict చేస్తే పిల్లలకు అటువంటి సర్టిఫికేట్లు అందుబాటులో ఉండవేమోననే భయం ఉంది. అందుకని దానిని దీర్ఘంగా పరిశీలిస్తూనే ఉన్నారు. Bogus nativity certificate వల్ల undue advantage తీసుకోని అవకాశం లేకుండా చేయడానికి పిలుస్తున్న అన్ని ప్రయత్నాలు జరుగుతున్నాయని మనవిచేస్తున్నాను. తరువాత tappers విషయంలో individual groups కి గ్రామాలలో ఇవ్వడానికి అక్షేపణ లేదని చెప్పారు. చాలసంతోషము. ప్రభుత్వ సంకల్పంకూడా అదే. Groups విషయంలో ఏమైనా భేదాభిప్రాయానికి అవకాశం ఉంది కాని దాంట్లో కూడా ప్రభుత్వం జాగ్రత్తగానే పరిశీలిస్తున్నదని మనవిచేస్తున్నాను. ప్లాకు కమిటీద్వారా డీసెంట్రలైజేషన్ అంటూ appointments కు కమిటీనను ఎందుకువేశారన్నారు డీసెంట్రలైజేషన్ అంటే ఇక్కడ ఉన్న అధికారం lower levels కి ఇవ్వడం appointments కి కమిటీలను వేసి సంతమాత్రాన వచ్చిన నష్టం ఏమీ లేదని మనవిచేస్తున్నాను. Famine roads విషయం చెప్పాను. మనకు 130 మైళ్ళ కోస్తాఉంది. Fishermen యొక్క Housing conditions bad గా ఉన్నాయని చెప్పారు. నేను ఒప్పుకొంటాను. Backward classes కి housing schemes ఉన్నట్లు తోచడంలేదు. పెద్దాల్లు పైగొమ్మకి, పెద్దాల్లు కాస్ట్ కి తప్ప back ward classes కి

ఉన్నట్లు లేదు. ఇండివిడ్యువల్ గా సహాయం చేయడానికి పీలుందో లేదో తెలియదు. శ్రీ యల్లమందరెడ్డిగారు అన్ని డిమాండ్లను సబ్మిట్ చేశారు, అదృష్టా **Thanks**. చెల్లారుకు పావీతెక్నిక్కు వచ్చినందుకు వారికి సంతోషంగా ఉంది. వాకు కూడా సంతోషంగా ఉంది. "టెక్నిక్ ఎకానమిక్ సర్వే చేశారు బాగానే ఉంది. వారు కొంత **information** సేకరించారు. ఉపయోగంగానే వుంటుంది కాని ఒక టెక్నిక్ కు కమిటీ లాంటిది వేస్తే మంచిదేమో" అని వారు సలహా ఇచ్చారు. అది అలోచించ తగ్గదేనని వారికి మనవి చేస్తున్నాను. "ఇక ప్రాజెక్టు విషయం—పెద్ద ప్రాజెక్టులు సరే ననుకోండి. మీడియం ప్రాజెక్టులను చాలా మొదలు పెట్టాం. దీనికి యుటిలిటీ వస్తుందా లేదా, నీరు రావడంలోగాని నీరు వచ్చిన తరువాత వినియోగించడంలో గాని ప్రభుత్వం ఏమీ శ్రద్ధ తీసుకొంటున్నాడు అని అడిగారు. బహుశా డిపార్టు మెంటువారు తగు శ్రద్ధ తీసుకుంటున్నారనుకొంటాను. అయినప్పటికీ ఏదయినా అవసరం వస్తే ప్రాజెక్టు యొక్క యుటిలిటీని గమనించడానికి తనిఖీ చేసి సలహాలు యివ్వడానికి మన **House** తరపున ఒక కమిటీని వేసుకుంటే ఏమీ అక్షేపణ వుండ దేమో. అయినా యీ విషయం మా పి. డబ్ల్యూ. మినిస్టరుగారికి మనవి చేస్తాను. మరల పరిశీలించి ఏదో ఒక నిర్ణయం తీసుకోడానికి అవకాశం వుంటుంది. వెంటలా పురం ప్రాజెక్టు విషయం చెప్పారు. **Electricity to backward areas** గురించి చెప్పారు. అదే ప్రభుత్వ ముయొక్క విధానము అని అనేక సార్లు మనవి చేశాను. ఇప్పుడు **backward areas** లో కేవలం ఆదాయమును బట్టి **rural electrification** ఇవ్వడంలేదు. కనీసం **10% return** అయినా ఉంటే ఎక్కువ **backward areas** కు ఇచ్చే **allotment** లో ప్రాధాన్యత ఇవ్వబడు తున్నదని ప్రత్యేకంగా మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ పిల్లలమజ్జి వెంకటేశ్వర్లు : **10% return** తేకపోయినా **backward areas** లో స్కీములు కాండ్ను చేస్తున్నారా :

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి : లేదండీ.

శ్రీ పిల్లలమజ్జి వెంకటేశ్వర్లు : **Prefer** చేస్తున్నాం అంటున్నారు.

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి : **10% వడ్డీ** అనుకొంటున్నారేమో. అది కాదని ఖచ్చితంగా అనేక సార్లు మనవి చేశాను. **10% వడ్డీ** కాదు. దానికి ఖర్చులు వ్నాయి. **Working expenses**, యితర ఖర్చులు ఉన్నాయి. వాటిని **divide** చేసి దీనికంత, దీనికింత, దీనికింత అని మొత్తం **10% minimum**

పెట్టారు. ఇదివరకు 11% ఉండేది. Last year దానిని ఎంతో consider చేసి తగ్గించడం జరిగింది. అంతటా తగ్గించడానికి సాధ్యంకాదని నేను గౌరవసభ్యులందరికీ మనవిచేస్తున్నాను. Backward areas—తెలంగాణా ప్రాంతం అనండి. రాయలసీమ అనండి, శ్రీకాకుళం అనండి ఏ ప్రాంతంలో అయినప్పటికీ వెనుకబడిన ప్రాంతాలకు ఎలక్ట్రిసిటీ స్కీముకి ప్రాధాన్యత యివ్వబడుతూనే ఉందని మనవి చేస్తున్నాను. గౌరవ సభ్యులు చెప్పిన ముఖ్యవిషయాలపై సమాధానం చెప్పగలిగినంత, నాదగ్గర భోగట్టా ఉన్నంతవరకు మనవిచేశాను. గౌరవ సభ్యులందరూ సప్లిమెంటరీ డిమాండును సమర్థించారు కాబట్టి కోతతీర్మానాలను ఉపసంహరించుకుంటూనే నమ్మకం నాకుంది.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య : అధ్యక్షా, గుంటూరులో పాలీటెక్నిక్ కాలేజీ పెట్టమంటున్నారు. బడ్జెటులో దానిగురించి ఎందుకులేదో కారణం చెబుతారా.

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి : గుంటూరులో పాలీటెక్నిక్ వచ్చినట్లే నండి. కాలేజీ పెడుతున్నాం. పీన్సిపాలును వేశాము. స్థలం చూచాము. కుర్రవాళ్లను చేర్చుకోబోతున్నాం. గౌరవ సభ్యులు కొంతమంది డబ్బుయివ్వనూ ఇచ్చారు. ఇవన్నీ జరుగుతూనే ఉన్నవి.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య : బడ్జెటులో ఎందుకు రాలేదని నా ప్రశ్న.

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి : ఇదివరకే శాంతను అయినదో లేక ఇక ముందువస్తుందో, ఏమైనా నిరాశేపణీయమైన విషయం. పాలీటెక్నిక్కు స్టూడుకాబోతున్నది. విద్యార్థులు చేర్చుకోబడుతున్నారు. నేనుకూడా వెళ్లి స్థలం తనిఖీచేసి పీన్సిపాలుకు తెుపర్య లాడ్జింగు ఏర్పరచి ప్రయత్నంచేశాను.

శ్రీ నాగినేని వెంకయ్య : సరసరావుపేట తాలూకా, పల్నాడు తాలూకా పనుకొండ తాలూకా వెనుకబడిన ప్రాంతాలా ముందుపడిన ప్రాంతాలా ?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి : చాలా వెనుకబడి ఉన్నాయి.

మిస్టర్ స్పీకర్ : అందులోనూ వారి తాలూకాలు అవి.

శ్రీ జి. యల్లమందారెడ్డి : నాగార్జునసాగర్ కెనాల్స్ గురించి నారుచెప్పులేదు.

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి : Off-hand గా చెప్పాలంటే చెప్పలేను. కానాలంటే ఉత్తరంచాయండి. శ్రీ జి. పి. నరసింహారావుగారిని శ్రీ జఫర్ అలీ గారిని అడిగి సమాధానం తెప్పించి పెడతాను.

Demand No. IV—Forest Department: Rs. 100/-

Mr. Speaker : The question is :

To reduce the allotment of Rs. 100/- for Forest Department by Re. 1/-

For not granting pattas to cultivators who are in possession since 20 years in the forest area.

To reduce the allotment of Rs. 100/- for Forest Department by ... Re. 1/-

For not allowing free grazing to goats and sheeps in forests.

To reduce the allotment of Rs. 100/- for Forest Department by ... Re. 1/-

For not giving wood free for agricultural instruments.

To reduce the allotment of Rs. 100/- for Forest Department by ... Re. 1/-

For not increasing the pay of Watchmen for the past 20 years.

To reduce the allotment of Rs. 100/- for Forest Department by ... Re. 1/-

అప్పర్ గోదావరి డివిజనులో ప్రభుత్వము యొక్క కలవ నరుకుటకు గాను మగపుటదుగుకు 12 నయాపైసలు నుండి 8 నయాపైసలకు రేటు తగ్గించినందుకు బడ్జెట్టు సమావేశములో విమర్శించినందుకు గాను మంత్రిగారు 12 నయాపైసలకు పెంచు తానని హామీ యిచ్చి ఇంతవరకు రేటు పెంచక గిరిజనుల శ్రమను దోచుకుంటున్నరుకు.

The motions were negatived.

*Demand No. VIII—Other Taxes and Duties
Administration Rs. 62,000/-*

Mr. Speaker : The question is :

To reduce the allotment of Rs. 62,000 for
Other Taxes and Duties Administration by ... Re. 1/-

For not giving receipts to petitions given in
the offices.

To reduce the allotment of Rs. 62,000/- for
Other Taxes and Duties Administration by ... Re. 1/-

For not stopping the playing of cards in
Officers' Clubs till 3-00 A. M.

To reduce the allotment of Rs. 62,000/- for
Other Taxes and Duties Administration by ... Re. 1/-

For not stopping the playing of cards with
money in the Officers' Club at Jogipet, Andole
Talug.

To reduce the allotment of Rs. 62,000/- for
Other Taxes and Duties Administration by ... Re. 1/-

For not checking the late attendance of
Gazetted Officers even though they are attending
offices daily at 12 noon.

To reduce the allotment of Rs. 62,000/- for
Other Taxes and Duties Administration by ... Re. 1/-

For not putting an end to the taking of
bribes.

The motions were negatived.

Demand No. IX - Irrigation - Rs. 100/-.

Mr. Speaker : The question is :

To reduce the allotment of Rs. 100 for
Irrigation by ... Re. 1/-

For not starting the Devnori Project even-
though the Centre has sanctioned the amount.

To reduce the allotment of Rs. 100/- for
Irrigation by ... Re. 1/-

For not supplying water of Fatenahar to
Andhole Taluq villages since 10 years even
though water has been sanctioned to villages of
Medak Taluk.

To reduce the allotment of Rs. 100/- for
Irrigation by ... Re. 1/-

For not repairing 100 tanks in Andole Taluk.

The motions were negatived.

Demand No. XVII. - Education - Rs. 200/-.

Mr. Speaker : The question is :

To reduce the allotment of Rs. 200/- for
Education by ... Re. 1/-

భద్రాచలం తాతూకా కూనవరం గవర్నమెంటు
హైస్కూలుకు భవనములు కట్టక అచ్చటి విద్యార్థులను వానా
యబ్బందులు పెట్టుచు వారి విద్యాభివృద్ధికి అడ్డుతగులుచున్నందున
ప్రభుత్వ విధానమును వర్పించుటకు

The motion was negatived.

Mr. Speaker : The question is :

To reduce the allotment of Rs. 200/- for
Education by ... Re. 1/-

For not opening High Schools in Andole
Taluk, Medak District.

To reduce the allotment of Rs. 200/- for
Education by ... Re. 1/-

For not implementing the scheme of Com-
pulsory Education in Medak District.

To reduce the allotment of Rs. 200/- for
Education by ... Re. 1/-

For not sanctioning sufficient staff to
Jogipet High School,

To reduce the allotment of Rs. 200/- for
Education by ... Re. 1/-

For not opening a primary school for every
village in Andole Taluk.

To reduce the allotment of Rs. 200/- for
Education by ... Re. 1/-

For not improving the High School at
Jogipet during 1960-61.

To reduce the allotment of Rs. 200/- for
Education by ... Re. 1/-

To impress upon the Government the
urgent need for starting primary schools in
Andole Constituency.

To reduce the allotment of Rs. 200/- for
Education by ... Re. 1/-

To know at what stage the opening of the
Polytechnic Institute at Guntur, this year itself.

The motions were negatived.

Demnad No. XVIII - Medical - Rs. 100/-

Mr. Speaker : The question is :

To reduce the allotment of Rs. 100/- for
Medical by ... Re. 1/-

భద్రాచలం తాలూకా కూనవరం గ్రామములోనున్న
ఏజెన్సీ జిల్లాబోర్డు వారి డిస్పెన్సరీని హాస్పిటలుగా మార్చిక నీసం 8
మంచములతోనైన నడుపక నడరు గ్రామమునకు చుట్టుపట్లనున్న
బీదప్రజలకు వైద్య సదుపాయము ఉచితముగా కల్పించనందుకు.

To reduce the allotment of Rs. 100/- for
Medical by ... Re. 1/-

For not posting Doctors to Primary Health
Centres in Andole Taluk and Medak District.

To reduce the allotment of Rs. 100/- for
Medical by ... Re. 1/-

For not opening hostels for every high school.

To reduce the allotment of Rs. 100/- for Welfare of Scheduled Tribes, Castes, etc., by ... Re. 1/-

For not giving aid to the sinking of wells and construction of houses in Andole Taluq.

To reduce the allotment of Rs. 100/- for Welfare of Scheduled Tribes, Castes, etc., by ... Re. 1/-

For not sanctioning sufficient money to the welfare of Scheduled Castes in Andole Taluq during 1960.

To reduce the allotment of Rs. 100/- for Welfare of Scheduled Tribes, Castes, etc., by ... Re. 1/-

For not using the hostel at Jogipet till now.

The motions were negatived.

Demand No. XXVII - Civil Works - Rs. 1,01,300/-

Mr. Speaker: The question is :

To reduce the allotment of Rs. 1,01,300/- for Civil Works by ... Re. 1/-

For not constructing roads in villages whose population is 3,000.

To reduce the allotment of Rs. 1,01,300/- for Civil Works by ... Re. 1/-

To express regret at the poor construction by the Public Works contractors.

To reduce the allotment of Rs. 1,01,300/- for Civil Works by ... Re. 1/-

For not checking corruption in the department.

To reduce the allotment of Rs. 1,01,300/- for Civil Works by ... Re. 1/-

For slow progress in Public Works Department work in Medak District.

To reduce the allotment of Rs. 1,01,300/-
for Civil Works by ... Re. 1/-

To impress upon the Government to metal
the road of Nekarakullur to Reddigudem and
Krovur to Dodleru (via) Bellamkonda in Sat-
tenapalli Taluq, Guntur District.

The motions were negatived.

Demand No. XXVIII-Electricity - Rs. 100/-

Mr. Speaker : The question is :

To reduce the allotment of Rs. 100/- for
Electricity by ... Re. 1/-

For not supplying electricity to agricultural
purposes.

To reduce the allotment of Rs. 100/- for
Electricity by ... Re. 1/-

For not supplying electricity to the villages
in Andole Taluq whose population is 4,000.

To reduce the allotment of Rs. 100/- for
Electricity by ... Re. 1/-

For not giving replies to members' letters.

To reduce the allotment of Rs. 100/- for
Electricity by ... Re. 1/-

భద్రాచలం తాలూకా కూనవరం గ్రామస్థులు ఎన్ని
దఫాలు మాకు ఎలక్ట్రిసిటీ కావలెనన్నా ఆ గ్రామమునకు యివ్వక
వశపాతంగా వ్యవహరిస్తున్నందుకు.

To reduce the allotment of Rs. 100/- for
Electricity by ... Re. 1/-

To impress upon the Government to give
electricity to Taduvayu Pumping Scheme and
Lakkarajugarla padu, Madala, Bellamkonda,
Achemapet via Pakalapadu, Rentapalli, Peesa

padu, Krovur, and Velpur villages in Sattenapalli Taluq, Guntur District.

To reduce the allotment of Rs. 100/- for Electricity by ... Re. 1/-

For not improving electricity sufficiently in Telangana area.

The motions were negatived.

*Demand No. XXXVI-Community Development Projects,
National Extension Service and Local Development*

Works-Rs. 6,00,000/-.

Mr. Speaker : The question is :

To reduce the allotment of Rs. 6,00,000/- for Community Development Projects, National Extension Service and Local Development Works by ... Re. 1/-

For not successfully implementing the Community Development programme.

To reduce the allotment of Rs. 6,00,000/- for Community Development Projects, National Extension Service and Local Development Works by ... Re. 1/-

For not taking action against the Block Development Officer, Jogipet who has spent Rs. 90,000/- without the Committee's resolution.

To reduce the allotment of Rs. 6,00,000/- for Community Development Projects, National Extension Service and Local Development Works by ... Re. 1/-

For not making sufficient progress in Community Development Schemes in Andole Taluq.

The motions were negatived.

*Demand No. XLII—Capital Outlay on Industrial
Development Rs. 2,54,000.*

Mr. Speaker : The question is :

To reduce the allotment of Rs. 2,54,000/-
for Capital Outlay on Industrial Development
by ... Re. 1/-

For not taking sufficient steps for the
industrial development of the State.

To reduce the allotment of Rs. 2,54,000/-
for Capital Outlay on Industrial Development
by ... Re. 1/-

For not starting a Brass Industry at Re-
good village, Andole Taluq, Medak District.

To reduce the allotment of Rs. 2,54,000/-
for Capital Outlay on Industrial Development
by ... Re. 1/-

For not starting Industrial Training Cen-
tres in Andole Taluq.

To reduce the allotment of Rs. 2,54,000/-
for Capital Outlay on Industrial Development by ... Re. 1/-

For not improving the Leather Industry at
Jogipet in Andole Taluq.

The motions were negatived.

మిస్టర్ స్పీకర్ : — తరువాతది cut motion కాదు. ఏ stage లో వుండి
అని వీరు అడగడము వారు జవాబు చెప్పడం. అంతే కనుక దీనిని నేను allow
చేయను.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య : ఇది cut motion కాదాండి. ఈ
ఫారమ్ లో మేము పోతూఉన్నాం అంటూరా అభ్యర్థన.

మిస్టర్ స్పీకర్ : ఇది cut motion కాదు. కాబట్టి కొట్టివేశాను.
వట్టినే చర్చించడమయితే cut motion ఏమివుంది?

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య : మొట్టమొదటనే disallow అయి పోయిందా అభ్యుతా. ఇప్పుడే disallow చేశారా ?

మిస్టర్ స్పీకర్ : ఎప్పుడు నాకు కనపడితే అప్పుడు disallow చేస్తాను.

శ్రీ వావిలాల గోపాల కృష్ణయ్య : Future guidance కొరకు అడుగుతున్నాను.

మిస్టర్ స్పీకర్ : Future guidance కు అంతే. నేను allow చేయను.

*Demand No. XLIV—Capital Outlay on Civil
Works Rs. 80,700/-*

Mr. Speaker : The question is :

To reduce the allotment of Rs. 80,700/- for
Capital Outlay on Civil Works by ... Re. 1/-

To criticise the Government for not including the buildings of the Polytechnic Institute, Guntur in this year Budget.

The motion was negatived.

*Demand No. XLV—Capital Outlay on Electricity
Schemes Rs. 300/-.*

Mr. Speaker : The question is :

To reduce the allotment of Rs. 300/- for
Capital Outlay on Electricity Schemes, by ... Re. 1/-

To know at which stage the inclusion of Srisailem Hydro-Electricity Project in the Second Five Year Plan itself.

The motion was negatived.

*Demand No. XLVIII—Capital Outlay on Schemes of
Government Trading Rs. 10,00,000/-*

Mr. Speaker : The question is :

To reduce the allotment of Rs. 10,00,000/-
for Capital Outlay on Schemes of Government
Trading by ... Rs. 100/-

To criticise the Government for not opening the Fair Price Shops at Nagarjunasagar Dam and Canals and in the Taluqs of Guntur District in Sattenapalli, Palnad, Guntur, Narasaraopet, Ongole.

The motion was negatived.

Demand No. IV.—Forest Department Rs. 100/-

Mr. Speaker : The question is :

To reduce the allotment of Rs. 100/- for
Forest Department by ... Rs. 100/-

సాగునీటి లాభాన్ని పెంచుటకు అడవి విస్తరణను సాగునీటి చేయుటకు
పేదలకు మంజూరు చేయమని కోరుటకు.

To reduce the allotment of Rs. 100/- for
Forest Department by ... Rs. 100/-

అల్లూరు జిల్లాలోని, వచ్చేరు సారెప్పల, కొత్తపల్లి కవురు
నీటి అడవిని, అడవినుండి తొలగించి పేదలకు సాగునీటిచేయుటకు
యత్నమని కోరుటకు.

The motions were negatived.

*Demand No. VIII—Other Taxes and Duties
Administration : Rs. 62,000/-.*

Mr. Speaker : The question is :

To reduce the allotment of Rs. 62,000/- for
other Taxes and duties administration by ... Rs. 100/-

చిన్న చిన్న నీటి వనరుల యేర్పాటు చేయుటలో గవర్నమెంటు జాప్యము గూర్చి ప్రభుత్వ విధానం చర్చించుటకు.

To reduce the allotment of Rs. 62,000/- for
Other Taxes and Duties Administration by ... Rs. 100/-

వర్క్ ఛార్జిడ్ గాను, ఎన్. ఎమ్. ఆర్. గాను పనిచేయు ఉద్యోగస్తుల యొక్క సర్వీసెస్ ఖాయము చేయక, అలశ్యము చేయుచున్న ప్రభుత్వ విధానమును చర్చించుట.

The motions were negatived.

Demand No. IX - Irrigation - Rs. 100/-

Mr. Speaker: The question is:

To reduce the allotment of Rs. 100/- for
Irrigation by ... Rs. 100/-

నెల్లూరు జిల్లాలోని, సర్వేపల్లి, కనిగిరి చెరువుల రీమోడల్ చేయు పథకమును అలశ్యముచేయు ప్రభుత్వ విధానము చర్చించుటకు.

To reduce the allotment of Rs. 100/- for
Irrigation by ... Rs. 100/-

నెల్లూరు జిల్లాలోని, సర్వేపల్లి, జాఫర్ సాహేబ్ కాలనీలను అప్పకూరు తాలూకాలోని యేటి కాలనీలను రీమోడల్ చేసి, రివిట్ మెంటు పథకములను జాప్యము చేయుచున్న ప్రభుత్వ విధానమును విమర్శించుటకు.

To reduce the allotment of Rs. 100/- for
Irrigation by ... Rs. 100/-

నెల్లూరు జిల్లాలోని పురిటిపాళ్లం, చెన్న వాయనిపాళ్లం తహసీలు, హరిజనులకు నీటి వనరు కలుగజేయుటలో అలశ్యము జరుగుచున్నందుకు

To reduce the allotment of Rs. 100/- for
Irrigation by ... Rs. 100/-

నెల్లూరు జిల్లాలోని తోచాం స్కీమును పూర్తిచేయుటలో గత 10 సంవత్సరములుగా జాప్యము జరుగుచున్నందుకు.

The motions were negatived.

Demand No. XVIII - Medical - Rs. 100/-

Mr. Speaker : The question is :

To reduce the allotment of Rs. 100/- for
Medical by ... Rs. 100/-

నెల్లూరు జిల్లాలో, కోవూరు తాలూకా పోస్ట్ క్వార్టరు,
కోవూరు హాస్పటల్లో మంచాలు యేర్పరచి తగిన సౌకర్య
ములు త్వరలో కలుగజేయమని కోరుటకు.

To reduce the allotment of Rs. 100/- for
Medical by ... Rs. 100/-

తేదీ 2-7-1960 శ్రీ కాశిరెడ్డిగారి ప్రశ్నకు అసెంబ్లీలో
జవాబు చెప్పతూ అన్ని తాలూకా పోస్ట్ క్వార్టర్లు హాస్పటల్లులో
మంచముల సౌకర్యము ఉన్నదని చెప్పినారు. ఇది వాస్తవం
కాదు కనుక.

To reduce the allotment of Rs. 100/- for
Medical by ... Rs. 100/-

అన్ని హాస్పటల్లులోను అడ్వైజరీ కమిటీలు యేర్పరచి
నెలకొకసారి వాటిని సమావేశపరచి హాస్పటల్లులోనున్న లోపా
లను సవరించనందుకు.

The motions were negatived.

Demand No. XXVII - Civil Works Rs. 1,01,300/-

Mr. Speaker : The question is :

To reduce the allotment of Rs. 1,01,300/-
for Civil works by ... Rs. 100/-

నెల్లూరు జిల్లా, కోవూరు తాలూకాలోని, అల్లూరు-
గోగులపల్లి రోడ్డు సక్రమంగా గురికవరచి పూర్తిచేయనందులకు.

To reduce the allotment of Rs. 1,01,300/-
for Civil works by ... Rs. 100/-

నెల్లూరు జిల్లా కోవూరు తాలూకాలోని, బచ్చిరెడ్డిపాళెం-
చెన్నూరు రోడ్డును పూర్తిచేయనందులకు.

To reduce the allotment of Rs. 1,01,300/-
for Civil works by ... Rs. 100/-

నెల్లూరు జిల్లా. కోవూరు తాలూకాలోని, గండవరం—
పెదపు త్రేడు రోడ్డు కొరకు 20 సంవత్సరములక్రింద అప్పటి జిల్లా
బోర్డుకు పెదపు త్రేడు గ్రామస్తులు కంట్రీబ్యూషన్ ఇచ్చినప్పటికి
ఇంతవరకు పూర్తిచేయనందుకు.

To reduce the allotment of Rs. 1,01,300/-
for Civil works by ... Rs. 100/-

నెల్లూరు జిల్లా, కోవూరు తాలూకాలోని, సిద్దిపురంనుండి—
మర్రిపాడు గ్రామానికి సక్రమంగా గురిక వేసి రోడ్డు పూర్తిచేయ
నందులకు.

The motions were negatived.

*Demand No. XXXVI - Community Development Projects
National Extension Service and Local Development
Works Rs. 6,00,000/-*

Mr. Speaker: The question is:

To reduce the allotment of Rs. 6,00,000/-
for Community Development Projects, National
Extension Service and Local Development
works by ... Rs. 100/-

జిల్లా పరిషత్తు చట్టానికి ప్రభుత్వం ఇచ్చిన రూలుస్కు
భిన్నంగా, పరిషత్తు, సమీపాలఉద్యోగులనియామకమునకు ప్రత్యేక
కమిటీని యేర్పాటు చేసినందులకు.

The motion was negatived

Mr. Speaker: The question is:

To reduce the allotment of Rs. 6,00,000/-
for Community Development Projects, National
Extension Service and Local Development
works by ... Rs. 100/-

జిల్లా పరిషత్తు, పంచాయితీ సమితుల ఉద్యోగ నియామక
మొట్టమొదటిలో 20 జిల్లాలలోనూ 20 మంది కాంగ్రెసు పార్టీవారిని,
నియమించిన పతపాత చర్యలను నిరసించుటకు.

The motion was negatived.

Sri B. Sankarayya : I demand division, Sir. The
house divided, Ayes: 26; Noes: 63.

The motion was negatived.

Mr. Speaker : The question is :

To reduce the allotment of Rs. 6,00,000/-
for Community Development Projects, National
Extension Service and Local Development
works by ... Rs. 100/-

నెల్లూరు జిల్లాలో డెల్టా యేరియాయైన నెల్లూరు తాలూ
కాలో 3 పంచాయితీ సమితులను యేర్పాటుచేసి, కోళూరు
తాలూకాలో మూడు నాన్ బ్లాక్ యేరియాలనుగా ఇప్పటికీ ఉంచి
నందులకు.

To reduce the allotment of Rs. 6,00,000/-
for Community Development Projects, National
Extension Service and Local Development
works by ... Rs. 100/-

1959లో తిరిగిన పంచాయితీ యెన్నికలలో లంచగొండి
తనము, అవినీతికరంగా చేసినాడని శ్రీ డి. సుబ్బారెడ్డి అనే పంచా
యితీ అఫీసరుగారిపై జిల్లా ప్రముఖులిచ్చిన అర్జీలు విచారణములో
నుండగా తిరిగి వారిచే నెల్లూరు జిల్లా పంచాయితీ ప్రెయినింగ్
అఫీసరుగా తిరిగి నెల్లూరు జిల్లాకు పంపినందుకు.

The motions were negatived.

*Demand No. XLIX - Loans and Advances by the
State Government - Rs. 8,00,000/-*

Mr. Speaker : The question is :

To reduce the allotment of Rs. 8,00,000/-
for Loans and Advances by the State Govt. by Rs. 100/-

సెంట్రల్ బ్యాంకు, లేబర్ కంట్రాక్టు సొసైటీలకు, సకలార్థ పరపతి సంఘములకు, ఫీల్డ్ లేబర్ పరపతి సంఘములకు, చేపలు పట్టువారి పరపతి సంఘములకు, అడవికూపుల సహకార పంఘాలకు, ఆర్థిక సహాయం సరిగా చేయనందుకుగాను.

To reduce the allotment of Rs. 8,00,000/- for Loans and Advances by the State Govt. by Rs 100/-

సెల్లారు జిల్లాలోని నాగాయకుంట, సర్వేపల్లి సహకార సంఘములు రిజిస్టరు చేయుటలో అలక్ష్యము జరుగుచున్నందుకు గాను చర్యించుటకు.

The motions were negatived.

Demand No. IV - Forest Department

Mr. Speaker: The question is:

“That the Government be granted a sum not exceeding Rs. 100/- under Demand No. IV—Forest Department.”

The motion was adopted and the Grant was made.

Demand No. VIII - Other Taxes and Duties Administration

Mr. Speaker: The question is-

“That the Government be granted a sum not exceeding Rs. 62,000/- under Demand No. VIII—Other Taxes and Duties Administration.”

The motion was adopted and the Grant was made.

Demand No. IX - Irrigation

Mr. Speaker: The question is-

“That the Government be granted a sum not exceeding Rs. 100/- under Demand No. IX—Irrigation.”

The motion was adopted and the Grant was made.

Demand No. XVII - Education

Mr. Speaker : The question is -

“That the Government be granted a sum not exceeding Rs. 200/- under Demand No. XVII-Education.”

The motion was adopted and the Grant was made.

Demand No. XVIII - Medical

Mr. Speaker : The question is-

“That the Government be granted a sum not exceeding Rs. 100/- under Demand No. XVIII-Medical.”

The motion was adopted and the Grant was made.

Demand No. XX - Agriculture

Mr. Speaker : The question is-

“That the Government be granted a sum not exceeding Rs. 42,000/- under Demand No. XX-Agriculture.”

The motion was adopted and the Grant was made.

*Demand No. XXVI - Welfare of Scheduled
Tribes, Castes, Etc.,*

Mr. Speaker : The question is-

“That the Government be granted a sum not exceeding Rs. 100/- under Demand No. XXVI-Welfare of Scheduled Tribes, Castes, etc.”

The motion was adopted and the Grant was made.

Demand No. XXVII - Civil Works

Mr. Speaker : The question is -

“That the Government be granted a sum not exceeding Rs. 1,01,300/- under Demand No. XXVII-Civil Works.”

The motion was adopted and the Grant was made.

Demand No. XXVIII – Electricity

Mr. Speaker : The question is—

“That the Government be granted a sum not exceeding Rs. 100/- under Demand No. XXVIII-Electricity.”

The motion was adopted and the Grant was made.

Demand No. XXXVI – Community Development Projects, National Extension Service and Local Development Works:

Mr. Speaker : The question is—

“That the Government be granted a sum not exceeding Rs. 6,00,000/- under Demand No. XXXVI – Community Development Projects, National Extension Service and Local Development Works”.

The motion was adopted and the Grant was made.

Demand No. XXXIX – Capital Outlay on Irrigation:

Mr. Speaker : The question is—

“That the Government be granted a sum not exceeding Rs. 100/- under Demand No. XXXIX – Capital Outlay on Irrigation”.

The motion was adopted and the Grant was made.

Demand No. XLII - Capital Outlay on Industrial Development:

Mr. Speaker : The question is—

“That the Government be granted a sum not exceeding Rs. 2,54,000/- under Demand No. XLII – Capital Outlay on Industrial Development.”

The motion was adopted and the Grant was made.

